

Ogólne Warunki Ubezpieczenia BEZPIECZNE PODRÓŻE

Najważniejsze informacje dotyczące ubezpieczenia

Szanowny Kliencie,

poniżej przedstawiamy najważniejsze informacje zawarte w **Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Bezpieczne Podróże**.

Lp.	Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Bezpieczne Podróże
1.	Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartości wykupu ubezpieczenia.	§ 13; § 16; § 19; § 22; § 25; § 27
2.	Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia.	§ 2 ust. 4, 5, 12, 15, 16, 23, 24, 25, 28, 32, 37, 38, 41, 42, 43, 44, 47, 48, 52; § 3 ust. 8; § 5 ust. 4 pkt C; § 6; § 9 ust. 4, 5, 7, 8; § 12 ust. 4; § 14; § 17; § 20; § 23; § 26; § 28

Spis treści

I. POSTANOWIENIA WSPÓLNE			
§ 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE	2	III. UBEZPIECZENIE NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW	
§ 2. DEFINICJE	2	§ 16. PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA	13
§ 3. ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA	4	§ 17. OGRANICZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI	14
§ 4. OKRES UBEZPIECZENIA/ OKRES ODPOWIEDZIALNOŚCI	5	§ 18. POSTĘPOWANIE W RAZIE NAGŁEGO ZACHOROWANIA LUB NIESZCZĘŚLIWEGO WYPADKU	14
§ 5. ODSTĄPIENIE I ROZWIĄZANIE UMOWY UBEZPIECZENIA	5	IV. UBEZPIECZENIE BAGAŻU PODRÓŻNEGO	
§ 6. SUMA UBEZPIECZENIA/SUMA GWARANCYJNA	5	§ 19. PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA	14
§ 7. SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA	7	§ 20. OGRANICZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI	15
§ 8. POSTĘPOWANIE W RAZIE POWSTANIA SZKODY	7	§ 21. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POWSTANIA SZKODY BAGAŻOWEJ	15
POSTANOWIENIA OGÓLNE	7	V. UBEZPIECZENIE SPRZĘTU SPORTOWEGO	
§ 9. USTALENIE I WYPŁATA ŚWIADCZENIA/ ODSZKODOWANIA DLA UBEZPIECZENIA KOSZTÓW LECZENIA, NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW, ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ, BAGAŻU PODRÓŻNEGO, SPRZĘTU SPORTOWEGO	8	§ 22. PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA	15
§ 10. TERMIN WYPŁATY ŚWIADCZENIA	9	§ 23. OGRANICZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI	16
§ 11. SPOSÓB ROZPATRYWANIA REKLAMACJI, SĄD WŁAŚCIWY DO ROZSTRZYGANIA SPORÓW	9	§ 24. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POWSTANIA SZKODY W SPRZĘCIE SPORTOWYM	16
§ 12. ROSZCZENIA REGRESOWE	9	VI. UBEZPIECZENIE POMOCY I OCHRONY PRAWNEJ	
II. UBEZPIECZENIE KOSZTÓW LECZENIA I ASSISTANCE		§ 25. PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA	16
§ 13. PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA, ZAKRES STANDARD ZAKRES SUPER	11	§ 26. OGRANICZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI	17
§ 14. OGRANICZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI	12	VII. UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ	
§ 15. POSTĘPOWANIE W RAZIE NAGŁEGO ZACHOROWANIA LUB NIESZCZĘŚLIWEGO WYPADKU	13	§ 27. PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA	17
		§ 28. OGRANICZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI	17
		§ 29. POSTĘPOWANIE W RAZIE ZAISTNIENIA SZKODY Z UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ	18
		VIII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE	18

I. POSTANOWIENIA WSPÓLNE

§ 1.

POSTANOWIENIA OGÓLNE

- Na podstawie niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia, zwanych dalej OWU, SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna, zwane dalej SIGNAL IDUNA, zawiera z Ubezpieczającym umowy ubezpieczenia na zasadach opisanych w niniejszych OWU.
- Na podstawie niniejszych OWU, SIGNAL IDUNA zawiera umowy ubezpieczenia w zakresie:
  - kosztów leczenia (w tym ratownictwa) i assistance,
  - następstw nieszczęśliwych wypadków,
  - pomocy i ochrony prawnej,
  - bagażu podróжного,
  - odpowiedzialności cywilnej,
  - sprzętu sportowego.Umowa ubezpieczenia musi zawierać obowiązkowo ubezpieczenie kosztów leczenia i assistance, ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków oraz ubezpieczenie pomocy i ochrony prawnej. Dodatkowo Ubezpieczający może wykupić dowolne ubezpieczenia z pkt d) – f), z zastrzeżeniem, iż możliwość zawarcia ubezpieczenia sprzętu sportowego istnieje, jeśli zostało wybrane ubezpieczenie bagażu podróжного.
- Na życzenie Ubezpieczającego, po opłaceniu dodatkowej składki, zakres umowy ubezpieczenia może zostać rozszerzony:
  - w zakresie ubezpieczenia kosztów leczenia (w tym ratownictwa) i assistance o ryzyka związane z:
    - wykonywaniem pracy fizycznej za granicą (kod WA),
    - następstwem chorób przewlekłych i nowotworowych (kod CP),
    - uprawianiem sportów zimowych (kod SZ),
    - uprawianiem sportów wysokiego ryzyka (kod HR),
    - wyczynowym uprawianiem sportów (kod SP),
    - uprawianiem sportów ekstremalnych (kod SM),
  - w zakresie ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków o ryzyka związane z:
    - wykonywaniem pracy fizycznej za granicą (kod WA),
    - uprawianiem sportów zimowych (kod SZ),
    - uprawianiem sportów wysokiego ryzyka (kod HR),
    - wyczynowym uprawianiem sportów (kod SP),
    - uprawianiem sportów ekstremalnych (kod SM),
  - w zakresie ubezpieczenia sprzętu sportowego oraz ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej o ryzyka związane z uprawianiem sportów zimowych (kod SZ).

- Objęcie ochroną ubezpieczeniową ryzyka uprawiania sportów ekstremalnych powoduje objęcie ochroną ubezpieczeniową również uprawianie sportów zimowych, uprawianie sportów wysokiego ryzyka oraz wyczynowe uprawianie sportu, bez konieczności opłacenia dodatkowej składki, a w przypadku łączenia dodatkowych ryzyk sportowych najwyższa zwyczajka składki obejmuje wszystkie ryzyka sportowe objęte niższą zwyczajką.
- Ochroną ubezpieczeniową bez konieczności rozszerzania umowy ubezpieczenia jest objęte amatorskie uprawianie sportu.
- Ubezpieczenie może zostać zawarte w dwóch wariantach – TRAVEL lub BUSINESS.
- Ubezpieczenie kosztów leczenia i assistance w wariantach TRAVEL może zostać zawarte w zakresie standard lub super, natomiast wariant BUSINESS zawiera ubezpieczenie kosztów leczenia i assistance tylko w zakresie super.
- Wariant BUSINESS różni się od wariantu TRAVEL:
  - rozszerzonym pakietem assistance,
  - długością okresu, na jaki może zostać zawarte ubezpieczenie (tylko 6 lub 12 miesięczne okresy),
  - możliwością zawarcia ubezpieczenia w wersji bezimiennej (ochrona ubezpieczeniowa trwa w okresie obowiązywania umowy wyłącznie przez liczbę osobodni, za które została opłacona składka).
- W porozumieniu z Ubezpieczającym, do umów ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych OWU.
- Wprowadzone postanowienia odmienne, o których mowa w ust. 9 powinny być sporządzone na piśmie i w pełnym brzmieniu dołączone do umowy ubezpieczenia, pod rygorem ich nieważności.
- Ubezpieczający decyduje każdorazowo o zawartości umowy ubezpieczenia i ostatecznym jej kształcie, to znaczy, że decyduje on, co jest przedmiotem ubezpieczenia, a także w jakim wariantcie i zakresie zostaje zawarte ubezpieczenie.

§ 2.

DEFINICJE

Przez użyte w niniejszych OWU określenia rozumie się:

- Amatorskie uprawianie sportu** – uprawianie sportu wyłącznie w celu utrzymania lub regeneracji sił, rekreacyjnie, jako forma czynnego wypoczynku.
- Agent turystyczny** – przedsiębiorca, którego działalność polega na stałym pośredniczeniu w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych na rzecz organizatorów turystyki, posiadających ważne zezwolenie na prowadzenie działalności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub na rzecz innych usługodawców, posiadających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. **Akty terroru** – nielegalne, grupowe lub indywidualne działanie z użyciem przemocy przeciw osobom lub obiektom w celu zastraszenia, dezorganizacji życia publicznego (placówek szkolnych, transportu, zakładów pracy itd.).
4. **Ambulatorium** – zakład lecznictwa otwartego, w którym przy wykorzystaniu wykwalifikowanego zespołu lekarskiego i pielęgniarstwa, udzielana jest pomoc medyczna w zakresie diagnostyki i leczenia. W rozumieniu niniejszych OWU pojęcie to nie obejmuje domu opieki, hospicjum, ośrodka leczenia uzależnień, ośrodków sanatoryjnych i uzdrowiskowych, prewatoriów oraz centrów i ośrodków rehabilitacyjnych.
5. **Bagaż podróży** – rzeczy zabrane zwyczajowo w podróż, ubrania, buty, kosmetyki, perfumy, drobne urządzenia (suszarka, lokówka, żelazko), lekarstwa przepisane przez lekarza, ciśnieniomierz, urządzenie do mierzenia cukru we krwi, aparaty słuchowe, kule, laski, okulary korekcyjne, okulary przeciwsłoneczne, wózki inwalidzkie (jeżeli stan zdrowia Ubezpieczonego wymaga ich używania), wózki dziecięce, drobne prezenty i pamiątki, a także przenośne telefony, sprzęt fotograficzny i komputerowy, sprzęt audio – video, jeżeli są w miejscach określonych w § 19 ust. 2 oraz gdy stanowią bagaż podręczny.
6. **Biuro podróży** – zarejestrowany na terenie Rzeczypospolitej Polskiej przedsiębiorca organizujący imprezy turystyczne lub pośredniczący w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych lub agent turystyczny.
7. **Centrala Alarmowa** – jednostka organizacyjna wskazana przez SIGNAL IDUNA, której Ubezpieczający lub Ubezpieczony obowiązany jest zgłosić zaistnienie zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową z uwzględnieniem zapisów zawartych w § 14 ust. 1.
8. **Choroba genetyczna** – upośledzające sprawność życiową odchylenie od stanu prawidłowego, które przekazywane jest, jako cecha dziedziczna z pokolenia na pokolenie, bądź które powstaje na nowo na skutek zmian i zaburzeń w mechanizmach przekazywania cech dziedzicznych.
9. **Choroba nowotworowa** – schorzenie polegające na niekontrolowanym rozroście tkanki danego narządu. Schorzenie może mieć charakter przewlekły, może również objawić się ostrymi, pojawiającymi się nagle objawami.
10. **Choroba przewlekła** – wszelkie zaburzenie lub odchylenie od normy, które ma jedną lub więcej spośród następujących cech: jest trwałe, pozostawia po sobie inwalidztwo, spowodowane jest nieodwracalnymi zmianami patologicznymi, wymaga specjalnego postępowania rehabilitacyjnego, wymaga długiego okresu nadzoru, obserwacji, leczenia czy opieki. Leczona jest w sposób stały lub okresowy.
11. **Dokument ubezpieczenia** – polisa, karta, certyfikat lub inny dokument potwierdzający zawarcie przez strony umowy ubezpieczenia.
12. **Stan pod wpływem alkoholu** – stan, gdy zawartość alkoholu w organizmie jest wyższa niż 0.0 ‰ stężenia alkoholu we krwi lub gdy zawartość alkoholu jest powyżej 0.0 mg alkoholu na 1 dm³ wydychanego powietrza.
13. **Ekspedycja** – zorganizowana wyprawa mająca na celu zrealizowanie wytyczonych zadań o charakterze sportowym bądź naukowym.
14. **Epidemia** – wystąpienie na danym obszarze zakażeń lub zachorowań na chorobę zakaźną w liczbie wyraźnie większej niż we wcześniejszym okresie albo wystąpienie zakażeń lub chorób zakaźnych dotychczas nie występujących.
15. **Franszyza integralna** – określona kwota, do wysokości której SIGNAL IDUNA nie ponosi odpowiedzialności za szkody.
16. **Franszyza redukcyjna** – określona kwota, o którą pomniejszona jest kwota odszkodowania wypłacanego przez SIGNAL IDUNA.
17. **Gotówka** – krajowe i zagraniczne znaki pieniężne.
18. **Karencja** – ustalony w niniejszych OWU okres wyczekiwania, w którym mimo zawarcia umowy ubezpieczenia przez Ubezpieczającego, SIGNAL IDUNA nie ponosi odpowiedzialności za powstałe szkody. Okres odpowiedzialności SIGNAL IDUNA rozpoczyna się z upływem karencji. Składka pobierana jest przez SIGNAL IDUNA wyłącznie za okres udzielanej ochrony.
19. **Katastrofa żywiołowa (naturalna)** – zdarzenie związane z działaniem sił natury, powodujące drastyczne zmiany środowiska i wywołane w szczególności przez takie czynniki jak: wyładowania atmosferyczne, wstrząsy sejsmiczne, silne wiatry, intensywne opady atmosferyczne, długotrwałe występowanie ekstremalnych temperatur, osuwiska ziemi, pożary, susze, powodzie, zjawiska lodowe na rzekach i morzach oraz jeziorach i zbiornikach wodnych, masowe występowanie szkodników, chorób roślin lub zwierząt albo chorób zakaźnych ludzi albo też działanie innego żywiołu.
20. **Koszty leczenia i assistance** – koszty związane z nagłym zachorowaniem lub nieszczęśliwym wypadkiem opisane w § 13.
21. **Kradzież z włamaniem** – zabór mienia po uprzednim usunięciu istniejących zabezpieczeń przy użyciu siły fizycznej lub narzędzi albo podrobionego lub dopasowanego klucza bądź klucza oryginalnego, w którego posiadanie sprawca wszedł wskutek włamania do innego pomieszczenia lub w wyniku rozboju.
22. **Kraj stałego miejsca zamieszkania** – kraj, w którym Ubezpieczony jest aktualnie objęty ubezpieczeniem społecznym na podstawie zezwolenia na osiedlenie się lub obywatelstwa, a w przypadku gdy Ubezpieczony nie jest objęty ubezpieczeniem społecznym, albo gdy podstawą ubezpieczenia nie jest zezwolenie na osiedlenie się lub obywatelstwo – kraj, w którym Ubezpieczony przebywa z zamiarem stałego pobytu.
23. **Leczenie ambulatoryjne** – leczenie niezwiązane z trwającym nieprzerwanie, co najmniej 24 godziny pobytem w szpitalu lub w innej placówce medycznej.
24. **Leczenie stomatologiczne zachowawcze** – leczenie próchnicy, leczenie zmian martwiczych, leczenie kanałowe, wymiana uszkodzonych wypełnień, leczenie chorób dziąseł (paradontoza, usuwanie kamienia).
25. **Leczenie szpitalne** – pobyt w szpitalu trwający co najmniej 24 godziny.
26. **Liczba osobodni** – iloczyn dni i osób objętych ochroną ubezpieczeniową.
27. **Nagle zachorowanie** – powstały w sposób nagły stan chorobowy zagrażający zdrowiu lub życiu Ubezpieczonego, wymagający natychmiastowej pomocy lekarskiej, w związku z którym nastąpiła konieczność poddania się leczeniu przed zakończeniem podróży.
28. **Następstwo choroby przewlekłej/nowotworowej** – powstałe w sposób nagły, po przekroczeniu granicy kraju stałego miejsca zamieszkania, nasilenie (zaostrenie) choroby przewlekłej/nowotworowej o ostrym przebiegu, wymagające natychmiastowej pomocy lekarskiej, w związku z którym nastąpiła konieczność poddania się leczeniu przed zakończeniem podróży zagraniczną.
29. **NBP** – Narodowy Bank Polski.
30. **Nieszczęśliwy wypadek** – nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, w następstwie którego Ubezpieczony, niezależnie od swej woli, doznał trwałego uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia lub zmarł.
31. **Okres ubezpieczenia** – okres wskazany na wniosek Ubezpieczającego w dokumencie ubezpieczenia, w czasie którego SIGNAL IDUNA udziela ochrony ubezpieczeniowej.
32. **Osoba bliska** – małżonek, rodzice, rodzeństwo, dzieci, osoba przysposobiona oraz jej małżonek, konkubent i konkubina, dziadkowie, teściowie, zięć i synowa.
33. **Osoba towarzysząca** – osoba odbywająca podróż z Ubezpieczonym i wskazana przez niego do towarzyszenia mu w trakcie leczenia i/lub transportu zaleconego przez lekarza prowadzącego leczenie za granicą, celem sprowadzenia do kraju.
34. **Pandemia** – epidemia danej choroby zakaźnej występująca w tym samym czasie w różnych krajach na różnych kontynentach.
35. **Pomoc i ochrona prawna** – pomoc związana z odpowiedzialnością cywilną Ubezpieczonego lub dochodzeniem przez niego roszczeń odszkodowawczych z tytułu odpowiedzialności cywilnej, opisana w § 25.
36. **Poszkodowany** – osoba, której Ubezpieczony wyrządził szkodę.
37. **Praca fizyczna** – podjęcie przez Ubezpieczonego podczas podróży zagranicznej zawodów i czynności wykonywanych w celach zarobkowych i niezarobkowych, jak również w ramach szkoleń praktycznych/zawodowych oraz wolontariatu i praktyk, które opierają się głównie na sile mięśni i umiejętnościach praktycznych (za wyjątkiem praktyk szkolnych i studenckich nie mających znamion pracy fizycznej takich jak praktyki w recepcji, hotelu, praktyki na uczelni). Przez wykonywanie pracy fizycznej rozumie się wykonywanie wszelkich prac fizycznych a w szczególności czynności z użyciem niebezpiecznych narzędzi, substancji chemicznych, prac spawalniczych, na platformach wiertniczych, prac przy urządzeniach elektrycznych wysokiego napięcia, prac na wysokościach, remontowo - budowlanych, prac w transporcie (za wyjątkiem pracy kierowcy mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – tylko wariant BUSINESS), w rolnictwie, pod ziemią, w hutnictwie, stoczniach, prac związane ze ścinką i obróbką drewna, prac w usługach gastronomicznych. Za pracę fizyczną nie uważa się prac wykonywanych przez Ubezpieczonego w ramach czynności życia codziennego.
38. **Przedwczesny poród** – poród, który nastąpił nie później niż w 32 tygodniu ciąży.
39. **Rozbój** – zabór mienia z zastosowaniem przemocy fizycznej lub groźby natychmiastowego jej użycia wobec Ubezpieczonego lub osoby bliskiej, bądź z doprowadzeniem Ubezpieczonego do nieprzytomności lub bezbronności.
40. **Składka ubezpieczeniowa** – należność, jaką Ubezpieczający jest zobowiązany zapłacić SIGNAL IDUNA za udzielenie ochrony ubezpieczeniowej w okresie objętym ubezpieczeniem.
41. **Sporty ekstremalne** – dyscypliny sportowe, których uprawianie wymaga ponadprzeciętnych umiejętności, odwagi i działania w warunkach dużego ryzyka, a w szczególności sporty takie jak: skoki ze spadochronem, paralotniarstwo, szybownictwo, baloniarstwo, pilotowanie jakichkolwiek samolotów silnikowych, kolarstwo górskie, sporty motorowe, canyoning, wspinaczka wysokogórska, skalna, skałkowa, speleologia, alpinizm, skoki narciarskie, jazda poza wyznaczonymi trasami, jazda po muldach, skoki akrobatyczne na nartach, narciarstwo i snowboarding ekstremalny oraz sporty,

- w których wykorzystywane są pojazdy poruszające się po śniegu lub lodzie, jak również uczestniczenie w wyprawach do miejsc charakteryzujących się ekstremalnymi warunkami klimatycznymi lub przyrodniczymi (tj. trekking na obszarach górskich powyżej 3.500 m n.p.m., strefa podbiegunowa, bieguny, busz, džungla, tereny lodowcowe lub śnieżne wymagające użycia sprzętu asekuracyjnego, obszary pustynne) albo w ekspedycjach.
42. **Sporty wysokiego ryzyka** – uprawianie sportów: jazda konna, polo, myślistwo, paintball, nurkowanie z użyciem aparatu oddechowego (akwalungu), nurkowanie wrakowe i jaskiniowe, freediving, żeglarstwo, rafting lub inne sporty wodne uprawiane na rzekach górskich, sztuki walki i wszelkiego rodzaju sporty obronne (jeśli nie są uprawiane wyczynowo).
  43. **Sporty zimowe** – rekreacyjne uprawianie narciarstwa zjazdowego, biegowego lub snowboardu na oznakowanych trasach zjazdowych.
  44. **Sprzęt sportowy** – wszelkiego rodzaju sprzęt sportowy, a także osprzęt z nim związany, wykorzystywany przez Ubezpieczonego podczas amatorskiego uprawiania dyscyplin sportowych, a także mający zastosowanie w celach rekreacyjnych.
  45. **Szkoda rzeczowa** – szkoda polegająca na uszkodzeniu, zniszczeniu rzeczy lub utracie rzeczy.
  46. **Szkoda osobowa** – szkoda polegająca na spowodowaniu śmierci, uszkodzeniu ciała lub rozstroju zdrowia.
  47. **Szpital** – zakład opieki zdrowotnej świadczący, przy wykorzystaniu wykwalifikowanego zespołu lekarskiego i pielęgniarskiego, całodobową opiekę nad chorymi w zakresie diagnostyki i leczenia. W rozumieniu niniejszego OWU pojęcie to nie obejmuje domu opieki, hospicjum, ośrodka leczenia uzależnień, ośrodków sanatoryjnych i uzdrowiskowych, prewentiów oraz centrów i ośrodków rehabilitacyjnych nawet, w przypadku gdy stanowią one część organizacyjną szpitala.
  48. **Trwały uszczerbek na zdrowiu** – trwałe uszkodzenie ciała Ubezpieczonego spowodowane nieszczęśliwym wypadkiem objętym ubezpieczeniem, przy czym za trwałe uszkodzenie ciała rozumie się trwałą ubytek struktury i funkcji narządu lub kończyny. Za trwałe uszczerbek na zdrowiu w rozumieniu niniejszych OWU uważa się tylko i wyłącznie te rodzaje uszczerbków, które zostały wymienione w Tabeli procentowej świadczeń z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu, znajdującej się w § 16 ust. 3 niniejszych OWU.
  49. **Ubezpieczający** – osoba zawierająca umowę ubezpieczenia i zobowiązana do opłacenia składki. W zależności od wariantu ubezpieczenia Ubezpieczającym może być:
    - a) w wariantcie TRAVEL i BUSINESS wersji imiennej: osoba fizyczna, prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej,
    - b) w wariantcie BUSINESS: przedsiębiorca (w znaczeniu nadanym art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej) mający siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; przedsiębiorca może zawrzeć umowę ubezpieczenia na rzecz osób zatrudnionych lub wskazanych przez ten podmiot.
  50. **Ubezpieczony** – osoba fizyczna, na rzecz której zawierana jest umowa ubezpieczenia, tj. w związku z podróżą której świadczona jest ochrona w ramach umowy ubezpieczenia, obejmująca zdarzenia mające miejsce w trakcie tej podróży. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę na własną rzecz, wszystkie postanowienia OWU i umowy ubezpieczenia dotyczące Ubezpieczonego stosuje się również do Ubezpieczającego.
  51. **Uprawniony** – osoba upoważniona do otrzymania świadczenia z tytułu śmierci Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku, wyznaczona imiennie przez Ubezpieczonego. W razie nie wyznaczenia osoby uprawnionej, świadczenie przysługuje członkom rodziny Ubezpieczonego według następującej kolejności: małżonkowi, dzieciom, rodzicom, innym ustawowym spadkobiercom.
  52. **Wyczynowe uprawianie sportu** – forma aktywności fizycznej polegająca na uprawianiu dyscyplin sportowych:
    - a) w ramach sekcji lub klubów sportowych z jednoczesnym uczestnictwem w zawodach lub treningach przygotowujących do zawodów lub
    - b) w odniesieniu do osób uprawiających sporty indywidualne – przez osoby biorące udział w rozgrywkach o charakterze profesjonalnym, ogólnokrajowym lub międzynarodowym, organizowanych przez właściwy dla danej dyscypliny związek sportowy lub
    - c) w odniesieniu do gier sportowych - przez osoby będące członkami klubów biorących udział w rozgrywkach o charakterze profesjonalnym, ogólnokrajowym lub międzynarodowym, organizowanych przez właściwy dla danej dyscypliny związek sportowy lub
    - d) przez osoby uprawnione na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej do otrzymywania w związku z uprawianym sportem wynagrodzenia w dowolnej formie, w tym także stypendium lub zwrotu kosztów.

§ 3.

ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na wniosek Ubezpieczającego.
2. W wariantcie TRAVEL umowę ubezpieczenia zawiera się w formie indywidualnej bądź zbiorowej.
3. Umowę w formie zbiorowej stosuje się, pod warunkiem że obejmuje ona wszystkich Ubezpieczonych, zgodnie z imienną ewidencją osób, jednakowym zakresem ubezpieczenia, z zastosowaniem jednakowych sum ubezpieczenia.
4. Imienna ewidencja osób dla umów w formie zbiorowej, o których mowa w ust. 3, każdorazowo dołączana jest do dokumentu ubezpieczenia. W przypadku ubezpieczeń zawieranych na podstawie umowy generalnej zbiorowej ewidencja osób jest sporządzana wg wzoru dostarczonego przez SIGNAL IDUNA i prowadzi ją Ubezpieczający, który zobowiązany jest w skuteczny sposób przekazać ją do SIGNAL IDUNA zgodnie z zawartą umową generalną.
5. Umowę ubezpieczenia może zawrzeć Ubezpieczający na rzecz osoby trzeciej (Ubezpieczonego).
6. Jeżeli nie uzgodniono inaczej umowa ubezpieczenia musi zawierać: imię, nazwisko, datę urodzenia lub numer PESEL (w przypadku obywateli Rzeczypospolitej Polskiej) oraz miejsce zamieszkania Ubezpieczonego lub pełną nazwę, NIP i adres firmy, przedsiębiorstwa lub instytucji. Dodatkowo Ubezpieczający jest zobowiązany podać do wiadomości SIGNAL IDUNA, wszystkie znane sobie okoliczności mające wpływ na zwiększenie prawdopodobieństwa wystąpienia zdarzenia ubezpieczeniowego, o które SIGNAL IDUNA pytał przed zawarciem umowy ubezpieczenia. W razie zawarcia umowy na cudzy rachunek, obowiązek określony w zdaniu poprzednim spoczywa zarówno na Ubezpieczającym jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek. Jeżeli SIGNAL IDUNA zawarło umowę ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
7. Podczas trwania umowy Ubezpieczający i Ubezpieczony są zobowiązani zgłaszać w formie pisemnej zmiany wszystkich okoliczności, o których mowa w ust. 6, niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości.
8. Jeżeli okoliczności, o których mowa w ust. 6 i 7 zostały podane niezgodnie z prawdą, SIGNAL IDUNA nie ponosi odpowiedzialności za skutki tych okoliczności, chyba że okoliczności te nie mają wpływu na zwiększenie prawdopodobieństwa wystąpienia wypadku objętego umową. W przypadku podania nieprawdziwych danych z winy umyślnej, w razie wątpliwości domniemywa się, iż zdarzenie ubezpieczeniowe i jego następstwa są skutkiem okoliczności niepodanych zgodnie z prawdziwym stanem rzeczy.
9. Prawa wynikające z umowy ubezpieczenia przysługują osobie, na rzecz której zawarto ubezpieczenie. Ubezpieczony jest obok Ubezpieczającego odpowiedzialny za dotrzymanie obowiązków wynikających z umowy ubezpieczenia. Za zapłatę składki ubezpieczeniowej odpowiedzialny jest wyłącznie Ubezpieczający.
10. Ubezpieczający zobowiązany jest do doręczenia Ubezpieczonemu OWU przed objęciem Ubezpieczonego ochroną ubezpieczeniową oraz powiadomienia Ubezpieczonego o jego obowiązkach wynikających z umowy ubezpieczenia. OWU przekazywane są Ubezpieczonemu na piśmie lub na innym trwałym nośniku, jeżeli Ubezpieczony wyrazi na to zgodę.
11. W wariantcie BUSINESS umowę ubezpieczenia zawiera się w formie imiennej bądź bezimiennej (limit osobodni).
12. Dokument ubezpieczenia w wersji imiennej musi zawierać dane opisane w ust. 6, a w wersji bezimiennej powinien zawierać następujące dane:
  - a) dane Ubezpieczającego (nazwa, NIP oraz adres firmy, przedsiębiorstwa, instytucji itp.),
  - b) okres trwania umowy,
  - c) zakres i sumy ubezpieczenia,
  - d) liczbę osobodni objętych ochroną ubezpieczeniową w okresie obowiązywania umowy ubezpieczenia (minimalny limit osobodni przypadający na każdorazowo zawartą umowę ubezpieczenia wynosi 100 osobodni).
13. W przypadku umów w formie bezimiennej (wariant BUSINESS), jeżeli nie umówiono się inaczej, Ubezpieczający zobowiązany jest najpóźniej w dniu wyjazdu osoby ubezpieczonej skutecznie przekazać do SIGNAL IDUNA (lub upoważnionego Agenta) zgłoszenie wyjazdu zawierające imiona i nazwiska, daty urodzenia oraz miejsca zamieszkania uczestników wyjazdu, a także datę rozpoczęcia i zakończenia podróży. Przekazanie zgłoszenia uznaje się za skuteczne, jeżeli zostało ono odebrane bezpośrednio przez SIGNAL IDUNA lub przy zastosowaniu wskazanej przez SIGNAL IDUNA formy kontaktu, przed rozpoczęciem podróży Ubezpieczonego. Ewidencję ubezpieczonych osób oraz terminów ich podróży sporządzoną według wzoru ustalonego przez SIGNAL IDUNA prowadzi Ubezpieczający.

14. Jeżeli nie umówiono się inaczej, umowa w formie bezimiennej (wariant BUSINESS) obejmuje osoby zatrudnione, a także wskazane przez przedsiębiorcę jednakowym zakresem ubezpieczenia, z zastosowaniem jednakowych sum ubezpieczenia.
15. Zawarcie umowy ubezpieczenia SIGNAL IDUNA potwierdza dokumentem ubezpieczenia.

§ 4.

OKRES UBEZPIECZENIA/ OKRES ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Umowę ubezpieczenia w wariantcie TRAVEL można zawrzeć na okres minimalnie od 1 dnia do maksymalnie 1 roku.
2. Okres ubezpieczenia wskazuje się w dokumencie ubezpieczenia.
3. Ochrona ubezpieczeniowa SIGNAL IDUNA rozpoczyna się nie wcześniej niż od dnia (godziny) wystawienia dokumentu ubezpieczenia i opłacenia składki, koniec ochrony następuje nie później niż z upływem dnia oznaczonego w dokumencie ubezpieczenia, a ponadto:
  - a) w przypadku ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków, bagażu podróznego, sprzętu sportowego, ochrona ubezpieczeniowa SIGNAL IDUNA rozpoczyna się z chwilą rozpoczęcia podróży tj. z chwilą opuszczenia mieszkania przez Ubezpieczonego, koniec ochrony następuje w momencie zakończenia podróży – powrót Ubezpieczonego do mieszkania (ochrona ubezpieczeniowa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obejmuje tylko pierwsze 24 godziny podróży, natomiast po przekroczeniu granicy trwa nieprzerwanie aż do momentu zakończenia podróży, nie później jednak niż do końca okresu ubezpieczenia wskazanego w dokumencie ubezpieczenia),
  - b) w przypadku ubezpieczenia kosztów leczenia i assistance, pomocy i ochrony prawnej oraz odpowiedzialności cywilnej, ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się w momencie przekroczenia granicy Rzeczypospolitej Polskiej przy wyjeździe, a kończy się w momencie przekroczenia granicy przy powrocie do Rzeczypospolitej Polskiej,
  - c) w przypadku osób rozpoczynających podróż z kraju innego niż Rzeczpospolita Polska, ochrona ubezpieczeniowa w przypadku wszystkich rodzajów ubezpieczeń rozpoczyna się w momencie przekroczenia granicy kraju wyjazdu i kończy się w momencie przekroczenia tejże granicy przy powrocie.
4. Jeżeli osoba, na rzecz której zawiera się umowę ubezpieczenia przebywa:
  - a) poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej – dotyczy osób, dla których Rzeczpospolita Polska jest krajem stałego miejsca zamieszkania albo
  - b) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub poza krajem stałego miejsca zamieszkania – dotyczy osób, dla których krajem stałego miejsca zamieszkania jest kraj inny niż Rzeczpospolita Polska, to odpowiedzialność SIGNAL IDUNA rozpoczyna się po upływie 5 dni, licząc od dnia następnego po dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, jednak nie wcześniej niż z chwilą opłacenia składki. Powyższa karencja nie obowiązuje przy wznawianiu umowy ubezpieczenia, pod warunkiem że wznawienie nastąpi przed upływem okresu ubezpieczenia wynikającego z poprzednio zawartej umowy ubezpieczenia. Przedłużenie okresu ubezpieczenia wymaga wystawienia nowego dokumentu ubezpieczenia. Przy zastosowaniu karencji składka pobierana jest przez SIGNAL IDUNA wyłącznie za okres udzielanej ochrony ubezpieczeniowej.
5. W przypadku ubezpieczenia w wersji BUSINESS mają zastosowanie przepisy ust. 2, 3, 4 oraz poniższe zapisy:
  - a) umowa ubezpieczenia zawierana jest na okres 6 lub 12 miesięcy w wersji imiennej bądź na okres 12 miesięcy w wersji bezimiennej z możliwością kontynuacji odpowiednio na kolejne półroczne lub roczne okresy ubezpieczenia,
  - b) przy umowach ubezpieczenia w formie imiennej ochrona ubezpieczeniowa SIGNAL IDUNA trwa w czasie wszystkich podróży Ubezpieczonego zrealizowanych w okresie obowiązywania umowy, niezależnie od ich ilości, pod warunkiem że każda podróż nie trwa dłużej niż 60 dni; przy podróżach trwających dłużej niż 60 dni ochrona ubezpieczeniowa obejmuje tylko pierwsze 60 dni,
  - c) przy umowach ubezpieczenia w formie bezimiennej ochrona ubezpieczeniowa SIGNAL IDUNA trwa w okresie obowiązywania umowy wyłącznie przez liczbę osobodni, za które została opłacona składka,
  - d) w przypadku umów w formie bezimiennej odpowiedzialność SIGNAL IDUNA rozpoczyna się od momentu otrzymania przez SIGNAL IDUNA zgłoszenia wyjazdu,
  - e) w przypadku umów w formie bezimiennej, odpowiedzialność SIGNAL IDUNA kończy się z chwilą zakończenia podróży, nie później jednak niż

z upływem dnia oznaczonego w dokumencie ubezpieczenia i nie później niż z upływem dnia określonego jako data zakończenia podróży w zgłoszeniu wyjazdu,

- f) w przypadku umów w formie bezimiennej przedłużenie okresu ochrony ubezpieczeniowej może nastąpić jedynie przed upływem terminu zakończenia podróży określonego w zgłoszeniu wyjazdu i wymaga otrzymania przez SIGNAL IDUNA nowego zgłoszenia. Ponadto ust. 4, stosuje się odpowiednio.
6. W przypadku odwołania wcześniej zaplanowanego powrotu z podróży zagranicznej wskutek wybuchu wulkanu, strajku lub zamieszek, huraganu, powodzi lub trzęsienia ziemi, których początek nastąpił w trakcie pobytu Ubezpieczonego za granicą, SIGNAL IDUNA udziela dodatkowej ochrony ubezpieczeniowej w zakresie kosztów leczenia i assistance opisanych w § 13 ust. 2, 4 i 5 w okresie od daty końca ochrony ubezpieczeniowej oznaczonej w dokumencie ubezpieczenia do momentu, w którym taki powrót będzie możliwy, nie dłużej jednak niż przez siedem dni.
  7. Ochrona ubezpieczeniowa wszystkich Ubezpieczonych kończy się z chwilą odstąpienia przez Ubezpieczającego od umowy ubezpieczenia.

§ 5.

ODSTĄPIENIE I ROZWIĄZANIE UMOWY UBEZPIECZENIA

1. Od umowy ubezpieczenia zawartej na okres dłuższy niż 6 miesięcy Ubezpieczający ma prawo odstąpienia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą, w terminie 7 dni od daty zawarcia umowy. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy SIGNAL IDUNA nie poinformowała Ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłaty składki za okres, w jakim SIGNAL IDUNA udzielała ochrony ubezpieczeniowej.
2. Odstąpienie od umowy w podanym ustawowo terminie nie powoduje potrącenia kosztów manipulacyjnych.
3. Wysokość należnej do zwrotu składki ustala się w kwocie wyliczonej proporcjonalnie do długości niewykorzystanego okresu ubezpieczenia, przy czym każdy rozpoczęty dzień ubezpieczenia traktuje się jako wykorzystany w pełni.
4. W ubezpieczeniu w wariantcie BUSINESS mają zastosowanie przepisy zawarte w ust. 1, 2, 3 oraz dodatkowo należy uwzględnić że:
  - a) w przypadku niewykorzystania w okresie obowiązywania umowy w formie bezimiennej, opłaconego limitu osobodni ochrony ubezpieczeniowej, niewykorzystane osobodni przechodzą na nowy okres umowy, jeżeli na wniosek Ubezpieczającego umowa zostanie przedłużona o kolejne 12 miesięcy; nie zwalnia to jednak Ubezpieczającego z obowiązku opłacenia minimalnego limitu (100 osobodni) na nowy okres ubezpieczeniowy; w przypadku nieprzedłużenia umowy ubezpieczenia, niewykorzystane osobodni nie podlegają zwrotowi,
  - b) Ubezpieczający jest zobowiązany do zapłacenia składki za określoną w umowie liczbę osobodni ochrony ubezpieczeniowej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia; w trakcie obowiązywania umowy, Ubezpieczający może po opłaceniu dodatkowej składki zwiększyć określoną w umowie liczbę osobodni ochrony ubezpieczeniowej,
  - c) jeżeli określona w umowie liczba osobodni ochrony ubezpieczeniowej została wyczerpana, a zdarzenie szkodowe nastąpiło po tym fakcie, SIGNAL IDUNA jest zwolniona z obowiązku wypłaty odszkodowania, chyba że strony umówiły się inaczej.
5. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia powinno być dokonane na piśmie, pod rygorem nieważności.

§ 6.

SUMA UBEZPIECZENIA/ SUMA GWARANCYJNA

1. Suma ubezpieczenia uzgadniana jest z Ubezpieczającym, a jej wysokość określana jest na podstawie tabeli tariff obowiązującej w dniu zawarcia ubezpieczenia i stanowi górną granicę odpowiedzialności SIGNAL IDUNA. Suma ubezpieczenia wskazana w dokumencie ubezpieczenia w przypadku umowy w formie zbiorowej jest sumą dla każdego Ubezpieczonego.
2. Dla określenia sumy ubezpieczenia w złotych przyjmuje się średni kurs 1 EUR ustalony przez NBP i obowiązujący w dniu poprzedzającym dzień zawarcia umowy ubezpieczenia (po godz. 12.00).

3. W celu określenia sumy ubezpieczenia dla każdego ryzyka opisanego w niniejszym OWU zastosowanie mają przepisy ust. 1 i 2 oraz odpowiednio poniższe zapisy:
- a) w ubezpieczeniu kosztów leczenia (w tym ratownictwa) i assistance:
- 1) suma ubezpieczenia uzgadniana jest z Ubezpieczającym na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia,
  - 2) SIGNAL IDUNA zwraca poniesione koszty leczenia (w tym ratownictwa) i assistance wynikające z nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku, aż do wyczerpania określonej w dokumencie ubezpieczenia sumy z zastrzeżeniem przepisów niniejszego OWU, gdzie została określona odrębna kwota dla poszczególnych usług,
  - 3) przy wyjazdach do USA, Kanady, Japonii, Australii i na Wyspy Karaibskie z wybranej sumy ubezpieczenia na leczenie ambulatoryjne, zakup leków i środków opatrunkowych przepisanych przez lekarza nie może być wykorzystane więcej niż równowartość 2.000 EUR w złotych polskich,
- b) w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków suma ubezpieczenia określona w dokumencie ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności SIGNAL IDUNA w stosunku do każdego Ubezpieczonego;
- c) w ubezpieczeniu bagażu podróжного i sprzętu sportowego suma ubezpieczenia, którą ustala Ubezpieczający powinna odpowiadać wartości rynkowej bagażu podróжного i sprzętu sportowego;
- d) w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej:
- 1) suma gwarancyjna określona w dokumencie ubezpieczenia jest górną granicą odpowiedzialności SIGNAL IDUNA, w odniesieniu do wszystkich zdarzeń szkodowych powstałych w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej, bez względu na liczbę osób, które spowodowały lub przyczyniły się do powstania szkody,
  - 2) suma gwarancyjna jedno i wszystkie zdarzenia w zakresie szkód rzeczowych, związanych z amatorskim uprawianiem sportów oraz uprawianiem sportów zimowych wynosi 25% sumy gwarancyjnej określonej w dokumencie ubezpieczenia,
  - 3) suma gwarancyjna na jedno i wszystkie zdarzenia w zakresie szkód osobowych, związanych z amatorskim uprawianiem sportów oraz uprawianiem sportów zimowych wynosi 50% sumy gwarancyjnej określonej w dokumencie ubezpieczenia,
- e) w ubezpieczeniu pomocy i ochrony prawnej:
- 1) SIGNAL IDUNA udziela zwrotnej pożyczki na pokrycie kaucji pieniężnej do wysokości równowartości w złotych polskich 10.000 EUR,
  - 2) SIGNAL IDUNA zwraca koszty prawnika ustanowionego w celu dochodzenia przez Ubezpieczonego roszczeń odszkodowawczych z tytułu czynów niedozwolonych, maksymalnie do wysokości równowartości w złotych polskich 2.000 EUR, a także koszty pomocy prawnej udzielonej w celu uzyskania zwolnienia Ubezpieczonego z aresztu, maksymalnie do wysokości równowartości w złotych polskich 1.000 EUR.
4. Zbiorcze zestawienie sum ubezpieczenia, sum gwarancyjnych oraz limitów odpowiedzialności w poszczególnych rodzajach ubezpieczeń przedstawia poniższa tabela (SU – suma ubezpieczenia, SG – suma gwarancyjna, KL – koszty leczenia, NNW – następstwa nieszczęśliwych wypadków, BP – bagaż podróжный, sprzęt sportowy – SS, OC – odpowiedzialność cywilna):

	Zakres standard	Zakres super
	SUMA UBEZPIECZENIA/ GWARANCYJNA oraz limity odpowiedzialności	
KOSZTY LECZENIA	Od 10.000 do 100.000 EUR	
Koszty ratownictwa	Do 6.000 EUR	
ASSISTANCE		
Ambulatorium	Do wysokości SU KL za wyjątkiem USA, Kanady, Japonii, Australii i Wysp Karaibskich – do 2.000 EUR	
Leczenie stomatologiczne nagłych stanów zapalnych	Do 600 PLN	
Dzienne świadczenie szpitalne (kontynuacja leczenia na terenie Rzeczypospolitej Polskiej)	40 PLN za dzień maksymalnie przez 10 dni	
Transport do i pomiędzy placówkami medycznymi po powrocie Ubezpieczonego do Rzeczypospolitej Polskiej	Do wysokości SU KL maksymalnie przez 10 dni	

	Zakres standard	Zakres super
Transport ubezpieczonego do kraju stałego miejsca zamieszkania w związku z koniecznością leczenia lub po zakończeniu leczenia	Do Rzeczypospolitej Polskiej – do wysokości SU KL Do kraju innego niż Rzeczpospolita Polska – do 5.000 EUR	
Transport medyczny Ubezpieczonego za granicę do placówki medycznej lub pomiędzy placówkami medycznymi	Do wysokości SU KL	
Transport Ubezpieczonego po zakończeniu leczenia w celu kontynuacji podróży	Do 500 EUR	
Transport zwłok Ubezpieczonego	Do Rzeczypospolitej Polskiej – do wysokości SU KL	
	Do innego kraju – do 5.000 EUR	
Wyżywienie i zakwaterowanie osoby towarzyszącej, która pozostaje z ciałem Ubezpieczonego	Do 100 EUR za dzień maksymalnie przez 7 dni	
Koszty transportu powrotnego osoby towarzyszącej zmarłemu	Do Rzeczypospolitej Polskiej – do wysokości SU KL	
	Do innego kraju – do 2.000 EUR	
Podróż osoby towarzyszącej	Do Rzeczypospolitej Polskiej – do wysokości SU KL	
	Do innego kraju – do 2.000 EUR	
Wyżywienie i zakwaterowanie osoby towarzyszącej	Do 100 EUR za dzień maksymalnie przez 7 dni	
Wizyta osoby wskazanej	Koszty transportu – do wysokości SU KL	
	Wyżywienie i zakwaterowanie – do 100 EUR za dzień maksymalnie przez 7 dni	
Koszty rekonwalescencji Ubezpieczonego	Do 100 EUR za dzień maksymalnie przez 7 dni	
Zakup trumny urny (kremacja)	Do wysokości SU KL	
Wyżywienie i zakwaterowanie opiekuna	Do 100 EUR za dzień maksymalnie przez 7 dni	
Dodatkowe koszty podróży opiekuna	Do Rzeczypospolitej Polskiej – do wysokości SU KL	
	Do innego kraju – do 2.000 EUR	
Transport opiekuna po zakończeniu leczenia Ubezpieczonego w celu kontynuacji podróży	Do 500 EUR	
Przedłużenie ochrony ubezpieczeniowej wskutek wybuchu wulkanu, strajków, zamieszek, huraganu, powodzi, trzęsienia ziemi	Do wysokości SU KL maksymalnie przez 7 dni	
Pokrycie dodatkowych kosztów przedłużonego pobytu za granicą (jedynie w przypadku ubezpieczeń zawieranych na podstawie umowy generalnej)	Do 100 EUR w okresie od 3 do 5 dnia przedłużonego pobytu	
Opieka nad członkami rodziny (transport członków rodziny Ubezpieczonego)	–	Do wysokości SU KL
Opieka nad nieletnimi dziećmi (transport dzieci Ubezpieczonego)	–	Do wysokości SU KL
Transport Ubezpieczonego do Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku przerwania podróży	–	Do wysokości SU KL
Zastępstwo kierowcy	–	Do 500 EUR
Pomoc w przypadku opóźnienia lotu	–	Do 250 EUR
Transport osoby w zastępstwo (tylko wariant BUSINESS)	–	Do wysokości SU KL
Koszty rezygnacji z imprezy golfowej (tylko wariant BUSINESS)	–	Do 125 EUR
Organizacja przekazania środków pieniężnych	–	Do 200 EUR

	Zakres standard	Zakres super
Zwrot kosztów przedłużenia opieki na zwierzętami domowymi	–	Do 100 PLN za dzień maksymalnie przez 7 dni
Zwrot kosztów karnetu na wyciąg narciarski	–	Do 300 EUR
Zwrot kosztów wypożyczenia sprzętu narciarskiego	–	20 EUR za dzień maksymalnie do 200 EUR
POMOC I OCHRONA PRAWNA		
Koszty ochrony prawnej	Do 2.000 EUR	
Koszty pomocy prawnej	Do 1.000 EUR	
Kaucja	Do 10.000 EUR	
NNW	Od 15.000 do 100.000 PLN	
Świadczenie z tytułu całkowitego uszczerbku na zdrowiu lub śmierci	100% SU NNW	
Świadczenie z tytułu częściowego uszczerbku na zdrowiu	Określony % SU NNW	
BAGAŻ PODRÓŻNY		
Sprzęt fotograficzny, komputerowy, audio-video oraz telefony komórkowe	Do 50% SU BP	
Koszty związane z opóźnieniem w dostarczeniu bagażu przez przewoźnika lotniczego (tylko wariant BUSINESS)	Do 50% SU BP	
SPRZĘT SPORTOWY		
OC	Od 30.000 do 100.000 EUR	
Szkody osobowe związane z amatorskim uprawianiem sportu lub sportami zimowymi	50% SG OC	
Szkody rzeczowe związane z amatorskim uprawianiem sportu lub sportami zimowymi	25% SG OC	

§ 7.

SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

1. Składka ubezpieczeniowa ustalana jest w zależności od:
  - a) wariantu ubezpieczenia (wariant: TRAVEL lub BUSINESS),
  - b) zakresu ubezpieczenia opisanego w § 1 ust. 2,
  - c) zakresu ubezpieczenia kosztów leczenia i assistance (zakres: standard lub super),
  - d) objęcia ochroną ubezpieczeniową dodatkowych ryzyk, o których mowa w § 1 ust. 3 (dodatkowe zwyżki),
  - e) sumy ubezpieczenia,
  - f) okresu ubezpieczenia,
  - g) zakresu terytorialnego (podział na strefy):
    - 1) strefa I – kraje położone w Europie oraz w obrębie Basenu Morza Śródziemnego (Albania, Algieria, Andora, Austria, Belgia, Białoruś, Bośnia i Hercegowina, Bułgaria, Chorwacja, Cypr, Czarnogóra, Czechy, Dania, Egipt, Estonia, Finlandia, Francja, Gibraltar, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Islandia, Izrael, Jan Mayen, Jordania, Kosowo, Liban, Libia, Liechtenstein, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Macedonia, Malta, Maroko, Mołdawia, Monako, Niemcy, Norwegia, Polska, Portugalia, Rosja, Rumunia, San Marino, Serbia, Słowacja, Słowenia, Svalbard, Syria, Szwajcaria, Szwecja, Tunezja, Turcja, Ukraina, Watykan, Węgry, Wielka Brytania, Włochy, Wyspy Kanaryjskie, Wyspa Man, Wyspy Normandzkie, Wyspy Owcze oraz wszystkie wyspy Morza Śródziemnego, Północnego i Bałtyckiego),
    - 2) strefa II – wszystkie kraje świata,
  - h) formy zawarcia umowy ubezpieczenia (imienna, bezimienna – zadeklarowana ilość osobodni),
  - i) wieku Ubezpieczonego (zwyżka dla osób powyżej 65 roku życia, zniżka dla osób poniżej 25 roku życia; jeżeli Ubezpieczony powyżej 65 roku życia wykupił zwyżkę za następstwa chorób przewlekłych i nowotworowych wówczas nie stosuje się zwyżki za wiek),

- j) stawki składki określonej w taryfie, obowiązującej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia,
  - k) kursu EUR – stawka składki obliczana jest w polskich złotych, przyjmując średni kursu 1 EUR ustalony przez NBP i obowiązujący w ostatnim dniu roboczym (po godz. 12.00) poprzedzającym dzień zawarcia umowy ubezpieczenia.
2. Jeżeli nie umówiono się inaczej, Ubezpieczający obowiązany jest zapłacić składkę w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia.
  3. Składka płatna jest jednorazowo w złotych polskich w formie gotówkowej lub bezgotówkowej.
  4. Jeżeli zapłata składki dokonana jest w formie gotówkowej, za zapłatę składki uważa się moment wpłaty gotówki upoważnionemu przedstawicielowi SIGNAL IDUNA.
  5. Jeżeli zapłata składki dokonywana jest w formie przelewu na właściwy numer rachunku bankowego SIGNAL IDUNA, to za dzień zapłaty uważa się datę wykonania przelewu.
  6. Jeżeli zapłata składki następuje kartą kredytową lub za pośrednictwem strony internetowej, to za dzień zapłaty uważa się dzień autoryzacji płatności.

POSTĘPOWANIE W RAZIE POWSTANIA SZKODY

§ 8.

POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. O ile przepisy następujących paragrafów nie stanowią inaczej, o każdym zdarzeniu szkodowym Ubezpieczony zobowiązany jest powiadomić SIGNAL IDUNA niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 7 dni od daty powzięcia o nim wiadomości, a jeżeli taka możliwość nie istnieje, wówczas w przeciągu 7 dni od momentu powrotu do kraju.
2. Po otrzymaniu zawiadomienia o zdarzeniu szkodowym objętym ochroną, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, SIGNAL IDUNA informuje o tym Ubezpieczonego lub Ubezpieczającego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczenia, a także informuje osobę występującą z roszczeniem, na piśmie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności SIGNAL IDUNA lub wysokości świadczenia, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.
3. Za pisemną zgodą Ubezpieczonego, SIGNAL IDUNA może uzyskać od podmiotów wykonujących działalność leczniczą w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, które udzielały świadczeń zdrowotnych Ubezpieczonemu, informacje o okolicznościach związanych z weryfikacją podanych przez Ubezpieczonego danych o jego stanie zdrowia, z wyłączeniem badań genetycznych, ustaleniem prawa do świadczenia z umowy ubezpieczenia i wysokości tego świadczenia. Za pisemną zgodą Ubezpieczonego SIGNAL IDUNA może nadto uzyskać od Narodowego Funduszu Zdrowia dane o nazwach i adresach świadczeniodawców, którzy udzieliли świadczeń opieki zdrowotnej w związku z wypadkiem lub zdarzeniem będącym podstawą ustalenia jego odpowiedzialności oraz wysokości odszkodowania lub świadczenia.
4. W przypadku, gdy Ubezpieczony powziął informację o wszczęciu wobec niego postępowania przygotowawczego bądź wystąpienia na drogę sądową, obowiązany jest on niezwłocznie poinformować o tym fakcie SIGNAL IDUNA nawet, w przypadku gdy sam zgłosił zaistnienie zdarzenia szkodowego.
5. Ubezpieczony zobowiązany jest użyć wszelkich dostępnych mu środków w celu zmniejszenia szkody oraz niedopuszczenia do jej zwiększenia. Zobowiązany jest on również umożliwić SIGNAL IDUNA dokonanie czynności niezbędnych w celu ustalenia okoliczności powstania szkody, zasadności i wysokości roszczenia.
6. Ubezpieczony jest zobowiązany do powiadomienia SIGNAL IDUNA, czy posiada inny dokument ubezpieczeniowy niż ten wystawiony przez SIGNAL IDUNA, o takim samym zakresie ryzyka.
7. Szczególne przepisy dotyczące postępowania w razie zaistnienia szkód w obrębie poszczególnych ryzyk, zostały zawarte w odrębnych paragrafach.

USTALENIE I WYPŁATA ŚWIADCZENIA/ ODSZKODOWANIA DLA UBEZPIECZENIA KOSZTÓW LECZENIA, NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW, ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ, BAGAŻU PODRÓŻNEGO, SPRZĘTU SPORTOWEGO

1. Ustalenie zasadności i wysokości świadczenia następuje na podstawie dowodów przedłożonych przez Ubezpieczonego lub osobę uprawnioną, jednakże SIGNAL IDUNA ma prawo do ich weryfikacji i zasięgnięcia opinii specjalistów.
2. Zasadność i wysokość świadczenia lub odszkodowania, w zależności od charakteru szkody SIGNAL IDUNA ustala na podstawie:
  - a) dowodu potwierdzającego konieczność bezwzględnego poddania się leczeniu w związku z nagłym zachorowaniem lub nieszczęśliwym wypadkiem, wymienionego w § 15 pkt e) i § 18 pkt e),
  - b) oryginalnych rachunków i/lub oryginalnych dowodów opłat za udzieloną pomoc lekarską, pogotowie ratunkowe oraz rachunków za zakupione leków i środki opatrunkowe,
  - c) oryginalnych rachunków i/lub oryginalnych dowodów opłat za transport zwłok Ubezpieczonego do kraju lub pochówek za granicą,
  - d) oryginalnych rachunków i/lub oryginalnych dowodów opłat potwierdzających inne wydatki związane z nagłym zachorowaniem, nieszczęśliwym wypadkiem bądź innymi zdarzeniami objętymi ubezpieczeniem,
  - e) raportu policji z miejsca wypadku,
  - f) w przypadku powstania ran, obrażeń ciała bądź innych urazów – dokumentacji medycznej z dnia zdarzenia lub początku leczenia (np. karta historii choroby) z opisem ran i uszkodzeń ciała lub ich skutków,
  - g) w przypadku śmierci - aktu zgonu oraz innych dokumentów związanych z tym zdarzeniem, w szczególności dokumentacji zawierającej informacje o przyczynach zgonu,
  - h) protokołu policji o utracie bagażu/sprzętu sportowego lub jego kradzieży lub rozboju,
  - i) zeznań świadków z zaistniałego zdarzenia,
  - j) dokumentu uprawniającego do kierowania pojazdem,
  - k) dokumentu przewoźnika potwierdzającego opóźnienie lotu bądź bagażu,
  - l) poświadczenia przewoźnika (linie lotnicze, kolejowe, transport autokarowy lub promowy) o niemożności wykonania usługi transportowej wskutek wybuchu wulkanu, strajku lub zamieszek, huraganu, powodzi lub trzęsienia ziemi,
  - m) oryginalnych rachunków i/lub dowodów opłat potwierdzających koszty przedłużonego pobytu za granicą wskutek wybuchu wulkanu, strajku lub zamieszek,
  - n) oświadczenia szkoły potwierdzającego, że dana osoba była opiekunem podczas imprezy turystycznej zorganizowanej przez szkołę lub na jej zlecenie przez organizatora turystyki z uwzględnieniem terminu imprezy turystycznej oraz jej destynacji,
  - o) dokumentu potwierdzającego własność psa lub kota,
  - p) oryginalnych rachunków i/lub dowodów opłat potwierdzających koszty przedłużonego pobytu psa lub kota w hotelu dla zwierząt wraz z oświadczeniem hotelu dla zwierząt o ilości dni przedłużonego pobytu,
  - q) oryginalnych rachunków i/lub dowodów opłat potwierdzających wypożyczenie sprzętu narciarskiego,
  - r) oryginalnych rachunków i/lub dowodów opłat za karnet narciarski wraz z dokumentem potwierdzającym cenę karnetu oraz liczbę dni,
  - s) oryginalnych rachunków i/lub dowodów opłat za uczestnictwo w zajęciach szkółki narciarskiej lub snowboardu,
  - t) innych dokumentów niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności SIGNAL IDUNA.
3. SIGNAL IDUNA pokrywa uzasadnione i udokumentowane koszty leczenia bezpośrednio na konto placówki medycznej lub za pośrednictwem Centrali Alarmowej.
4. W przypadku następstw nieszczęśliwych wypadków stosuje się poniższe przepisy:
  - a) rodzaje i wysokość przysługujących świadczeń ustala się po stwierdzeniu, że istnieje związek przyczynowy pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem a śmiercią lub trwałym uszczerbkiem na zdrowiu,
  - b) ustalenie związku przyczynowego, o którym mowa w ust. 4 pkt a) oraz rodzaju i wysokości przysługujących świadczeń następuje na podstawie dostarczonych dokumentów określonych w ust. 2,
  - c) suma ubezpieczenia określona w umowie ubezpieczenia wypłacana jest w przypadku 100%-owego uszczerbku na zdrowiu bądź śmierci, jeżeli wskutek nieszczęśliwego wypadku Ubezpieczony zmarł przed upływem 2 lat od daty wypadku; w razie częściowego uszczerbku na zdrowiu przyznawany jest taki procent sumy ubezpieczenia, w jakim Ubezpieczony doznał trwałego uszczerbku,
  - d) ustalenia stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu dokonują lekarze powołani przez SIGNAL IDUNA na podstawie Tabeli procentowej świadczeń z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu, znajdującej się w § 16 ust. 3 niniejszych OWU,
  - e) stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu powinien być ustalony niezwłocznie po zakończeniu leczenia, z uwzględnieniem rehabilitacji, najpóźniej 24 miesiące od daty wypadku,
  - f) w razie utraty, uszkodzenia organu, narządu lub układu, których funkcje przed wypadkiem były już upośledzone wskutek samej choroby lub trwałego inwalidztwa, stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu określa się w wysokości różnicy między stopniem trwałego uszczerbku właściwym dla stanu danego organu, narządu lub układu po wypadku a stopniem uszczerbku istniejącym przed wypadkiem,
  - g) przy ustalaniu stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu nie uwzględnia się rodzaju pracy lub innych czynności wykonywanych przez Ubezpieczonego,
  - h) jeżeli Ubezpieczony otrzymał świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu, a następnie zmarł na skutek tego samego wypadku, wówczas wypłaca się świadczenie z tytułu śmierci, przy czym potrąca się poprzednio wypłaconą kwotę,
  - i) jeżeli Ubezpieczony zmarł po ustaleniu stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu, a śmierć nie pozostaje w związku przyczynowym z nieszczęśliwym wypadkiem, niewypłacone przed śmiercią Ubezpieczonemu świadczenie za trwały uszczerbek na zdrowiu wypłaca się spadkobiercom Ubezpieczonego,
  - j) jeżeli stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu nie został ustalony przed śmiercią Ubezpieczonego, a śmierć Ubezpieczonego jest spowodowana innym zdarzeniem niż wypadek, który jest przyczyną uszczerbku na zdrowiu, przyjmuje się wówczas przypuszczalny stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu ustalony przez lekarzy SIGNAL IDUNA, a wynikające z tego tytułu świadczenie wypłaca się spadkobiercom Ubezpieczonego,
  - k) w przypadku śmierci Ubezpieczonego po upływie 24 miesięcy od daty nieszczęśliwego wypadku, nie uznaje się związku przyczynowego między nieszczęśliwym wypadkiem a zgonem.
5. Wysokość odszkodowania w przypadku bagażu podróжного/sprzętu sportowego ustala się według kosztów naprawy bądź według rzeczywistej wartości przedmiotu z uwzględnieniem stopnia jego faktycznego zużycia. Wartość przedmiotu określana jest przez SIGNAL IDUNA na podstawie rachunku zakupu lub na podstawie wartości nowego przedmiotu o identycznych lub podobnych właściwościach użytkowych w dniu zaistnienia zdarzenia.
6. W przypadku odzyskania skradzionych lub uszkodzonych przedmiotów z bagażu podróжного lub skradzionego sprzętu sportowego Ubezpieczony jest zobowiązany niezwłocznie powiadomić o tym fakcie SIGNAL IDUNA. Wypłacone odszkodowania za utracone przedmioty bądź sprzęt sportowy podlegają zwrotowi. Za zgodą SIGNAL IDUNA zwrócone odszkodowania mogą być pomniejszone o wartość stwierdzonych uszkodzeń lub braków w odzyskanych przedmiotach.
7. Z każdego wypłacanego odszkodowania za szkody powstałe w wyniku utraty bądź zniszczenia sprzętu sportowego (ubezpieczenie sprzętu sportowego), Ubezpieczonemu potrącana jest fransyza redukcyjna w wysokości 5% wartości każdej zaistniałej szkody.
8. Jeżeli Ubezpieczony z powodu winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa nie dopełnił któregokolwiek z obowiązków, o których mowa w § 8, § 15, § 18, § 21, § 24, § 29 bądź nie dostarczył dokumentacji wymaganej przez SIGNAL IDUNA, określonej w ust. 2, SIGNAL IDUNA może zmniejszyć świadczenie w takim stopniu, w jakim naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia ubezpieczeniowego.
9. W razie śmierci Ubezpieczonego, jeżeli nie została wyznaczona żadna osoba imiennie, jako uprawniona do świadczenia z tytułu śmierci w wyniku nieszczęśliwego wypadku, występujący o wypłatę świadczenia obowiązany jest przedłożyć kopię aktu zgonu oraz dokument stwierdzający pokrewieństwo lub powinowactwo z Ubezpieczonym. Jeżeli Ubezpieczony był osobą samotną wymagany jest dokument potwierdzający prawo do odszkodowania. W przypadku, gdy Uprawniony został wyznaczony imiennie, wymaganymi dokumentami są: dokument tożsamości, kopia aktu zgonu oraz dokument potwierdzający fakt uprawnienia do otrzymania świadczenia.
10. Odszkodowanie/świadczenie z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia wypłacane jest w złotych polskich na rzecz Ubezpieczonego, Uprawnionego, spadkobiercy Ubezpieczonego lub Poszkodowanego. W przypadku Ubezpieczonych, Uprawnionych lub Poszkodowanych, których krajem stałego miejsca zamieszkania nie jest Rzeczpospolita Polska, wypłata może zostać dokonana przelewem

- na konto bankowe w euro lub w dolarach amerykańskich.
11. Przeliczanie na złote polskie wydatków poniesionych w walutach obcych dokonywane jest według średniego kursu walut ustalonego przez Prezesa NBP obowiązującego w dniu poprzedzającym dzień ustalenia świadczenia (po godz. 12.00).

§ 10.

TERMIN WYPŁATY ŚWIADCZENIA

1. SIGNAL IDUNA wypłaca świadczenie w terminie 30 dni od daty zgłoszenia roszczenia.
2. Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności SIGNAL IDUNA lub wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, świadczenie jest wypłacane w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, jednakże bezsporną część świadczenia, przez którą rozumie się udokumentowaną i nie pozostawiającą wątpliwości część świadczenia, SIGNAL IDUNA obowiązane jest wypłacić w terminie określonym w ust. 1.
3. Jeżeli świadczenie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określone w roszczeniu, SIGNAL IDUNA informuje o tym na piśmie, z zachowaniem terminu w wymienionego ust. 1, wskazując na okoliczności i podstawę prawną uzasadniającą odmowę wypłaty świadczenia.
4. SIGNAL IDUNA powiadamia na piśmie Ubezpieczonego/ Uprawnionego/ Poszkodowanego o wysokości przyznanego świadczenia.

§ 11.

SPOSÓB ROZPATRYWANIA REKLAMACJI, SĄD WŁAŚCIWY DO ROZSTRZYGANIA SPORÓW

1. Ubezpieczający, Ubezpieczony, Poszkodowany lub uprawniony z umowy ubezpieczenia, będący osobą fizyczną (zwany dalej „Klientem”) może składać skargi, zażalenia i reklamacje, zawierające zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez SIGNAL IDUNA (zwane dalej łącznie „reklamacjami”).
2. Reklamację można zgłaszać w następujących miejscach i formie:
  - a) pisemnie za pośrednictwem poczty, kuriera lub posłańca na adres: SIGNAL IDUNA Polska TU S.A., ul. Przyokopowa 31, 01-208 Warszawa,
  - b) faksem na numer: 22 50 56 101,
  - c) pocztą elektroniczną: reklamacje@signal-iduna.pl,
  - d) telefonicznie, pod numerem 0 801 120 120 lub 22 50 56 506,
  - e) osobiście w siedzibie SIGNAL IDUNA (adres jak wyżej) lub Regionalnym Centrum Obsługi Ubezpieczeń (dane kontaktowe Regionalnych Centrów Obsługi Ubezpieczeń SIGNAL IDUNA podane są na stronie internetowej spółki pod adresem: www.signal-iduna.pl/signaliduna/kontakt) i na bieżąco aktualizowane.
3. Reklamacja powinna zawierać dane kontaktowe Klienta umożliwiające identyfikację i kontakt w celu udzielenia odpowiedzi (imię i nazwisko, adres, numer umowy ubezpieczenia/polisy, której reklamacja dotyczy lub numer sprawy dotyczącej roszczenia, nadany wcześniej przez SIGNAL IDUNA).
4. SIGNAL IDUNA rozpatruje reklamację i udziela na nią odpowiedzi niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania, chyba że mają miejsce szczególnie skomplikowane okoliczności, uniemożliwiające rozpatrzenie reklamacji i udzielenia odpowiedzi w tym terminie. W takiej sytuacji SIGNAL IDUNA poinformuje Klienta, który złożył reklamację, o przyczynach opóźnienia, okolicznościach, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy oraz określi przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji. W przypadku niedotrzymania powyższych terminów rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, reklamację uważa się za rozpatrzoną zgodnie z wolą Klienta.
5. Odpowiedź na reklamację jest udzielana w formie papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji, a na wniosek Klienta – może być również dostarczona pocztą elektroniczną.
6. Klient może też składać skargi i zażalenia na działalność Ubezpieczyciela do Komisji Nadzoru Finansowego, Rzecznika Finansowego, miejskiego lub powiatowego Rzecznika Konsumentów oraz innych organów zajmujących się ochroną klientów podmiotów rynku finansowego.
7. Spory wynikające z umowy ubezpieczenia mogą być rozpatrywane przez sądy polubowne przy Rzeczniku Finansowym oraz Komisji Nadzoru Finansowego zgodnie z regulaminami tych sądów.

8. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sądem właściwym dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, Uprawnionego lub innego uprawnionego z umowy ubezpieczenia, a także przed sądem właściwym dla miejsca zamieszkania lub siedziby spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
9. SIGNAL IDUNA podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

§ 12.

ROSZCZENIA REGRESOWE

1. Z dniem wypłaty świadczenia, roszczenie Ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę, do wysokości wypłaconego świadczenia, przechodzi z mocy prawa na SIGNAL IDUNA.
2. Jeżeli SIGNAL IDUNA pokryła tylko część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje, co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia roszczeń przed roszczeniami SIGNAL IDUNA.
3. Nie przechodzi na SIGNAL IDUNA roszczenie Ubezpieczonego przeciw osobom, z którymi Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.
4. Jeżeli Ubezpieczony bez zgody SIGNAL IDUNA rzekł się roszczenia przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę lub je ograniczył, SIGNAL IDUNA może odmówić wypłaty świadczenia lub je zmniejszyć w takim stopniu w jakim SIGNAL IDUNA nie może dochodzić roszczeń regresowych wobec osoby trzeciej.
5. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostaje ujawnione po wypłacie odszkodowania, SIGNAL IDUNA może żądać od Ubezpieczonego zwrotu odszkodowania w takiej części, w jakiej SIGNAL IDUNA nie może dochodzić roszczeń regresowych od osoby trzeciej.

II. UBEZPIECZENIE KOSZTÓW LECZENIA I ASSISTANCE

§ 13.

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

ZAKRES STANDARD

1. Przedmiotem ubezpieczenia w zakresie standard są koszty leczenia i assistance Ubezpieczonego, który przebywając za granicą kraju stałego miejsca zamieszkania musiał bezzwłocznie poddać się leczeniu w związku z nagłym zachorowaniem lub nieszczęśliwym wypadkiem.
2. Za koszty leczenia uważa się powstałe za granicą kraju stałego miejsca zamieszkania Ubezpieczonego, wydatki poniesione na:
  - a) **badania i zabiegi lekarskie** przepisane przez lekarza w związku z nagłym zachorowaniem lub nieszczęśliwym wypadkiem,
  - b) **wizyty u lekarza**, w tym dojazd lekarza do miejsca, w którym znajduje się Ubezpieczony,
  - c) **zakup niezbędnych leków i środków opatrunkowych** przepisanych przez lekarza,
  - d) **pobyt w ambulatorium lub szpitalu** (zabiegi, honoraria lekarzy, leków, analizy, operacje),
  - e) **poród, który nastąpił nie później niż w 32 tygodniu ciąży**, przy czym świadczenie wypłacane jest łącznie za matkę i dziecko do wysokości sumy ubezpieczenia,
  - f) **naprawę i zakup okularów oraz naprawę protez bezpośrednio po wypadku**, w przypadku gdy ich uszkodzenie związane było z nieszczęśliwym wypadkiem, o którym mowa w § 2 pkt 30, powodującym trwałe uszkodzenie na zdrowiu Ubezpieczonego,
  - g) **leczenie stomatologiczne nagłych stanów zapalnych zębów** (do wysokości 600 PLN na wszystkie zdarzenia zaistniałe w okresie umowy ubezpieczenia); ochroną ubezpieczeniową objęte jest tylko doraźne zaopatrzenie zęba z wyłączeniem późniejszego wypełnienia stałego, wypełnienia kanałów, odbudowy korony; odpowiedzialnością nie jest objęte leczenie deformacji zębów, nieprawidłowości ich wzrostu, leczenie stomatologiczne zachowawcze,
  - h) **komorę dekompresyjną w uzasadnionych medycznie przypadkach**, pod warunkiem wykupienia zwyżki za uprawianie sportów wysokiego ryzyka lub sportów ekstremalnych lub zwyżki za wyczynowe uprawianie sportu,

- i) **transport Ubezpieczonego do ambulatorium lub szpitala** uzasadniony stanem zdrowia Ubezpieczonego i zaakceptowany przez Centralę Alarmową,
  - j) **transport Ubezpieczonego między placówkami medycznymi** na zlecenie lekarza prowadzącego leczenie Ubezpieczonego za granicą,
  - k) **transport do miejsca zakwaterowania po udzieleniu pomocy medycznej,**
  - l) **pokrycie kosztów ratownictwa,**
 SIGNAL IDUNA pokrywa niezbędne i udokumentowane koszty poniesione na akcję ratowniczą lub poszukiwawczą, prowadzoną przez wyspecjalizowane służby ratownicze w celu ratowania życia lub zdrowia Ubezpieczonego, który uległ w czasie pobytu za granicą Rzeczypospolitej Polskiej lub kraju stałego miejsca zamieszkania, nieszczęśliwemu wypadkowi (który nie musi skutkować trwałym uszkodzeniem ciała) lub nagłemu zachorowaniu; przez koszty ratownictwa rozumie się:
    - 1) koszty poszukiwań przez wyspecjalizowane służby ratownictwa,
    - 2) udzielenie doraźnej pomocy medycznej na miejscu zdarzenia,
    - 3) transport z miejsca wypadku do najbliższego, wymaganego stanem zdrowia punktu opieki medycznej (przy użyciu specjalistycznych środków transportu jak m.in.: sanie, helikopter, tobogan, motorówka).
 Suma ubezpieczenia wynosi maksymalnie równowartość w złotych 6.000 EUR i stanowi podlimit sumy ubezpieczenia kosztów leczenia. Pokrycie kosztów nie przysługuje, jeśli koszty ratownictwa powstały w następstwie nieuzasadnionego wezwania służb ratowniczych.
3. Jeżeli w wyniku leczenia prowadzonego za granicą niezbędna jest kontynuacja leczenia w Rzeczypospolitej Polskiej ubezpieczenie obejmuje dodatkowo:
- a) **złżęcie gipsu, zmiany opatrunku, złżęcie szwów, iniekcji, pierwszej konsultacji u lekarza rehabilitanta,** pod warunkiem posiadania skierowania wydanego przez lekarza prowadzącego leczenie za granicą, a wyżej wymieniony serwis jest przeprowadzany po powrocie Ubezpieczonego do kraju oraz jest kontynuacją leczenia, do którego istnieją wskazania medyczne; SIGNAL IDUNA pokrywa koszty leczenia w powyższym zakresie, pod warunkiem że Ubezpieczony skontaktuje się wcześniej z Centralą Alarmową w celu realizacji wyżej opisanych usług medycznych,
  - b) **dzienne świadczenie szpitalne** – w przypadku pobytu Ubezpieczonego w szpitalu w następstwie nieszczęśliwego wypadku lub nagłego zachorowania objętego ochroną ubezpieczeniową, Ubezpieczyciel wypłaca dzienne świadczenie szpitalne w wysokości 40 zł polskich za każdy dzień pobytu w szpitalu, licząc od 1 dnia, jednak nie dłużej niż do 10 dnia pobytu; świadczenie to obejmuje wyłącznie pobyt w szpitalu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej mający miejsce bezpośrednio po powrocie Ubezpieczonego do kraju, będący kontynuacją leczenia rozpoczętego za granicą; podstawą wypłaty dziennego świadczenia szpitalnego jest karta informacyjna leczenia szpitalnego,
  - c) **transport do i pomiędzy placówkami medycznymi po powrocie Ubezpieczonego do Rzeczypospolitej Polskiej,** w przypadku gdy transport taki jest uzasadniony stanem zdrowia Ubezpieczonego; SIGNAL IDUNA pokrywa koszty transportu (najtańszym dostępnym środkiem transportu zaakceptowanym przez lekarza prowadzącego leczenie) nie dłużej niż do 10 dnia licząc od dnia powrotu do kraju.
4. Zakres *assistance* obejmuje:
- a) **pokrycie kosztów transportu w związku z koniecznością powrotu Ubezpieczonego do Rzeczypospolitej Polskiej lub kraju stałego miejsca zamieszkania** z uwagi na jego stan zdrowia wymagający niezwłocznej kontynuacji leczenia, najtańszym dostępnym środkiem lokomocji, zaakceptowanym przez lekarza prowadzącego leczenie; w przypadku Ubezpieczonego, którego krajem stałego miejsca zamieszkania jest inny kraj niż Rzeczpospolita Polska, SIGNAL IDUNA pokrywa koszty transportu tylko do wysokości równowartości w złotych 5.000 EUR i suma ta stanowi podlimit sumy ubezpieczenia kosztów leczenia,
  - b) **pokrycie kosztów transportu do Rzeczypospolitej Polskiej lub kraju stałego miejsca zamieszkania po zakończeniu leczenia,** w przypadku gdy Ubezpieczony nie może kontynuować podróży ani powrócić do kraju wcześniej zaplanowanym środkiem transportu; SIGNAL IDUNA pokrywa koszty transportu powrotnego najtańszym dostępnym środkiem lokomocji, zaakceptowanym przez lekarza prowadzącego leczenie; w przypadku Ubezpieczonego, którego krajem stałego miejsca zamieszkania jest inny kraj niż Rzeczpospolita Polska, SIGNAL IDUNA pokrywa koszty transportu tylko do wysokości równowartości w złotych 5.000 EUR i suma ta stanowi podlimit sumy ubezpieczenia kosztów leczenia,
  - c) **pokrycie dodatkowych kosztów transportu Ubezpieczonego** po zakończeniu leczenia z miejsca hospitalizacji za granicą do miejsca umożliwiającego kontynuowanie przewidzianej podróży, maksymalnie do wysokości równowartości w złotych 500 EUR,
  - d) **pokrycie dodatkowych kosztów wyżywienia (z wyłączeniem napojów alkoholowych) i zakwaterowania za granicą w celu rekonwalescencji,** przez okres nie dłuższy niż 7 dni, w przypadku gdy transport Ubezpieczonego do Rzeczypospolitej Polskiej lub kraju stałego miejsca zamieszkania nie może nastąpić bezpośrednio po zakończeniu hospitalizacji i Ubezpieczony musi pozostać w łóżku zgodnie z zaleceniami lekarzy, SIGNAL IDUNA pokrywa powyższe koszty maksymalnie do wysokości równowartości w złotych 100 EUR dziennie,
  - e) **pokrycie dodatkowych kosztów podróży osoby towarzyszącej niezbędnej do sprowadzenia Ubezpieczonego do Rzeczypospolitej Polskiej lub kraju stałego miejsca zamieszkania,** jeżeli podróż odbyła się na podstawie pisemnego zalecenia lekarza prowadzącego chorego za granicą; w przypadku Ubezpieczonego, którego krajem stałego miejsca zamieszkania nie jest Rzeczpospolita Polska, SIGNAL IDUNA pokrywa dodatkowe koszty podróży osoby towarzyszącej maksymalnie do wysokości równowartości w złotych 2.000 EUR i suma ta stanowi podlimit sumy ubezpieczenia kosztów leczenia,
  - f) **pokrycie kosztów wizyty osoby wskazanej przez Ubezpieczonego,** zamieszkałej na terenie Rzeczypospolitej Polskiej lub w kraju stałego miejsca zamieszkania Ubezpieczonego lub przebywającej w kraju zachorowania Ubezpieczonego, jeżeli Ubezpieczony jest hospitalizowany za granicą przez okres dłuższy niż 7 dni i nie towarzyszy mu żadna osoba pełnoletnia; w ramach kosztów wizyty SIGNAL IDUNA zwraca koszty transportu w obie strony (bilet kolejowy, autobusowy lub – jeżeli podróż pociągiem lub autokarem trwa dłużej niż 8 godzin – bilet lotniczy) osoby wizytującej hospitalizowanego oraz koszty wyżywienia (z wyłączeniem napojów alkoholowych) i zakwaterowania za okres nie dłuższy niż 7 dni, maksymalnie do wysokości równowartości w złotych 100 EUR dziennie,
  - g) **pokrycie dodatkowych kosztów wyżywienia (z wyłączeniem napojów alkoholowych) i zakwaterowania osoby towarzyszącej** Ubezpieczonemu niezbędnej do załatwienia spraw związanych z powrotem Ubezpieczonego do kraju jego stałego miejsca zamieszkania, za okres nie dłuższy niż 7 dni, maksymalnie do wysokości równowartości w złotych 100 EUR dziennie,
  - h) **pokrycie kosztów transportu zwłok Ubezpieczonego (tylko w przypadku osób zamieszkałych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej)** do miejsca pochówku w Rzeczypospolitej Polskiej lub koszty pochówku w kraju zdarzenia; SIGNAL IDUNA refunduje koszty transportu zwłok Ubezpieczonego do miejsca pochówku w Rzeczypospolitej Polskiej lub koszty pochówku w kraju zdarzenia – do wysokości kosztów przetransportowania zwłok do Rzeczypospolitej Polskiej, jakie poniosłaby SIGNAL IDUNA zlecając przewóz zwłok polskiemu przedsiębiorstwu zajmującemu się sprowadzaniem zwłok z zagranicy, jednakże koszty nie mogą przekroczyć sumy ubezpieczenia, określonej w dokumencie ubezpieczenia,
  - i) **pokrycie kosztów transportu zwłok Ubezpieczonego (dotyczy osób, których krajem stałego miejsca zamieszkania nie jest Rzeczpospolita Polska)** do miejsca pochówku znajdującego się w kraju jego stałego miejsca zamieszkania lub koszty pochówku w kraju zdarzenia; SIGNAL IDUNA refunduje koszty transportu zwłok Ubezpieczonego do miejsca pochówku znajdującego się w kraju jego stałego miejsca zamieszkania lub koszty pochówku w kraju zdarzenia – do wysokości 5.000 EUR i suma ta stanowi podlimit sumy ubezpieczenia kosztów leczenia,
  - j) **pokrycie kosztów zakupu trumny bądź urny jak i kremacji za granicą,** jeżeli miejscowe przepisy dotyczące transportu zwłok tego zakupu wymagają; zwrotu kosztów za kremację dokonuje się jedynie, gdy nie ma zezwolenia na sprowadzenie zwłok do kraju stałego miejsca zamieszkania Ubezpieczonego,
  - k) **pokrycie dodatkowych kosztów wyżywienia (z wyłączeniem napojów alkoholowych) i zakwaterowania osoby towarzyszącej, która pozostaje z ciałem Ubezpieczonego** za okres nie dłuższy niż 7 dni, maksymalnie do wysokości równowartości w złotych 100 EUR dziennie,
  - l) **pokrycie dodatkowych kosztów transportu powrotnego osoby towarzyszącej zmarłemu w drodze do Rzeczypospolitej Polskiej lub kraju stałego miejsca zamieszkania** (jeżeli pierwotnie przewidziane środki transportu nie mogły być wykorzystane) - transport osoby towarzyszącej odbywa się do miejsca pochówku Ubezpieczonego lub do odpowiedniej placówki na terenie Rzeczypospolitej Polskiej lub kraju stałego miejsca zamieszkania Ubezpieczonego. SIGNAL IDUNA zwraca koszty transportu (bilet kolejowy, autobusowy lub – jeżeli podróż pociągiem lub autokarem

trwa dłużej niż 8 godzin – bilet lotniczy klasy ekonomicznej). W przypadku Ubezpieczonego, którego krajem stałego miejsca zamieszkania nie jest Rzeczpospolita Polska, SIGNAL IDUNA pokrywa dodatkowe koszty transportu powrotnego osoby towarzyszącej do wysokości równowartości w złotych 2.000 EUR i suma ta stanowi podlimit sumy ubezpieczenia kosztów leczenia,

- m) **całodobowy dyżur Centrali Alarmowej** – SIGNAL IDUNA pokrywa koszty pierwszej rozmowy telefonicznej z Centralą Alarmową poniesione przez Ubezpieczonego, w związku z nagłym zachorowaniem lub nieszczęśliwym wypadkiem,
- n) **przekazanie wiadomości** – w przypadku zajścia nieprzewidzianego zdarzenia niezależnego od Ubezpieczonego, które spowodowało opóźnienie lub zmianę przebiegu podróży Ubezpieczonego, Centrala Alarmowa, na życzenie Ubezpieczonego przekazuje niezbędne informacje rodzinie i/lub pracodawcy; Centrala Alarmowa i SIGNAL IDUNA nie odpowiadają za treść, terminowość i następstwa przekazanych informacji,
- o) **pomoc w przypadku kradzieży lub utraty dokumentów** – jeżeli Ubezpieczony utracił dokumenty podrózne (paszport, bilety itp.), Centrala Alarmowa udzieli informacji o działaniach, jakie należy podjąć; Centrala Alarmowa i SIGNAL IDUNA nie ponoszą odpowiedzialności za efekty tych działań,
- p) **pokrycie dodatkowych kosztów przedłużonego pobytu za granicą** (jedynie w przypadku ubezpieczeń zawieranych na podstawie umowy generalnej tj. w ramach wypoczynku zorganizowanego przez biuro podróży, a ochrona ubezpieczeniowa istnieje, pod warunkiem opłacenia dodatkowej składki) – w przypadku odwołania wcześniej zaplanowanego powrotu z podróży zagranicznej wskutek wybuchu wulkanu, strajku lub zamieszek, których początek nastąpił w trakcie pobytu Ubezpieczonego za granicą SIGNAL IDUNA zwraca dodatkowe koszty przedłużonego pobytu maksymalnie do wysokości równowartości 100 EUR dziennie, poniesione w okresie od 3 (trzeciego) do 5 (piątego) dnia przedłużonego pobytu za granicą (maks. do 300 EUR); przez koszty przedłużonego pobytu rozumie się koszty zakwaterowania i wyżywienia z wyłączeniem napojów alkoholowych,
- q) **pokrycie dodatkowych kosztów pobytu, wyżywienia i transportu opiekuna** (jedynie w przypadku wypoczynku - imprezy turystycznej zorganizowanego przez/na zlecenie szkół tj.: kolonie, obozy, biwaki itp.) – jeśli istnieje konieczność towarzyszenia jednego z opiekunów hospitalizowanemu Ubezpieczonemu, zakres assistance obejmuje:
  - 1) **pokrycie dodatkowych kosztów wyżywienia (z wyłączeniem napojów alkoholowych) i zakwaterowania opiekuna**, który towarzyszy Ubezpieczonemu jeśli jego obecność jest niezbędna do załatwienia spraw związanych z powrotem Ubezpieczonego do kraju jego stałego miejsca zamieszkania, za okres nie dłuższy niż 7 dni, maksymalnie do wysokości równowartości w złotych 100 EUR dziennie,
  - 2) **pokrycie dodatkowych kosztów podróży opiekuna, jeśli jego obecność jest niezbędna do sprowadzenia Ubezpieczonego do Rzeczypospolitej Polskiej lub kraju stałego miejsca zamieszkania**, jeżeli podróż odbyła się na podstawie pisemnego zalecenia lekarza prowadzącego chorego za granicą; w przypadku Ubezpieczonego, którego krajem stałego miejsca zamieszkania nie jest Rzeczpospolita Polska SIGNAL IDUNA pokrywa dodatkowe koszty podróży opiekuna maksymalnie do wysokości równowartości w złotych 2.000 EUR i suma ta stanowi podlimit sumy ubezpieczenia kosztów leczenia,
  - 3) **pokrycie dodatkowych kosztów transportu opiekuna** po zakończeniu leczenia z miejsca hospitalizacji Ubezpieczonego za granicą do miejsca umożliwiającego kontynuowanie przewidzianej podróży, maksymalnie do wysokości równowartości w złotych 500 EUR.

ZAKRES SUPER

- 5. Przedmiotem ubezpieczenia w zakresie super są koszty leczenia opisane w ust. 2 i 3, assistance opisany w ust. 4 oraz:
  - a) **opieka nad członkami rodziny** – w przypadku hospitalizacji lub śmierci Ubezpieczonego SIGNAL IDUNA pokrywa dodatkowe koszty powrotu do Rzeczypospolitej Polskiej lub kraju stałego miejsca zamieszkania (bilet kolejowy, autobusowy lub – jeżeli podróż pociągiem lub autokarem trwa dłużej niż 8 godzin – bilet lotniczy) ubezpieczonych w SIGNAL IDUNA członków rodziny towarzyszących Ubezpieczonemu w podróży, pod warunkiem że pierwotnie przewidziane środki transportu nie mogły być wykorzystane,
  - b) **opieka nad nieletnimi dziećmi** – w przypadku hospitalizacji lub śmierci Ubezpieczonego SIGNAL IDUNA pokrywa koszty powrotu do Rzeczypospolitej Polskiej lub kraju jego stałego miejsca zamieszkania

ubezpieczonych w SIGNAL IDUNA niepełnoletnich dzieci (bilet kolejowy, autobusowy lub – jeżeli podróż pociągiem lub autokarem trwa dłużej niż 8 godzin – bilet lotniczy), jeżeli podróżowały one z Ubezpieczonym i nie towarzyszy im żadna inna osoba pełnoletnia; transport dzieci odbywa się pod opieką przedstawiciela SIGNAL IDUNA,

- c) **pomoc w przypadku przerwania podróży** – SIGNAL IDUNA pokrywa dodatkowe koszty transportu Ubezpieczonego do Rzeczypospolitej Polskiej (bilet kolejowy, autobusowy lub – jeżeli podróż pociągiem lub autokarem trwa dłużej niż 8 godzin – bilet lotniczy), w przypadku gdy pierwotnie przewidziany środek transportu nie może być wykorzystany, a Ubezpieczony jest zmuszony przerwać nagle podróż z następujących powodów:
  - 1) nieszczęśliwego wypadku, nagłego zachorowania osoby bliskiej Ubezpieczonemu wymagającego hospitalizacji, w przypadku gdy powyższe zdarzenie miało miejsce na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 2) śmierci osoby bliskiej,
  - 3) poważnej szkody w mieniu Ubezpieczonego lub w lokalach, w których Ubezpieczony prowadzi działalność gospodarczą na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, powstałej w wyniku działania ognia, katastrof żywiołowych lub będących następstwem przestępstwa, powodującej konieczność wykonania czynności prawnych i administracyjnych, przy których niezbędna jest obecność Ubezpieczonego,
- d) **telefoniczna pomoc prawna** – w przypadku, gdy Ubezpieczony popadł w konflikt z prawem w kraju, w którym przebywa w trakcie podróży zagranicznej, SIGNAL IDUNA zapewnia Ubezpieczonemu dostęp do telefonicznej pomocy prawnej, polegający na możliwości telefonicznego kontaktu z prawnikiem Centrali Alarmowej, który w miarę posiadanych dokumentów oraz istniejących możliwości udzieli Ubezpieczonemu informacji prawnej, umożliwiającej rozwiązanie problemu prawnego,
- e) **zastępstwo kierowcy** – SIGNAL IDUNA pokrywa koszty wynajęcia zawodowego kierowcy lub innej osoby posiadającej prawo jazdy, która przewiezie Ubezpieczonego do Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy w wyniku nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku stan zdrowia Ubezpieczonego, potwierdzony w formie pisemnej przez lekarza prowadzącego, nie pozwala na prowadzenie samochodu, którym Ubezpieczony odbywa podróż, a osoba towarzysząca Ubezpieczonemu nie posiada prawa jazdy; SIGNAL IDUNA pokrywa koszty zastępstwa kierowcy do wysokości równowartości w złotych 500 EUR,
- f) **pomoc w przypadku opóźnienia lotu** – w przypadku odwołania lub opóźnienia zagranicznego lotu rejsowego o co najmniej 5 godzin, organizowanego przez zawodowego przewoźnika, na który Ubezpieczony posiada ważny bilet, SIGNAL IDUNA zwraca poniesione przez Ubezpieczonego niezbędne wydatki, niepokrywane przez przewoźnika, począwszy od szóstej godziny opóźnienia potwierdzonego przez przewoźnika do wysokości równowartości w złotych 250 EUR; ubezpieczeniem nie są objęte loty czarterowe,
- g) **transport osoby w zastępstwo (tylko dla wariantu BUSINESS)** – w przypadku, gdy Ubezpieczony w następstwie nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku objętego ubezpieczeniem nie może wykonywać powierzonych mu obowiązków związanych z podróżą zagraniczną, SIGNAL IDUNA pokrywa koszty transportu osoby, która przejmie obowiązki Ubezpieczonego (bilet kolejowy, autobusowy lub – jeżeli podróż pociągiem lub autokarem trwa dłużej niż 8 godzin – bilet lotniczy),
- h) **pomoc w przypadku rezygnacji z uczestnictwa w imprezie gry w golfa** – tylko dla wariantu BUSINESS, pod warunkiem wykupienia ubezpieczenia sprzętu sportowego; SIGNAL IDUNA udziela pomocy Ubezpieczonemu w przypadku odwołania przez niego uczestnictwa w imprezie gry w golfa spowodowanego nagłym poważnym zachorowaniem lub nieszczęśliwym wypadkiem wymagającym hospitalizacji i uniemożliwiającym uczestnictwo w imprezie oraz poświadczonym stosownym dokumentem wystawionym przez lekarza prowadzącego leczenie i zaakceptowanym przez lekarza wyznaczonego przez SIGNAL IDUNA; SIGNAL IDUNA pokrywa koszty poniesione w związku z wykupieniem uczestnictwa w imprezie do równowartości 125 EUR,
- i) **zwrot kosztów przedłużenia opieki nad zwierzętami domowymi (psem lub kotem)** – w przypadku opóźnionego powrotu do Rzeczypospolitej Polskiej, związanego z hospitalizacją Ubezpieczonego, SIGNAL IDUNA pokrywa dodatkowe koszty przedłużonego pobytu psa lub kota, będącego własnością Ubezpieczonego, w hotelu dla zwierząt; SIGNAL IDUNA pokrywa koszty za okres do 7 dni przedłużonego pobytu w hotelu dla zwierząt, maksymalnie do 100 PLN za dzień,

- j) **organizacja przekazania środków pieniężnych** – jeżeli w wyniku nieprzewidywanych zdarzeń Ubezpieczony pozostanie bez środków pieniężnych, na prośbę Ubezpieczonego, SIGNAL IDUNA przekaże Ubezpieczonemu kwotę w gotówce w wysokości równoważności w złotych 200 EUR; przekazanie środków pieniężnych następuje po uprzedniej wpłacie danej kwoty wraz z kosztem przekazania tej kwoty, przez osobę wskazaną przez Ubezpieczonego, na konto bankowe wskazane przez SIGNAL IDUNA; Organizacja przekazania środków pieniężnych następuje o ile przekazanie tych środków jest możliwe,
- k) **zwrot kosztów karnetu na wyciąg narciarski** – ubezpieczeniem są objęte koszty karnetu uprawniającego do korzystania z wyciągów narciarskich oraz uczestnictwa w zajęciach szkółki narciarskiej lub snowboardu; SIGNAL IDUNA zwraca koszty karnetu w przypadku braku możliwości korzystania z karnetu przez Ubezpieczonego, który uległ nieszczęśliwemu wypadkowi lub został hospitalizowany w związku z nagłym zachorowaniem objętym ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszych OWU; SIGNAL IDUNA zwraca koszty niewykorzystanego karnetu za okres odpowiadający liczbie pełnych dni niemożności jego wykorzystania jednakże maksymalnie do wysokości równoważności w złotych 300 EUR,
- l) **zwrot kosztów wypożyczenia sprzętu narciarskiego** – w przypadku, gdy Ubezpieczony pozbawiony został możliwości korzystania z ubezpieczonego w SIGNAL IDUNA sprzętu narciarskiego z przyczyn i w okolicznościach określonych w § 22, ust. 3 pkt c) i d) niniejszych OWU, SIGNAL IDUNA zwraca koszty wypożyczenia sprzętu narciarskiego odpowiadającego rodzajowi sprzętu będącego przedmiotem ubezpieczenia, w wysokości równoważności w złotych 20 EUR za każdy dzień wypożyczenia sprzętu, jednakże maksymalnie do wysokości równoważności w złotych 200 EUR.

§ 14.

OGRANICZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. SIGNAL IDUNA nie ponosi odpowiedzialności za wszelkie koszty poniesione przez Ubezpieczonego bez zgody Centrali Alarmowej: powyższe ograniczenie nie dotyczy sytuacji, w których Ubezpieczony ze względu na stan zdrowia obiektywnie nie mógł skontaktować się z Centralą Alarmową.
2. Kontakt ubezpieczonego z Centralą Alarmową nie jest wymagany jedynie w przypadku leczenia stomatologicznego oraz pojedynczej wizyty ambulatoryjnej, jeżeli Ubezpieczony sam dokona wyboru lekarza i pokryje koszty wizyty. SIGNAL IDUNA dokonuje zwrotu wyżej opisanych kosztów na podstawie dokumentacji medycznej zawierającej diagnozę lekarską, oryginałów rachunków, oryginałów dowodów ich zapłaty po powrocie Ubezpieczonego do kraju stałego miejsca zamieszkania, przy czym SIGNAL IDUNA ma prawo do ich weryfikacji i zasięgnięcia opinii specjalistów. Zwrotu poniesionych kosztów dokonuje się do wysokości sumy, jaka zostałaby opłacona za leczenie stomatologiczne lub za pojedynczą wizytę ambulatoryjną, w przypadku gdyby to SIGNAL IDUNA organizowała usługę.
3. Ochroną ubezpieczeniową nie są też objęte wszelkie koszty powstałe w przypadku, gdy Ubezpieczony postąpił wbrew decyzji Centrali Alarmowej uzgodnionej z lekarzem prowadzącym leczenie za granicą.
4. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte koszty leczenia oraz koszty powstałe w związku z koniecznością powrotu Ubezpieczonego do kraju stałego miejsca zamieszkania, koszty transportu zwłok Ubezpieczonego, jak również pozostałe koszty będące przedmiotem ubezpieczenia, jeżeli powstały w przypadku:
  - a) usiłowania lub popełnienia przez Ubezpieczonego przestępstwa lub samobójstwa, umyślnego działania lub samookaleczenia Ubezpieczonego,
  - b) wypadku powstałego w związku z prowadzeniem przez Ubezpieczonego pojazdu lub innych środków lokomocji w stanie po spożyciu alkoholu, narkotyków lub innych podobnie działających środków odurzających lub bez wymaganych uprawnień do prowadzenia tego pojazdu,
  - c) zdarzeń mających związek z pozostawaniem przez Ubezpieczonego w stanie po spożyciu alkoholu, zażyciu narkotyków lub innych środków odurzających,
  - d) działań wojennych, aktów terroru, stanu wojennego, stanu wyjątkowego lub udziału Ubezpieczonego w zamieszkach, rozruchach, strajkach, akcjach protestacyjnych, blokadach dróg i bójkach (ochrona ubezpieczeniowa istnieje w przypadku, gdy podczas podróży zagranicznej zostaje niespodziewanie dotknięty zdarzeniami wojennymi, aktami terroru lub wojny domowej. Powyższa ochrona wygasa z końcem 7 dnia od rozpoczęcia wojny, aktów terroru lub wojny domowej na terytorium kraju, w którym przebywa Ubezpieczony. Odpowiedzialności SIGNAL IDUNA nie

- ma, w przypadku gdy podróż zagraniczna odbywa się do kraju, na którego terytorium wojna lub wojna domowa już trwa, a także, gdy Ubezpieczony bierze aktywny/czynny udział w wojnie, aktach terroru lub wojnie domowej. Nie podlegają ochronie SIGNAL IDUNA również wypadki spowodowane bronią atomową, biologiczną i chemiczną),
  - e) istnienia przeciwwskazań lekarskich, co do odbycia podróży zagranicznej, jeżeli miało to wpływ na powstanie kosztów leczenia,
  - f) gdy przed wyjazdem za granicę istniały wskazania lekarskie, co do wykonania zabiegu operacyjnego lub poddania się leczeniu lub obserwacji lekarskiej w warunkach szpitalnych, a zdarzenie szkodowe ma związek z powyższymi wskazaniami,
  - g) nie poddania się przez Ubezpieczonego szczepieniom lub innym zabiegom prewencyjnym wymaganym przepisami administracyjnymi krajów, będących celem podróży Ubezpieczonego,
  - h) następstw chorób przewlekłych lub chorób nowotworowych, chyba że została opłacona dodatkowa składka (nie dotyczy sytuacji, gdy choroba przewlekła bądź nowotworowa nie została rozpoznana przed wyjazdem za granicę i ujawniła się podczas pobytu za granicą dając objawy wymagające udzielenia pomocy natychmiastowej lub ratującej życie),
  - i) zaburzeń psychicznych, depresji, wad wrodzonych,
  - j) chorób wenerycznych, leczenia chorób wynikających z zakażenia wirusem HIV, epidemii, pandemii,
  - k) leczenia przekraczającego zakres niezbędny dla przywrócenia stanu zdrowia Ubezpieczonego do stanu umożliwiającego mu powrót do Rzeczypospolitej Polskiej lub kraju stałego miejsca zamieszkania,
  - l) porodu, który nastąpił po 32 tygodniu ciąży (porodu, który nie jest porodem przedwczesnym), sztucznego zapłodnienia i każdego innego leczenia bezpłodności,
  - m) usunięcia, przerywania ciąży o ile zabieg nie został wykonany w celu ratowania życia lub zdrowia,
  - n) zakupu środków antykoncepcyjnych,
  - o) zakupu protez i aparatów słuchowych,
  - p) specjalnego odżywiania Ubezpieczonego środkami wzmacniającymi oraz środkami, z których Ubezpieczony korzysta zwyczajowo, a także masaży, kąpeli, inhalacji, gimnastyki leczniczej, naświetleń (nawet, jeśli którykolwiek z tych środków był zalecony przez lekarza),
  - q) podróży w celach terapeutycznych, pobytu w sanatoriach i uzdrowiskach,
  - r) pobytu lub leczenia w domach opieki i hospicjach,
  - s) leczenia we własnym zakresie lub leczenia przez lekarza będącego członkiem rodziny Ubezpieczonego,
  - t) leczenia stomatologicznego zachowawczego i protetycznego (z wyjątkiem nagłych stanów zapalnych określonych w § 13 ust. 2 pkt g) niniejszych OWU),
  - u) wszelkiego rodzaju szczepień (za wyjątkiem sytuacji, kiedy szczepienie jest wykonywane w ramach doraźnej pomocy medycznej ratującej zdrowie lub życie Ubezpieczonego),
  - v) operacji plastycznych i kosmetycznych,
  - w) następstw chorób genetycznych,
  - x) transportu po leki, bez względu na rodzaj tego transportu i niezależnie od zaleceń lekarza,
  - y) gdy zdaniem lekarza prowadzącego leczenie, moment rozpoczęcia leczenia może być odłożony do momentu powrotu Ubezpieczonego na teren Rzeczypospolitej Polskiej lub kraju stałego miejsca zamieszkania,
  - z) kontynuacji leczenia Ubezpieczonego, w przypadku gdy lekarz prowadzący leczenie wyrazi zgodę na transport Ubezpieczonego do Rzeczypospolitej Polskiej lub kraju stałego miejsca zamieszkania a Ubezpieczony nie wyrazi na to zgody.
5. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte koszty rozmów telefonicznych, przesyłania faksów i sms, za wyjątkiem kosztów pierwszej rozmowy z Centralą Alarmową (zwrotu dokonuje się na podstawie rachunku telefonicznego) poniesionych przez Ubezpieczonego, w związku z nagłym zachorowaniem lub nieszczęśliwym wypadkiem.
  6. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte również poniżej wymienione ryzyka, chyba że została opłacona dodatkowa składka za:
    - a) wykonywanie pracy fizycznej za granicą,
    - b) następstwa chorób przewlekłych i nowotworowych,
    - c) uprawianie sportów zimowych,
    - d) uprawianie sportów wysokiego ryzyka,
    - e) wyczynowe uprawianie sportu,
    - f) uprawianie sportów ekstremalnych.

7. W przypadku, kiedy Ubezpieczającym jest biuro podróży może zostać wprowadzona franszyza redukcyjna. W sytuacji bezgotówkowego pokrywania kosztów przez Centralę Alarmową, franszyza redukcyjna nie obowiązuje.

§ 15.

POSTĘPOWANIE W RAZIE NAGŁEGO ZACHOROWANIA LUB NIESZCZĘŚLIWEGO WYPADKU

W przypadku nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku zastosowanie mają odpowiednie przepisy § 8, a ponadto Ubezpieczony zobowiązany jest:

- niezwłocznie zawiadomić Centralę Alarmową, jeżeli w wyniku nieszczęśliwego wypadku lub nagłego zachorowania konieczne jest leczenie szpitalne, przeprowadzenie zabiegu medycznego, transport do kraju lub skorzystanie z wszelkiego rodzaju innej pomocy skutkujące obciążeniem kosztami Ubezpieczonego, z zastrzeżeniem leczenia stomatologicznego oraz pojedynczej wizyty ambulatoryjnej odpowiednio do zapisów § 14 ust.1,
- starać się o złagodzenie skutków zdarzenia przez niezwłoczne uzyskanie pomocy lekarskiej i poddanie się zaleconemu leczeniu,
- podjąć aktywną współpracę z Centralą Alarmową i SIGNAL IDUNA w celu wyjaśnienia wszelkich okoliczności powstania nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku i ustalenia ich następstw,
- stosować się do zaleceń Centrali Alarmowej i SIGNAL IDUNA udzielając im wszelkich informacji i niezbędnych pełnomocnictw,
- uzyskać dokumentację lekarską stwierdzającą rozpoznanie (diagnozę lekarską) i uzasadniającą konieczność prowadzenia danego sposobu leczenia, opis przebiegu leczenia z wynikami badań, protokół powypadkowy o ile został sporządzony, a także inne dokumenty związane z zaistniałym zdarzeniem,
- zabezpieczyć dowody związane z nagłym zachorowaniem lub nieszczęśliwym wypadkiem w celu uzasadnienia roszczenia,
- w terminie 7 dni po powrocie do Rzeczypospolitej Polskiej lub kraju stałego miejsca zamieszkania zgłosić do SIGNAL IDUNA roszczenia o zwrot kosztów, składając odpowiednio wypełniony formularz oraz dokumenty potwierdzające zasadność zgłaszanych roszczeń,
- na zlecenie SIGNAL IDUNA poddać się badaniu przez lekarza wskazanego przez SIGNAL IDUNA, badaniom laboratoryjnym, z wyłączeniem badań genetycznych lub obserwacji klinicznej, celem określenia stanu zdrowia lub ustalenia trwałego uszczerbku na zdrowiu.

III. UBEZPIECZENIE NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW

§ 16.

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

- Przedmiotem ubezpieczenia są następstwa nieszczęśliwych wypadków w zakresie określonym w niniejszych OWU.
- Ochroną ubezpieczeniową objęte są następstwa nieszczęśliwych wypadków, które wydarzyły się w czasie trwania ochrony ubezpieczeniowej.
- Umowa ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków obejmuje następujące rodzaje świadczeń:
  - świadczenie z tytułu śmierci w wyniku nieszczęśliwego wypadku, jeżeli nastąpiła ona w okresie 2 lat od jego daty – wypłacane jest świadczenie w wysokości 100% sumy ubezpieczenia określonej w dokumencie ubezpieczenia,
  - świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu:
    - w przypadku uszczerbku w wysokości 100% – wypłacane jest świadczenie w wysokości 100% sumy ubezpieczenia określonej w dokumencie ubezpieczenia,
    - w przypadku uszczerbku częściowego – wypłacane jest świadczenie stanowiące procent sumy ubezpieczenia, równy procentowi uszczerbku na zdrowiu; ustalenia stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu dokonują lekarze powołani przez SIGNAL IDUNA na podstawie poniższej tabeli procentowej świadczeń z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu znajdującej się poniżej:

Tabela procentowa świadczeń z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu:

Rodzaj trwałego uszczerbku na zdrowiu	Procent (%) trwałego uszczerbku na zdrowiu
Całkowita utrata	
1. Wzroku w jednym oku	30
2. Wzroku w obydwu oczach	100
3. Słuchu w jednym uchu	30
4. Słuchu w obu uszach	60
5. Węchu i zmysłu powonienia łącznie	10
6. Języka i zmysłu smaku łącznie	50
Całkowita fizyczna utrata lub całkowita utrata władzy nad poszczególnymi narządami	
7. Kończyna górna w stawie barkowym	70
8. Kończyna górna powyżej stawu łokciowego a poniżej stawu barkowego	65
9. Kończyna górna poniżej stawu łokciowego a powyżej nadgarstka	60
10. Kończyna górna poniżej lub na wysokości nadgarstka	55
11. Kończyna dolna powyżej środkowej części uda	70
12. Kończyna dolna poniżej środkowej części uda a powyżej stawu kolanowego	60
13. Kończyna dolna poniżej stawu kolanowego a powyżej środkowej części podudzia	50
14. Kończyna dolna poniżej środkowej części podudzia a powyżej stopy (stawu skokowego)	45
15. Kończyna dolna - stopa w stawie skokowym	40
16. Kończyna dolna - stopa z wyłączeniem pięty	30
Całkowita fizyczna utrata	
17. Kciuka	20
18. Palca wskazującego	10
19. Innego palca u ręki	5
20. Palucha	5
21. Innego palca u stopy	2
Oparzenia (II i III stopnia)	
22. Oparzenia obejmujące 5-15% powierzchni ciała	10
23. Oparzenia obejmujące 16-30% powierzchni ciała	25
24. Oparzenia obejmujące 30% powierzchni ciała	45
Złamania	
25. Złamania kości miednicy, kości w obrębie stawu biodrowego (z wyjątkiem izolowanych złamań kości łonowej lub kulszowej, kości ogonowej), w obrębie stawu biodrowego (panewka stawu, nasada bliższa kości udowej, krętarze, złamanie pod- i przeskretarzowe)	
a) wieloodłamowe otwarte	25
b) inne złamanie otwarte	10
c) inne złamanie wieloodłamowe	8
d) inne złamanie	5
26. Złamanie kości ramiennej/udowej:	
a) wieloodłamowe otwarte	15
b) inne złamanie otwarte	10
c) inne złamanie wieloodłamowe	8
d) inne złamanie	3
27. Złamanie obu kości podudzia/przedramienia:	
a) wieloodłamowe otwarte	10
b) inne złamanie otwarte	8
c) inne złamanie wieloodłamowe	5
d) inne złamanie	3
28. Złamanie kości podstawy i sklepienia czaszki/topatki:	
a) wieloodłamowe otwarte	15
b) inne złamanie otwarte	10
c) inne złamanie wieloodłamowe	8
d) inne złamanie	5

29. Złamanie kości: twarzoczaszki, żuchwy, kciuka (palciki kciuka i kości śródręcza), palca wskazującego, obojczyka, rzepki, kości skokowej, piętowej:	
a) wieloodłamowe otwarte	10
b) inne złamania otwarte	6
c) inne złamania wieloodłamowe	4
d) inne złamania	2
30. Złamanie kości: talerza biodrowego, kolcy biodrowych, guza kulszowego, trzonów kręgow:	
a) złamania otwarte	8
b) inne złamania	3
31. Złamania kości łokciowej, promieniowej, piszczelowej:	
a) wieloodłamowe otwarte	8
b) inne złamania otwarte	6
c) inne złamania wieloodłamowe	4
d) inne złamania	2
32. Złamania kości: zeber, palców dłoni i stóp (z wyjątkiem kciuka i wskaziciela), ogonowej, strzałkowej, wyrostków ościowych i poprzecznych kręgosłupa, łonowej, kulszowej:	
a) złamania otwarte	8
b) inne złamania	3
33. Złamania kości śródstopia i śródręcza, mostka, nadgarstka	
a) złamania otwarte	6
b) inne złamania	2

§ 17.

OGRANICZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

- Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte wypadki powstałe w wyniku:
  - zaburzenia świadomości oraz umysłu, ataków apoplektycznych, padaczkowych lub innych ataków skurczowych obejmujących całe ciało Ubezpieczonego.
Ochrona ubezpieczeniowa istnieje, jeżeli zaburzenia te lub ataki są wynikiem nieszczęśliwego wypadku, objętego umową ubezpieczenia,
  - popękania lub usiłowania popękania przez Ubezpieczonego przestępstwa lub samobójstwa, samookaleczenia bądź umyślnego działania Ubezpieczonego a także udziału we wszelkiego rodzaju zakładach,
  - zdarzeń mających związek z pozostawianiem przez Ubezpieczonego w stanie po spożyciu alkoholu, zażyciu narkotyków lub innych środków odurzających,
  - prowadzenia przez Ubezpieczonego pojazdu lub innych środków lokomocyjnych bez wymaganych uprawnień,
  - zaburzeń psychicznych, depresji, następstw chorób przewlekłych i nowotworowych, wad wrodzonych,
  - działań wojennych, aktów terroru, aktów sabotażu, stanu wojennego, stanu wyjątkowego lub udziału Ubezpieczonego w zamieszkach, rozruchach, strajkach, akcjach protestacyjnych, blokadach dróg i bójkach (ochrona ubezpieczeniowa istnieje, w przypadku gdy podczas podróży zagranicznej Ubezpieczony zostaje niespodziewanie dotknięty zdarzeniami wojennymi, aktami terroru lub wojny domowej; powyższa ochrona wygasa z końcem 7 dnia od rozpoczęcia wojny, aktów terroru lub wojny domowej na terytorium kraju, w którym przebywa Ubezpieczony; odpowiedzialności SIGNAL IDUNA nie ma w przypadku, gdy podróż zagraniczna odbywa się do kraju, na którego terytorium wojna lub wojna domowa już trwa, a także gdy Ubezpieczony bierze aktywny/czynny udział w wojnie, aktach terroru lub wojnie domowej; nie podlegają ochronie SIGNAL IDUNA również wypadki spowodowane bronią atomową, biologiczną i chemiczną),
  - niewłaściwego leczenia albo niewłaściwie wykonanych zabiegów na ciele – ochrona ubezpieczeniowa istnieje, jeżeli leczenie, w tym również diagnoza oraz zabiegi były następstwem wypadku objętego umową ubezpieczenia,
  - infekcji – ochrona ubezpieczeniowa istnieje, jeżeli w wyniku ran odniesionych w wypadku Ubezpieczony został zakażony wirusem i/lub bakterią chorobotwórczą; do ran odniesionych w wypadku nie zalicza się nieznacznych otarć naskórka oraz błony śluzowej; następstwa zakażeń wirusowych i/lub bakteryjnych powstałe w wyniku otarć w czasie wypadku lub w późniejszym okresie nie są objęte ochroną ubezpieczeniową; ograniczeniu temu nie podlegają wścieklizna oraz tężec,
  - zatrucia przewodu pokarmowego w wyniku spożycia płynnych albo stałych substancji,

- przepuklin brzusznych lub przepuklin pachwinowych – ochrona ubezpieczeniowa istnieje, jeżeli przepuklina brzuszna lub pachwinowa powstała w następstwie nieszczęśliwego wypadku,
  - uszkodzenia dysków międzykręgowych, krwawienia z organów wewnętrznych – ochrona ubezpieczeniowa istnieje, jeżeli przyczyną powstania wyżej wymienionych uszkodzeń był nieszczęśliwy wypadek, zdefiniowany w § 2 pkt 30,
  - wylewów krwi do mózgu, zawałów, udarów,
  - następstw chorób genetycznych.
- W przypadku, gdy nie została opłaconą dodatkowa składka SIGNAL IDUNA nie ponosi odpowiedzialności, jeżeli nieszczęśliwy wypadek nastąpił w związku z:
    - wykonywaniem pracy fizycznej za granicą,
    - uprawianiem sportów zimowych,
    - uprawianiem sportów wysokiego ryzyka,
    - wyczynowym uprawianiem sportu,
    - uprawianiem sportów ekstremalnych.
  - SIGNAL IDUNA nie obejmuje ochroną ubezpieczeniową w szczególności takich następstw nieszczęśliwych wypadków jak: doznany ból, cierpienie fizyczne i moralne oraz straty materialne polegające na utracie, uszkodzeniu lub zniszczeniu rzeczy.

§ 18.

POSTĘPOWANIE W RAZIE NAGŁEGO ZACHOROWANIA LUB NIESZCZĘŚLIWEGO WYPADKU

W przypadku nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku zastosowanie mają odpowiednio przepisy § 8, a ponadto Ubezpieczony zobowiązany jest:

- niezwłocznie zawiadomić Centralę Alarmową, jeżeli w wyniku nieszczęśliwego wypadku lub nagłego zachorowania konieczne jest leczenie szpitalne, przeprowadzenie zabiegu medycznego, transport do kraju lub skorzystanie z wszelkiego rodzaju innej pomocy skutkujące obciążeniem kosztami Ubezpieczonego, z zastrzeżeniem leczenia stomatologicznego oraz pojedynczej wizyty ambulatoryjnej odpowiednio do zapisów § 14 ust. 1,
- starać się o złagodzenie skutków zdarzenia przez niezwłoczne uzyskanie pomocy lekarskiej i poddanie się zaleconemu leczeniu,
- podjąć aktywną współpracę z Centralą Alarmową i SIGNAL IDUNA w celu wyjaśnienia wszelkich okoliczności powstania nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku i ustalenia ich następstw,
- stosować się do zaleceń Centrali Alarmowej i SIGNAL IDUNA udzielając im wszelkich informacji i niezbędnych pełnomocnictw,
- uzyskać dokumentację lekarską stwierdzającą rozpoznanie (diagnozę lekarską) i uzasadniającą konieczność prowadzenia danego sposobu leczenia, opis przebiegu leczenia z wynikami badań, protokół powypadkowy o ile został sporządzony, a także inne dokumenty związane z zaistniałym zdarzeniem,
- zabezpieczyć dowody związane z nagłym zachorowaniem lub nieszczęśliwym wypadkiem w celu uzasadnienia roszczenia,
- w terminie 7 dni po powrocie do Rzeczypospolitej Polskiej lub kraju stałego miejsca zamieszkania zgłosić do SIGNAL IDUNA roszczenia o zwrot kosztów, składając odpowiednio wypełniony formularz oraz dokumenty potwierdzające zasadność zgłaszanych roszczeń,
- na zlecenie SIGNAL IDUNA poddać się badaniu przez lekarza wskazanego przez SIGNAL IDUNA, badaniom laboratoryjnym z wyłączeniem badań genetycznych lub obserwacji klinicznej, celem określenia stanu zdrowia lub ustalenia trwałego uszczerbku na zdrowiu.

IV. UBEZPIECZENIE BAGAŻU PODRÓŻNEGO

§ 19.

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

- Przedmiotem ubezpieczenia jest bagaż podróży Ubezpieczonego w trakcie jego podróży (zgodnie z definicją z § 2 ust. 5).
- Bagaż podróży jest objęty ochroną ubezpieczeniową jedynie wówczas, gdy znajduje się pod bezpośrednią opieką Ubezpieczonego lub gdy jest:
  - oddany za pokwitowaniem do przechowalni bagażu,
  - powierzony zawodowemu przewoźnikowi do przewozu na podstawie dokumentu przewozowego,

- c) w zamkniętym indywidualnym pomieszczeniu bagażowym na dworcu lub w hotelu,
  - d) w zamkniętym pomieszczeniu w miejscu zakwaterowania Ubezpieczonego (z wyłączeniem namiotu),
  - e) w zamkniętym pojeździe samochodowym, pod warunkiem umieszczenia bagażu w zamkniętym bagażniku lub w lukach bagażowych stanowiących integralną część pojazdu,
  - f) w zamkniętej kabinie przyczepy lub jednostki pływającej.
3. SIGNAL IDUNA ponosi odpowiedzialność za bagaż podróżny jedynie w przypadku, gdy utrata lub ubytek wartości bagażu nastąpiły w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej wskutek:
- a) wypadku lub katastrofy środka komunikacji,
  - b) ognia, huraganu, powodzi, piorunu, wybuchu, nawalnego deszczu, gradu, lawiny, trzęsienia, usuwania i zapadania się ziemi, upadku pojazdu powietrznego oraz wydostania się wody z urządzeń wodno-kanalizacyjnych,
  - c) nieszczęśliwego wypadku lub nagłego zachorowania Ubezpieczonego potwierdzonego diagnozą lekarską, w wyniku którego utraci on w sposób nagły możliwość opiekania się bagażem,
  - d) kradzieży z włamaniem do pomieszczeń wymienionych w ust. 2 pkt a) – f),
  - e) udokumentowanego rozboju.
4. W przypadku, gdy bagaż podróżny został powierzony zawodowemu przewoźnikowi lotniczemu ochrona ubezpieczeniowa działa również w razie braku potwierdzenia okoliczności powstania szkody wymienionych w ust. 3 pkt a) – e), pod warunkiem że przewoźnik potwierdził zaginięcie lub zniszczenie bagażu.
5. W ubezpieczeniu w wariantcie BUSINESS, w przypadku gdy doszło do opóźnienia bagażu, SIGNAL IDUNA zwraca udokumentowane koszty, w wysokości nieprzekraczającej 50% sumy ubezpieczenia, poniesione w trakcie odbywania podróży zagranicznej na zakup niezbędnych przedmiotów, które mają zastąpić przedmioty znajdujące się w prawidłowo nadanym u zawodowego przewoźnika lotniczego bagażu, którego opóźnienie w dostarczeniu wynosi więcej niż 6 godzin. Okres opóźnienia liczy się od momentu zgłoszenia przewoźnikowi opóźnienia dostarczenia bagażu i otrzymania dokumentu potwierdzającego to opóźnienie, do momentu dostarczenia do miejsca, w którym przebywa Ubezpieczony oraz udostępnienia go Ubezpieczonemu. Zwrot kosztów nie przysługuje w przypadku, jeżeli do opóźnienia bagażu podróżnego dochodzi w trakcie podróży powrotnej, po przekroczeniu granicy kraju stałego miejsca zamieszkania przez Ubezpieczonego.

§ 20.

OGRANICZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Umową ubezpieczenia bagażu podróżnego nie są objęte:
  - a) pieniądze w gotówce i papiery wartościowe, bony towarowe, bilety, karty kredytowe i płatnicze, biżuteria, przedmioty z metali i kamieni szlachetnych,
  - b) dzieła sztuki, dokumenty, zbiory kolekcjonerskie, instrumenty muzyczne,
  - c) przedmioty służące działalności usługowo-produkcyjnej oraz handlowej, paliwa napędowe,
  - d) sprzęt sportowy,
  - e) broń oraz akcesoria z nimi związane,
  - f) akcesoria samochodowe, przedmioty będące wyposażeniem przyczep campingowych, półciężarówek campingowych i łodzi,
  - g) namioty i wiatrochrony.
2. Odpowiedzialność SIGNAL IDUNA w zakresie ubezpieczenia przedmiotów: przenośne telefony, sprzęt fotograficzny i komputerowy oraz sprzęt audio-video jest ograniczona do wysokości 50% sumy ubezpieczenia.
3. SIGNAL IDUNA nie odpowiada również za szkody:
  - a) nie przekraczające 100 złotych (franszyza integralna),
  - b) wyrządzone umyślnie przez Ubezpieczonego oraz wyrządzone wskutek rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego, przy czym w razie rażącego niedbalstwa odszkodowanie jest wypłacane, jeżeli jego zapłata odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności; ponadto SIGNAL IDUNA nie odpowiada za szkody wyrządzone umyślnie przez osobę, z którą Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym,
  - c) polegające wyłącznie na uszkodzeniu lub zniszczeniu pojemników bagażu (waliz, kufrów itp.),
  - d) powstałe w urządzeniach elektrycznych oraz elektronicznych wskutek ich wad oraz działania prądu elektrycznego podczas eksploatacji, chyba że działanie prądu elektrycznego spowodowało pożar,
  - e) powstałe wskutek działań wojennych, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, aktów terroru, aktów sabotażu lub udziału Ubezpieczonego w zamieszkach, rozruchach, strajkach, akcjach protestacyjnych, blokadach dróg i bójkach,

- f) będące skutkiem zatrzymania, zniszczenia lub konfiskaty przez organa celne lub inne władze,
  - g) będące następstwem zwykłego zużycia rzeczy ubezpieczonej, wad fabrycznych, samozapalenia, samozepsucia, wycieku, a odnośnie rzeczy tłukących się lub w szklanym opakowaniu – potłuczenia lub utraty wartości ubezpieczonej rzeczy.
4. Jeżeli ten sam bagaż w tym samym czasie jest ubezpieczony od tego samego ryzyka u innych ubezpieczycieli, poza SIGNAL IDUNA na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość, Ubezpieczony nie może żądać świadczenia przenoszącego wysokość szkody. Między ubezpieczycielami każdy z nich odpowiada w takim stosunku, w jakim przyjęta przez niego suma ubezpieczenia pozostaje do łącznych sum wynikających z podwójnego lub wielokrotnego ubezpieczenia.

§ 21.

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POWSTANIA SZKODY BAGAŻOWEJ

W razie powstania szkody Ubezpieczony jest zobowiązany do:

- a) zawiadomienia policji o każdym wypadku kradzieży z włamaniem, rozboju lub zaginięcia przedmiotów objętych ubezpieczeniem w czasie trwania zdarzenia losowego albo akcji ratowniczej i uzyskania pisemnego potwierdzenia tego faktu, jeżeli to możliwe z dokładnym wyszczególnieniem utraconych przedmiotów (rodzaj, ilość) oraz podaniem ich wartości i cech identyfikacyjnych (marka, model, nr seryjny, kolor, znaki szczególne),
- b) zawiadomienia właściwego przewoźnika lub kierownictwa hotelu, domu wczasowego, kempingu itp. o każdym wystąpieniu szkody, która powstała w publicznym środku komunikacji lub miejscu zakwaterowania i uzyskania pisemnego potwierdzenia tego zawiadomienia z wyszczególnieniem utraconych przedmiotów (rodzaj, ilość), z podaniem ich wartości i cech identyfikacyjnych,
- c) najpóźniej w terminie 7 dni od daty powrotu na teren Rzeczypospolitej Polskiej lub kraju stałego miejsca zamieszkania, przestania do SIGNAL IDUNA zgłoszenia szkody, które powinno zawierać:
  - 1) numer dokumentu ubezpieczenia,
  - 2) szczegółowy opis okoliczności zaistnienia szkody,
  - 3) spis uszkodzonych lub utraconych przedmiotów sporządzony przez Ubezpieczonego i potwierdzony przez odpowiednie władze lub osobę lub firmę odpowiedzialną za przechowywanie lub przewóz bagażu,
  - 4) dokumentację potwierdzającą utratę lub uszkodzenie bagażu,
  - 5) dokumentację lekarską potwierdzającą utratę bagażu w wyniku zdarzeń opisanych w § 19 ust. 3 pkt c),
  - 6) potwierdzenie złożenia zawiadomienia do odpowiednich władz o kradzieży, włamaniu lub rabunku,
  - 7) oryginalne bilety lub kwity bagażowe,
  - 8) odpowiedź/pismo od przewoźnika w jakiej kwocie zostało uznane roszczenie,
  - 9) dokumenty potwierdzające zakup lub własność zniszczonych lub utraconych przedmiotów.

V. UBEZPIECZENIE SPRZĘTU SPORTOWEGO

§ 22.

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest sprzęt sportowy będący własnością Ubezpieczonego w trakcie jego podróży (zgodnie z definicją z § 2, ust. 43).
2. Umowa ubezpieczenia obejmuje sprzęt sportowy jedynie wówczas, gdy jest on pod bezpośrednią opieką Ubezpieczonego lub gdy jest:
  - a) powierzony zawodowemu przewoźnikowi do przewozu na podstawie dokumentu przewozowego,
  - b) oddany za pokwitowaniem do przechowalni bagażu,
  - c) w zamkniętym indywidualnym pomieszczeniu bagażowym na dworcu lub w hotelu,
  - d) w zamkniętym pomieszczeniu w miejscu zakwaterowania Ubezpieczonego (z wyłączeniem namiotu),
  - e) w zamkniętym pojeździe samochodowym, pod warunkiem umieszczenia sprzętu sportowego w zamkniętym bagażniku lub w lukach bagażowych stanowiących integralną część pojazdu,
  - f) w zamkniętej kabinie przyczepy lub jednostki pływającej.

3. Ochrona ubezpieczeniowa SIGNAL IDUNA obejmuje utratę sprzętu sportowego będącego przedmiotem umowy lub ubytek jego wartości z powodu zniszczenia, uszkodzenia lub zaginięcia. SIGNAL IDUNA odpowiada wyłącznie za szkody powstałe wskutek:
  - a) wypadku lub katastrofy środka komunikacji,
  - b) ognia, huraganu, powodzi, piorunu, wybuchu, nawalnego deszczu, gradu, lawiny, trzęsienia, usuwania i zapadania się ziemi, upadku pojazdu powietrznego oraz wydostania się wody z urządzeń wodno-kanalizacyjnych,
  - c) nieszczęśliwego wypadku lub nagłego zachorowania Ubezpieczonego potwierdzonego diagnozą lekarską, w wyniku którego utraci on w sposób nagły możliwość opiekowania się sprzętem sportowym,
  - d) udokumentowanej kradzieży z włamaniem z pomieszczeń wymienionych w ust. 2 pkt a) – f),
  - e) udokumentowanego rozboju.
4. W przypadku, gdy sprzęt sportowy został powierzony zawodowemu przewoźnikowi lotniczemu ochrona ubezpieczeniowa działa również w razie braku potwierdzenia okoliczności powstania szkody wymienionych w ust. 3 pkt a) – e), pod warunkiem że przewoźnik potwierdził zaginięcie lub zniszczenie sprzętu sportowego.

§ 23.

OGRANICZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Ochrona ubezpieczeniowa SIGNAL IDUNA nie obejmuje odpowiedzialności z tytułu szkód:
  - a) nie przekraczających 100 złotych (franszyza integralna),
  - b) wyrządzone umyślnie przez Ubezpieczonego oraz wyrządzone wskutek rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego, przy czym w razie rażącego niedbalstwa odszkodowanie jest wypłacane, jeżeli jego zapłata odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności; ponadto SIGNAL IDUNA nie odpowiada za szkody wyrządzone umyślnie przez osobę, z którą Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym,
  - c) polegających na utracie, zniszczeniu, uszkodzeniu lub zużyciu sprzętu sportowego w związku z jego użytkowaniem,
  - d) powstałych wskutek działań wojennych, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, aktów terroru, aktów sabotażu lub udziału Ubezpieczonego w zamieszkach, rozruchach, strajkach, akcjach protestacyjnych, blokadach dróg i bójkach,
  - e) będących skutkiem zatrzymania, zniszczenia lub konfiskaty przez organa celne lub inne władze,
  - f) powstałych w związku z wyczynowym uprawianiem sportu,
  - g) powstałych w związku z uprawianiem sportów wysokiego ryzyka,
  - h) powstałych w związku z uprawianiem sportów ekstremalnych,
  - i) powstałych w związku z uprawianiem sportów zimowych, chyba że została wykupiona zwyżka za uprawianie sportów zimowych,
  - j) wynikających z amatorskiego uprawiania sportu lub uprawiania sportów zimowych (nawet pomimo optacenia dodatkowej składki), wyrządzonych przez Ubezpieczonego, w stosunku do którego istniały przeciwwskazania lekarskie, co do uprawiania sportu objętego ubezpieczeniem.
2. Jeżeli ten sam sprzęt sportowy w tym samym czasie jest ubezpieczony od tego samego ryzyka u innych ubezpieczycieli, poza SIGNAL IDUNA na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość, Ubezpieczony nie może żądać świadczenia przenoszącego wysokość szkody. Między ubezpieczycielami każdy z nich odpowiada w takim stosunku, w jakim przyjęta przez niego suma ubezpieczenia pozostaje do łącznych sum wynikających z podwójnego lub wielokrotnego ubezpieczenia.

§ 24.

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POWSTANIA SZKODY W SPRZĘCIE SPORTOWYM

W razie powstania szkody Ubezpieczony jest zobowiązany do:

- a) zawiadomienia policji o każdym wypadku kradzieży z włamaniem, rozboju lub zaginięcia przedmiotów objętych ubezpieczeniem w czasie trwania zdarzenia losowego albo akcji ratowniczej i uzyskania pisemnego potwierdzenia tego faktu, jeżeli to możliwe z dokładnym wyszczególnieniem utraconych przedmiotów (rodzaj, ilość) oraz podaniem ich wartości i cech identyfikacyjnych (marka, model, nr seryjny, kolor, znaki szczególne),

- b) zawiadomienia właściwego przewoźnika lub kierownictwa hotelu, domu wczasowego, kempingu itp. o każdym wystąpieniu szkody, która powstała w publicznym środku komunikacji lub miejscu zakwaterowania i uzyskania pisemnego potwierdzenia tego zawiadomienia z wyszczególnieniem utraconych przedmiotów (rodzaj, ilość), z podaniem ich wartości i cech identyfikacyjnych,
- c) najpóźniej w terminie 7 dni od daty powrotu na teren Rzeczypospolitej Polskiej lub kraju stałego miejsca zamieszkania, przesłania do SIGNAL IDUNA zgłoszenia szkody, które powinno zawierać:
  - 1) numer dokumentu ubezpieczenia,
  - 2) szczegółowy opis okoliczności zaistnienia szkody,
  - 3) spis uszkodzonych lub utraconych przedmiotów sporządzony przez Ubezpieczonego i potwierdzony przez odpowiednie władze lub osobę lub firmę odpowiedzialną za przechowywanie lub przewoź sprzętu sportowego,
  - 4) dokumentację potwierdzającą utratę lub uszkodzenie sprzętu sportowego,
  - 5) dokumentację lekarską potwierdzającą utratę sprzętu sportowego w wyniku zdarzeń opisanych w § 22 ust. 3 pkt c),
  - 6) potwierdzenie złożenia zawiadomienia do odpowiednich władz o kradzieży, włamaniu lub rabunku,
  - 7) oryginalne bilety lub kwity bagażowe,
  - 8) odpowiedź/pismo od przewoźnika w jakiej kwocie zostało uznane roszczenie,
  - 9) dokumenty potwierdzające zakup lub własność zniszczonych lub utraconych przedmiotów.

VI. UBEZPIECZENIE POMOCY I OCHRONY PRAWNEJ

§ 25.

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

1. Przedmiotem ubezpieczenia są niezbędne koszty wynagrodzenia jednego prawnika ustanowionego przez Ubezpieczonego w zakresie spraw związanych z dochodzeniem przez Ubezpieczonego roszczeń odszkodowawczych z tytułu czynów niedozwolonych, powstałych w czasie podróży zagranicznej, odbywanej w okresie ubezpieczenia (ochrona prawna). SIGNAL IDUNA pokrywa koszty ochrony prawnej do wysokości równowartości w złotych polskich 2.000 EUR.
2. SIGNAL IDUNA w uzasadnionych sytuacjach, związanych z zarzuceniem Ubezpieczonemu czynów dotyczących jego odpowiedzialności cywilnej (pomoc prawna):
  - a) aby uzyskać zwolnienie z aresztu pokrywa koszty pomocy prawnej (wynagrodzenie jednego prawnika) do wysokości równowartości w złotych polskich 1.000 EUR; pokrycie kosztów nie następuje, jeżeli problem prawny Ubezpieczonego dotyczy działalności jego przedsiębiorstwa lub innego rodzaju aktywności zawodowej, w tym pracy za granicą bądź prowadzenia i posiadania pojazdu mechanicznego bądź ma związek z handlem narkotykami, środkami odurzającymi, alkoholem lub udziałem Ubezpieczonego w działaniach o charakterze politycznym lub też powstał na skutek umyślnego działania Ubezpieczonego;
  - b) udziela zwrotnej pożyczki na pokrycie kaucji pieniężnej, jeżeli Ubezpieczony został zatrzymany przez organa ścigania obcego państwa na skutek zdarzenia, za które ponosi odpowiedzialność i konieczne jest pokrycie kaucji z tytułu zabezpieczenia zapłaty kosztów postępowania i kar pieniężnych nałożonych przez wymiar sprawiedliwości, aby uzyskać zwolnienie z aresztu; SIGNAL IDUNA udziela w tym celu zwrotnej pożyczki do wysokości równowartości w złotych polskich 10.000 EUR; pożyczka jest poręczana przez osobę wskazaną przez Ubezpieczonego i podlega zwrotowi w ciągu 30 dni od daty jej udzielenia.
3. Spór pomiędzy SIGNAL IDUNA a Ubezpieczonym może zostać poddany na podstawie umowy stron pod rozstrzygnięcie sądu polubownego, w szczególności w sytuacji wystąpienia sprzeczności interesów lub różnicy zdań pomiędzy SIGNAL IDUNA a Ubezpieczonym w sprawie rozstrzygnięcia spraw, o których mowa w ust. 1 i ust. 2.

OGRANICZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Ochrona ubezpieczeniowa SIGNAL IDUNA nie obejmuje następujących kosztów:
  - a) związanych z ugodowym załatwianiem sprawy, w przypadku gdy koszty te pozostają w rażącej dysproporcji do roszczeń uzgodnionych przez obie strony oraz kosztów, do których poniesienia Ubezpieczony nie był zobowiązany w danym stanie prawnym,
  - b) do poniesienia których zobowiązana jest inna osoba niż Ubezpieczony,
  - c) odszkodowań, które musi zapłacić Ubezpieczony, grzywien, kar administracyjnych lub sądowych, innych kar pieniężnych, podatków czy innych opłat natury publicznoprawnej,
  - d) powstałych w następstwie korzystania z usług osób nieuprawnionych do świadczenia pomocy prawnej lub wydawania opinii w danym zakresie,
  - e) powstałych na polecenie Ubezpieczonego, ale bez zgody SIGNAL IDUNA, które nie były konieczne do obrony praw Ubezpieczonego,
  - f) związanych ze świadomym udzieleniem przez Ubezpieczonego nieprawdźwanych lub wprowadzających w błąd informacji, albo dostarczeniem sfałszowanych dokumentów,
  - g) związanych ze świadomym zatajeniem przez Ubezpieczonego informacji lub dokumentów mogących mieć wpływ na sposób świadczenia pomocy prawnej lub przebieg postępowania,
  - h) w zakresie roszczeń, które zostały przeniesione na Ubezpieczonego po zaistnieniu zdarzenia objętego ubezpieczeniem,
  - i) w zakresie roszczeń osób trzecich, których Ubezpieczony dochodzi we własnym imieniu.
2. Pożyczki na kaucję nie udziela się w razie aresztowania z powodu handlu narkotykami, środkami odurzającymi i alkoholem oraz udziału Ubezpieczonego w działaniach o charakterze politycznym oraz gdy kaucja wymagana jest dla zabezpieczenia należności celnych lub administracyjnych, grzywien, nawiązek, rekompensat i temu podobnych.

VII. UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ**PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA**

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego w życiu prywatnym podczas jego podróży za szkody na osobie i szkody rzeczowe wyrządzone czynem niedozwolonym osobom trzecim, do naprawienia których Ubezpieczony jest zobowiązany w myśl przepisów prawa kraju, w którym przebywa.
2. W zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej SIGNAL IDUNA odpowiada za zdarzenia związane z amatorskim uprawianiem sportu, a także zdarzenia powstałe w wyniku uprawiania sportów zimowych pod warunkiem opłacenia zwyżki za to ryzyko.
3. W granicach swej odpowiedzialności SIGNAL IDUNA zobowiązana jest do:
  - a) zbadania zasadności wysuwanych przeciwko Ubezpieczonemu roszczeń, udzielenia wszelkiej niezbędnej pomocy prawnej w przypadku niezasadności roszczeń,
  - b) pokrycia kosztów wynajęcia obrońcy reprezentującego w trakcie procesu interesy Ubezpieczonego,
  - c) pokrycia kosztów wynagrodzenia rzeczoznawców powołanych za zgodą SIGNAL IDUNA w celu ustalenia okoliczności lub rozmiaru szkody,
  - d) zwrotu uzasadnionych okolicznościami danego wypadku niezbędnych kosztów, mających na celu zapobieżenie zwiększeniu się szkody,
  - e) pokrycia niezbędnych kosztów sądowej ochrony przed roszczeniem osoby trzeciej, w sporze prowadzonym na polecenie SIGNAL IDUNA lub za jej zgodą,
  - f) wypłaty odszkodowania, które Ubezpieczony zobowiązany jest zapłacić osobie poszkodowanej z tytułu ryzyk określonych w umowie ubezpieczenia na podstawie uznania wydanego lub zatwierdzonego przez SIGNAL IDUNA, zawartej lub zatwierdzonej przez SIGNAL IDUNA ugody lub orzeczenia sądu.
4. Wszelkie koszty i nakłady poniesione w związku z obroną przed roszczeniami przeciwko Ubezpieczonemu mogą być pokryte, jedynie pod warunkiem uzyskania wcześniej pisemnej zgody SIGNAL IDUNA.

OGRANICZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Ochrona ubezpieczeniowa SIGNAL IDUNA nie obejmuje odpowiedzialności Ubezpieczonego z tytułu:
  - a) roszczeń wykraczających poza zakres ustawowej odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczonego, będących wynikiem zawartej przez niego umowy lub szczególnych przyrzeczeń,
  - b) szkód wyrządzonych przez Ubezpieczonego osobom bliskim,
  - c) szkód wyrządzonych umyślnie przez Ubezpieczonego oraz wyrządzonych wskutek rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego, przy czym w razie rażącego niedbalstwa odszkodowanie jest wypłacane jeżeli jego zapłata odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności; ponadto SIGNAL IDUNA nie odpowiada za szkody wyrządzone umyślnie przez osobę, z którą Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym,
  - d) szkód spowodowanych w gotówce, papierach wartościowych, biżuterii oraz wszelkiego rodzaju dokumentach,
  - e) zdarzeń pozostających w związku ze spożyciem alkoholu, zażyciem narkotyków lub innych środków odurzających,
  - f) szkód wynikających z posiadania, kierowania, używania, uruchamiania pojazdów mechanicznych, statków powietrznych i wodnych,
  - g) świadczeń, do których zapłaty Ubezpieczony jest zobowiązany na podstawie wyroku sądu karnego,
  - h) utraty lub uszkodzenia mienia należącego do Ubezpieczonego albo mienia innej osoby, powierzonego, wynajętego, pożyczonego lub będącego pod pieczę bądż kontrolą Ubezpieczonego lub osób, za które ponosi odpowiedzialność,
  - i) szkód wynikających z wykonywania zawodu, pracy za granicą lub prowadzenia działalności gospodarczej,
  - j) szkód powstałych w związku z wyczynowym uprawianiem sportu,
  - k) szkód powstałych w związku z uprawianiem sportów wysokiego ryzyka,
  - l) szkód powstałych w związku z uprawianiem sportów ekstremalnych,
  - m) szkód powstałych w związku z uprawianiem sportów zimowych, chyba że została wykupiona zwyżka za uprawianie sportów zimowych,
  - n) szkód wynikających z amatorskiego uprawiania sportu lub uprawiania sportów zimowych (nawet pomimo opłacenia dodatkowej składki), wyrządzonych przez Ubezpieczonego, w stosunku do którego istniały przeciwwskazania lekarskie co do uprawiania sportu objętego ubezpieczeniem,
  - o) roszczeń wynikłych z przeniesienia choroby na inną osobę,
  - p) szkód powstałych w związku z działaniami wojennymi, stanem wojennym, stanem wyjątkowym, aktami terroru, aktami sabotażu oraz wskutek udziału Ubezpieczonego w zamieszkach, rozruchach, strajkach, akcjach protestacyjnych, blokadach dróg i bójkach.
2. SIGNAL IDUNA nie obejmuje ochroną ubezpieczeniową roszczeń z tytułu odpowiedzialności cywilnej nieprzekraczających 250 EUR i każde świadczenie SIGNAL IDUNA pomniejszone jest o taką kwotę.
3. Odpowiedzialność SIGNAL IDUNA w zakresie szkód powstałych w związku z amatorskim uprawianiem sportów oraz uprawianiem sportów zimowych jest ograniczona do wysokości 50% sumy gwarancyjnej OC w zakresie szkód osobowych oraz do wysokości 25% sumy gwarancyjnej OC w zakresie szkód rzeczowych, a wartości te stanowią podlimity procentowe głównych sum gwarancyjnych OC.
4. SIGNAL IDUNA nie odpowiada za koszty wynikające z braku zgody Ubezpieczonego na zawarcie przez SIGNAL IDUNA ugody z poszkodowanym lub na zaspokojenie jego roszczeń.
5. W przypadku szkód będących następstwem amatorskiego uprawiania sportu lub uprawiania sportów zimowych objętych umową ubezpieczenia SIGNAL IDUNA nie ponosi odpowiedzialności za szkody nieprzekraczające 250 EUR, a w przypadku szkód, których wysokość ustalona została na więcej niż 250 EUR stosuje się franszyzę redukcyjną w wysokości 5% wartości zaistniałej szkody. Przy odpowiedzialności cywilnej mającej związek z amatorskim uprawianiem sportu lub uprawianiem sportów zimowych nie stosuje się zapisu ust. 2.

POSTĘPOWANIE W RAZIE ZAISTNIENIA SZKODY Z UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ

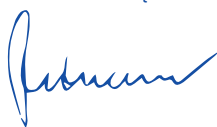
W razie zajścia zdarzenia powodującego lub mogącego spowodować roszczenie wobec Ubezpieczonego, Ubezpieczony obowiązany jest:

- a) w miarę możliwości zapobiec zwiększeniu się szkody, zebrać i zabezpieczyć dowody ustalające okoliczności zdarzenia,
- b) powiadomić niezwłocznie Centralę Alarmową lub SIGNAL IDUNA nie później jednak niż w ciągu 7 dni od daty zaistnienia zdarzenia mogącego go obciążyć odpowiedzialnością cywilną, podać okoliczności szkody, nazwiska i adresy poszkodowanych oraz świadków zdarzenia,
- c) nie uznawać roszczeń, nie zawierać jakiegokolwiek ugody czy umowy i nie zaspokajać roszczeń poszkodowanego bez pisemnej zgody SIGNAL IDUNA,
- d) przesyłać do SIGNAL IDUNA orzeczenie w sprawie cywilnej, karnej lub karno – administracyjnej związanej ze zdarzeniem, z którego wynika odpowiedzialność Ubezpieczonego, w takim czasie, aby umożliwić SIGNAL IDUNA zajęcie stanowiska odnośnie wniesienia środka odwoławczego.

VIII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. SIGNAL IDUNA udostępni OWU na stronie internetowej www.signal-iduna.pl oraz w siedzibie SIGNAL IDUNA nieodpłatnie w formie umożliwiającej ich pozyskanie, odtwarzanie, utrwalanie i drukowanie.
2. Wprowadzenie do umowy ubezpieczenia postanowień dodatkowych lub odmiennych od OWU wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności.
3. Wszelkie zawiadomienia i oświadczenia wysyłane są odpowiednio na adres siedziby, miejsca zamieszkania lub na adres korespondencji adresata.
4. Wszelkie zawiadomienia i zaświadczenia SIGNAL IDUNA, Ubezpieczonego, Ubezpieczającego, Uprawnionego i osoby składającej roszczenie w związku z umową ubezpieczenia, powinny być składane na piśmie pod rygorem nieważności, za pokwitowaniem lub przesyłane listem poleconym, chyba że postanowienia OWU lub umowy ubezpieczenia dopuszczają inną formę.
5. Ubezpieczony, Ubezpieczający, Uprawniony lub osoba składająca roszczenie mają obowiązek poinformować SIGNAL IDUNA o zmianie adresu.
6. W sprawach nieuregulowanych w niniejszych OWU mają zastosowanie przepisy Kodeksu Cywilnego oraz Ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.
7. Niniejsze OWU zostały zatwierdzone uchwałą nr 71/Z/2015 Zarządu SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z dnia 15.12.2015 r. i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia, zawartych od dnia 01.01.2016 r.

Prezes Zarządu

Jürgen Reimann

Wiceprezes Zarządu

Agnieszka Kiełbasińska

SIGNAL IDUNA

SIGNAL IDUNA Polska
Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Dobrze wiedzieć, że jest SIGNAL IDUNA.

**Ogólne Warunki
Ubezpieczenia
KOSZTÓW
IMPREZY
TURYSTYCZNEJ**

Spis treści

---

§ 1. Postanowienia ogólne	str. 3
§ 2. Definicje	str. 3
§ 3. Zawarcie umowy ubezpieczenia	str. 6
§ 4. Suma ubezpieczenia	str. 7
§ 5. Składka ubezpieczeniowa	str. 7
§ 6. Okres ubezpieczenia i okres odpowiedzialności	str. 8
§ 7. Odstąpienie i rozwiązanie umowy ubezpieczenia	str. 9
§ 8. UBEZPIECZENIE REZYGNACJI Z IMPREZY TURYSTYCZNEJ Przedmiot i zakres ubezpieczenia	str. 10
§ 9. UBEZPIECZENIE PRZERWANIA UCZESTNICTWA W IMPREZIE TURYSTYCZNEJ Przedmiot i zakres ubezpieczenia	str. 11
§ 10. UBEZPIECZENIE ANULACJI BILETU LOTNICZEGO, AUTOKAROWEGO, PROMOWEGO Przedmiot i zakres ubezpieczenia	str. 13
§ 11. UBEZPIECZENIE ANULACJI REZERWACJI NOCLEGÓW Przedmiot i zakres ubezpieczenia	str. 14
§ 12. Ograniczenia odpowiedzialności	str. 16
§ 13. Postępowanie w przypadku rezygnacji z imprezy turystycznej lub przerwania imprezy turystycznej lub anulacji biletu lotniczego, autokarowego, promowego lub anulacji rezerwacji noclegów	str. 17
§ 14. Ustalenie i wypłata świadczenia	str. 19
§ 15. Termin wypłaty świadczenia	str. 20
§ 16. Sposób rozpatrywania odwołań, skarg i wniosków	str. 21
§ 17. Roszczenia regresowe	str. 21
§ 18. Postanowienia końcowe	str. 21
Aneks	str. 24

§ 1.

Postanowienia ogólne

1. Na podstawie niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia, zwanych dalej OWU, SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna, zwane dalej SIGNAL IDUNA, zawiera z Ubezpieczającym umowy ubezpieczenia:
  - a) rezygnacji z imprezy turystycznej (kod RG),
  - b) przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej (kod RGS),
  - c) anulacji biletu lotniczego, autokarowego, promowego (kod RGF - FLY),
  - d) anulacji rezerwacji noclegów (kod RGH).
2. Ubezpieczenie może być zawarte w wariantach STANDARD lub SUPER.
3. Każde ubezpieczenie może zostać zawarte w jednej z dwóch wersji:
  - a) ze zwrotem 80% poniesionych przez Ubezpieczonego/Ubezpieczającego kosztów,
lub
  - b) ze zwrotem 100 % poniesionych przez Ubezpieczonego/Ubezpieczającego kosztów.
4. W porozumieniu z Ubezpieczającym do umów ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszym OWU.
5. Wprowadzone postanowienia odmienne, o których mowa w ust. 4 powinny być sporządzone na piśmie i w pełnym brzmieniu dołączone do umowy ubezpieczenia, pod rygorem ich nieważności.
6. Na życzenie Ubezpieczającego, po opłaceniu dodatkowej składki, zakres umowy ubezpieczenia może zostać rozszerzony o ryzyko związane z następstwem chorób przewlekłych i nowotworowych (kod CP) stwierdzonych u Ubezpieczonego, Współuczestnika podróży bądź osób im bliskich przed zawarciem umowy ubezpieczenia.

§ 2.

Definicje

1. **Agent turystyczny** - przedsiębiorca, którego działalność polega na stałym pośredniczeniu w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych na rzecz organizatorów turystyki, posiadających ważne zezwolenie na prowadzenie działalności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub na rzecz innych usługodawców, posiadających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. **Bilet lotniczy, autokarowy, promowy** - dokument podróży wydany przez przewoźnika lub w jego imieniu, zawierający warunki umowy, zawiadomienia oraz odcinki dotyczące podróży i pasażera, z zastrzeżeniem, iż: w przypadku biletu lotniczego jest to bilet komunikacji lotniczej na trasie międzynarodowej lub krajowej, a w przypadku biletu promowego, autokarowego jest to bilet na trasie międzynarodowej. Wymienione bilety muszą być wykupione na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W przypadku zakupu biletu w formie elektronicznej, dokumentem podróży jest potwierdzenie zawierające numer biletu oraz jego cenę.

3. **Biuro podróży** - zarejestrowany na terenie Rzeczypospolitej Polskiej przedsiębiorca organizujący imprezy turystyczne lub pośredniczący w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych lub agent turystyczny. W rozumieniu niniejszych OWU biurem podróży jest również mający siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oddział przedsiębiorcy zagranicznego zawierający umowy rezerwacji noclegów zgodnie z prawem polskim.
4. **Choroba nowotworowa** - schorzenie polegające na niekontrolowanym rozroście tkanki danego narządu. Schorzenie może mieć charakter przewlekły, może również objawić się ostrymi, pojawiającymi się nagle objawami.
5. **Choroba przewlekła** - wszelkie zaburzenie lub odchylenie od normy, które ma jedną lub więcej spośród następujących cech: jest trwałe, pozostawia po sobie inwalidztwo, spowodowane jest nieodwracalnymi zmianami patologicznymi, wymaga specjalnego postępowania rehabilitacyjnego, wymaga długiego okresu nadzoru, obserwacji, leczenia czy opieki. Leczona jest w sposób stały lub okresowy.
6. **Dokument ubezpieczenia** - polisa, karta, certyfikat lub inny dokument potwierdzający zawarcie przez strony umowy ubezpieczenia.
7. **Działanie pod wpływem alkoholu** - działanie w stanie, gdy zawartość alkoholu w organizmie jest wyższa niż 0.0 ‰ stężenia alkoholu we krwi lub gdy zawartość alkoholu jest powyżej 0.0 mg alkoholu na 1 dm³ wydychanego powietrza.
8. **Franszyza redukcyjna** - określona kwota, o którą pomniejszona jest kwota odszkodowania wypłacanego przez SIGNAL IDUNA.
9. **Impreza turystyczna** - co najmniej dwie usługi turystyczne tworzące jednolity program i objęte wspólną ceną, jeżeli usługi te obejmują nocleg lub trwają ponad 24 godziny albo, jeżeli program przewiduje zmianę miejsca pobytu.
10. **Koszty anulacji rezerwacji noclegów** - opłaty przewidziane w pisemnej umowie rezerwacji noclegów, poniesione przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego w związku z rezygnacją Ubezpieczonego z zarezerwowanych i opłaconych noclegów.
11. **Kradzież samochodu** - działanie wyczerpujące znamiona czynu określonego w art. 278 kodeksu karnego.
12. **Nagłe zachorowanie** - powstały w sposób nagły stan chorobowy zagrażający zdrowiu lub życiu Ubezpieczonego, osoby bliskiej Ubezpieczonemu lub Współuczestnikowi podróży, wymagający natychmiastowej pomocy lekarskiej, w związku z którym nastąpiła konieczność poddania się leczeniu.
13. **Następstwo choroby przewlekłej/nowotworowej** - powstałe w sposób nagły nasilenie (zaostrenie) choroby przewlekłej/nowotworowej o ostrym przebiegu, wymagające natychmiastowej pomocy lekarskiej, w związku z którym nastąpiła konieczność poddania się leczeniu w czasie trwania okresu ubezpieczenia.
14. **Nieszczęśliwy wypadek** - nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, w następstwie którego Ubezpieczony, osoba bliska Ubezpieczonemu lub Współuczestnikowi podróży, niezależnie od swej woli, doznał(a) trwałego uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia lub zmarł(a).
15. **Obiekt hotelarski** - obiekt wchodzący w skład infrastruktury turystycznej, w którym odpłatnie świadczone są usługi noclegowe. W rozumieniu niniejszych OWU do obiektów hotelarskich zalicza się hotele, motele,

pensjonaty, schroniska, kempingi, domy, apartamenty i mieszkania wakacyjne, kwatery agroturystyczne oraz inne obiekty, w których mogą być świadczone usługi noclegowe.

16. **Okres ubezpieczenia** - okres wskazany na wniosek Ubezpieczającego w dokumencie ubezpieczenia, w czasie którego SIGNAL IDUNA udziela ochrony ubezpieczeniowej.
17. **Organizator turystyki** - przedsiębiorca organizujący imprezy turystyczne zarejestrowany na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.
18. **Osoba bliska** - małżonek, rodzice, rodzeństwo, dzieci, osoba przysposobiona oraz jej małżonek, konkubent i konkubina, dziadkowie, teściowie, zięć i synowa oraz Współuczestnik podróży.
19. **Przedwczesny poród** - poród, który nastąpił nie później niż w 32 tygodniu ciąży.
20. **Składka ubezpieczeniowa** - należność, jaką Ubezpieczający lub Ubezpieczony jest zobowiązany zapłacić Ubezpieczycielowi (SIGNAL IDUNA) za udzielenie ochrony ubezpieczeniowej w okresie objętym ubezpieczeniem.
21. **Ubezpieczający** - osoba fizyczna, prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej zawierająca umowę ubezpieczenia i zobowiązana do opłacenia składki.
22. **Ubezpieczony** - osoba fizyczna, na rzecz której zawarto umowę ubezpieczenia.
23. **Umowa rezerwacji noclegów** - umowa zakupu/rezerwacji miejsc noclegowych dotycząca pobytu Ubezpieczonego w obiekcie hotelarskim, zawarta za pośrednictwem obiektu hotelarskiego (jeśli ma siedzibę lub przedstawicielstwo na terenie RP), biura podróży (zgodnie z def. § 2 ust. 3) lub internetowego systemu rezerwacyjnego zarejestrowanego w Polsce. Za umowę rezerwacji uważane jest również potwierdzenie rezerwacji, jeśli zawiera numer rezerwacji, cenę zarezerwowanych noclegów, liczbę dni pobytu, datę pobytu, warunki rezerwacji.
24. **Uprawniony** - osoba upoważniona do otrzymania świadczenia w razie śmierci Ubezpieczonego, wyznaczona imiennie przez Ubezpieczonego. W razie niewyznaczenia osoby uprawnionej, świadczenie przysługuje członkom rodziny Ubezpieczonego według następującej kolejności: małżonkowi, dzieciom, rodzicom, innym ustawowym spadkobiercom.
25. **Współuczestnik podróży (dotyczy pobytu w obiekcie hotelarskim)** - osoba towarzysząca w wyjeździe, która jest wskazana w tej samej umowie rezerwacji noclegów co osoba Ubezpieczona. Jeśli system rezerwacyjny noclegów daje możliwość umieszczenia na umowie rezerwacji noclegów wyłącznie danych osoby rezerwującej pobyt a w ramach rezerwacji jest więcej osób, to Współuczestnikami podróży są osoby posiadające ubezpieczenie anulacji rezerwacji noclegów w SIGNAL IDUNA, gdzie ubezpieczającym jest osoba rezerwująca pobyt w obiekcie hotelarskim. Współuczestnikami podróży są również osoby nie znajdujące się na jednej umowie rezerwacji noclegów, jeśli ich podróż odbywa się w ramach delegacji służbowej oraz posiadają ubezpieczenie anulacji rezerwacji noclegów w SIGNAL IDUNA.
26. **Współuczestnik podróży (dotyczy imprezy turystycznej)** - osoba towarzysząca w wyjeździe, która jest wskazana w umowie zawartej z biurem podróży (voucher, potwierdzenie rezerwacji itp.) i która jest zakwaterowana w tym samym pokoju, co osoba ubezpieczona.
27. **Współuczestnik podróży (dotyczy biletu lotniczego, autokarowego, promowego)** - osoba nie znajdująca się na jednym bilecie lotniczym, autokarowym, promowym co osoba Ubezpieczona, jeśli jej podróż odbywa

się w ramach delegacji służbowej oraz jeśli osoba ta posiada ubezpieczenie anulacji biletu lotniczego, autokarowego, promowego w SIGNAL IDUNA.

§ 3.

Zawarcie umowy ubezpieczenia

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na wniosek Ubezpieczającego.
2. Zawarcie umowy ubezpieczenia może nastąpić tylko:
  - a) do 5 dni od daty zawarcia umowy uczestnictwa w imprezie turystycznej (wpłaty całości lub części - zaliczki) lub zakupu biletu lotniczego, autokarowego, promowego lub zawarcia umowy rezerwacji noclegów (wpłaty całości lub części - zaliczki), gdy do rozpoczęcia imprezy turystycznej lub rozpoczęcia podróży lub rozpoczęcia pobytu w obiekcie hotelarskim (data pierwszego noclegu) jest więcej niż 30 dni,
  - b) w dniu zawarcia umowy uczestnictwa w imprezie turystycznej (wpłaty całości lub części - zaliczki) lub zakupu biletu lotniczego, autokarowego, promowego lub zawarcia umowy rezerwacji noclegów (wpłaty całości lub części - zaliczki), gdy do rozpoczęcia imprezy turystycznej lub rozpoczęcia podróży lub rozpoczęcia pobytu w obiekcie hotelarskim (data pierwszego noclegu) jest mniej niż 30 dni.
3. Dokumentem niezbędnym do zawarcia umowy ubezpieczenia jest oryginał:
  - a) umowy uczestnictwa w imprezie turystycznej - w przypadku ubezpieczenia rezygnacji z imprezy turystycznej lub/i ubezpieczenia przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej,
  - b) biletu lotniczego, autokarowego, promowego - w przypadku ubezpieczenia anulacji biletu lotniczego, autokarowego, promowego,
  - c) umowy rezerwacji noclegów - w przypadku ubezpieczenia anulacji rezerwacji noclegów.
4. W przypadku ubezpieczenia anulacji rezerwacji noclegów, ubezpieczenie może zostać zawarte, jeśli cena noclegów nie jest niższa niż 100 zł.
5. Umowę ubezpieczenia może zawrzeć na rzecz Ubezpieczonego osoba trzecia (Ubezpieczający).
6. Ubezpieczający zobowiązany jest do powiadomienia Ubezpieczonego o jego obowiązkach wynikających z umowy ubezpieczenia.
7. Prawa wynikające z umowy ubezpieczenia przysługują osobie, na rzecz której zawarto ubezpieczenie. Ubezpieczony jest obok Ubezpieczającego odpowiedzialny za dotrzymanie obowiązków wynikających z umowy ubezpieczenia.
8. Jeżeli nie uzgodniono inaczej umowa ubezpieczenia musi zawierać: imię, nazwisko, datę urodzenia lub numer PESEL (w przypadku obywateli Rzeczypospolitej Polskiej) oraz miejsce zamieszkania Ubezpieczonego lub pełną nazwę, NIP i adres firmy, przedsiębiorstwa lub instytucji. Dodatkowo Ubezpieczający jest zobowiązany podać do wiadomości SIGNAL IDUNA, wszystkie znane sobie okoliczności mające wpływ na zwiększenie prawdopodobieństwa wystąpienia zdarzenia ubezpieczeniowego, o które SIGNAL IDUNA pytał przed zawarciem umowy ubezpieczenia.
9. Podczas trwania umowy Ubezpieczający i Ubezpieczony są zobowiązani zgłaszać w formie pisemnej zmiany wszystkich okoliczności, o których mowa w ust. 8, niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości.

10. Jeżeli okoliczności, o których mowa w ust. 8 zostały podane niezgodnie z prawdą, SIGNAL IDUNA nie ponosi odpowiedzialności za skutki tych okoliczności, chyba że okoliczności te nie mają wpływu na zwiększenie prawdopodobieństwa wystąpienia zdarzenia objętego umową ubezpieczenia.
W przypadku podania nieprawdziwych okoliczności z winy umyślnej, w razie wątpliwości domniemywa się, iż zdarzenie ubezpieczeniowe i jego następstwa są skutkiem okoliczności niepodanych zgodnie z prawdziwym stanem rzeczy.
11. Umowę ubezpieczenia zawiera się w formie indywidualnej bądź zbiorowej.
12. Umowę w formie zbiorowej stosuje się pod warunkiem, że obejmuje ona wszystkie mające zostać objęte umową ubezpieczenia osoby, jednakowym zakresem ubezpieczenia z zastosowaniem tej samej sumy ubezpieczenia.
13. Imienna ewidencja osób, dla umów w formie zbiorowej, o których mowa w ust. 11, każdorazowo dołączana jest do dokumentu ubezpieczenia. W przypadku ubezpieczeń zawieranych na podstawie umowy generalnej ewidencja osób jest sporządzana wg wzoru dostarczonego przez SIGNAL IDUNA i prowadzi ją Ubezpieczający, który zobowiązany jest udostępnić ją na każde żądanie SIGNAL IDUNA.
14. Zawarcie umowy ubezpieczenia SIGNAL IDUNA potwierdza dokumentem ubezpieczenia.

§ 4.

Suma Ubezpieczenia

1. W ubezpieczeniu rezygnacji z imprezy turystycznej i ubezpieczeniu przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej sumą ubezpieczenia jest cena imprezy turystycznej określona w umowie zawartej przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego z biurem podróży z zastrzeżeniem, iż maksymalny limit odpowiedzialności SIGNAL IDUNA z tego tytułu wynosi 17 000 PLN na osobę.
2. W ubezpieczeniu anulacji biletu lotniczego, autokarowego, promowego sumą ubezpieczenia jest cena biletu lotniczego, autokarowego, promowego z zastrzeżeniem, iż maksymalny limit odpowiedzialności SIGNAL IDUNA z tego tytułu wynosi 10 000 PLN na osobę.
3. W ubezpieczeniu anulacji rezerwacji noclegów sumą ubezpieczenia jest cena noclegów określona w umowie rezerwacji noclegów z zastrzeżeniem, iż maksymalny limit odpowiedzialności SIGNAL IDUNA z tego tytułu wynosi 3 000 PLN na osobę.
4. Dla określenia sumy ubezpieczenia w złotych przyjmuje się średni kurs 1 EUR ustalony przez Narodowy Bank Polski i obowiązujący w dniu poprzedzającym zawarcie umowy ubezpieczenia (po godz. 12.00).

§ 5.

Składka ubezpieczeniowa

1. Składka ubezpieczeniowa ustalana jest w zależności od:
  - a) rodzaju ubezpieczenia,
  - b) wariantu ubezpieczenia,
  - c) wersji ubezpieczenia,
  - d) sumy ubezpieczenia,

- e) wykupienia zwyczajki za choroby przewlekłe i nowotworowe,
  - f) stawki składki określonej w taryfie, obowiązującej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia,
  - g) liczby osób ubezpieczonych.
2. Składka płatna jest jednorazowo w złotych polskich.

§ 6.

Okres ubezpieczenia i okres odpowiedzialności

1. Umowa ubezpieczenia może być zawarta na okres nie dłuższy niż jeden rok.
2. Okres ubezpieczenia określa się na dokumencie ubezpieczenia.
3. Ochrona Ubezpieczeniowa rozpoczyna się:
  - a) od dnia następnego po dniu zawarcia umowy ubezpieczenia (daty wystawienia dokumentu ubezpieczenia i uiszczenia składki) w przypadku ubezpieczenia rezygnacji z imprezy turystycznej, anulacji biletu lotniczego, autokarowego, promowego oraz anulacji rezerwacji noclegów,
  - b) z momentem rozpoczęcia imprezy turystycznej (pierwszy dzień imprezy turystycznej) nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po dniu zawarcia umowy ubezpieczenia (daty wystawienia dokumentu ubezpieczenia i uiszczenia składki) w przypadku ubezpieczenia przerwania imprezy turystycznej.
4. Ochrona ubezpieczeniowa kończy się:
  - a) w momencie rozpoczęcia imprezy turystycznej, nie później jednak niż z upływem okresu ubezpieczenia określonego w dokumencie ubezpieczenia - w przypadku ubezpieczenia rezygnacji z imprezy turystycznej,
  - b) z końcem dnia poprzedzającego dzień zakończenia imprezy turystycznej, nie później jednak niż z upływem okresu ubezpieczenia określonego w dokumencie ubezpieczenia (data zakończenia imprezy turystycznej określana jest w umowie między Ubezpieczonym a biurem podróży) - w przypadku ubezpieczenia przerwania imprezy turystycznej,
  - c) z momentem przeprowadzenia odprawy biletowo-bagażowej (bilet lotniczy lub promowy) lub (bilet autokarowy) z momentem wejścia Ubezpieczonego na pokład autokaru,
  - d) w momencie zameldowania się w obiekcie hotelarskim, z zastrzeżeniem iż ochrona ubezpieczeniowa nie trwa dłużej niż do godziny 23:59 pierwszego dnia planowanego pobytu w obiekcie hotelarskim określonego w umowie rezerwacji noclegów - w przypadku ubezpieczenia anulacji rezerwacji noclegów.
5. Ochrona ubezpieczeniowa wygasa z chwilą zgłoszenia rezygnacji lub przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej lub anulacji biletu lotniczego, autokarowego, promowego lub anulacji rezerwacji noclegów skutkujących wypłatą odszkodowania przez SIGNAL IDUNA.
6. Przedłużenie okresu ochrony ubezpieczeniowej może nastąpić jedynie przed końcem okresu ubezpieczenia określonego w poprzednim dokumencie ubezpieczenia i wymaga wystawienia nowego dokumentu ubezpieczenia.

Odstąpienie i rozwiązanie umowy ubezpieczenia

1. Od umowy ubezpieczenia zawartej na okres dłuższy niż 6 miesięcy Ubezpieczający ma prawo odstąpienia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą, w terminie 7 dni od daty zawarcia umowy. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłaty składki za okres, w jakim SIGNAL IDUNA udzielała ochrony ubezpieczeniowej.
2. Odstąpienie od umowy w podanym ustawowo terminie nie powoduje potrącenia kosztów manipulacyjnych.
3. Wysokość należnej do zwrotu składki ustala się w kwocie wyliczonej proporcjonalnie do długości niewykorzystanego okresu ubezpieczenia, przy czym każdy rozpoczęty dzień ubezpieczenia traktuje się, jako wykorzystany w pełni.
4. W przypadku zmiany osoby ubezpieczonej w ubezpieczeniu rezygnacji z imprezy turystycznej, przerwania imprezy turystycznej, anulacji rezerwacji noclegów, prawa i obowiązki wynikające z umowy ubezpieczenia przechodzą na wskazaną przez Ubezpieczonego lub Ubezpieczającego osobę, która - za zgodą biura podróży lub obiektu hotelarskiego - zastępuje Ubezpieczonego na imprezie turystycznej lub podczas pobytu w obiekcie hotelarskim, pod warunkiem powiadomienia przez Ubezpieczającego SIGNAL IDUNA o tym fakcie, nie później niż przed rozpoczęciem imprezy lub rozpoczęciem pobytu w obiekcie hotelarskim. Możliwość taka istnieje, jeżeli wcześniej nie nastąpiło zdarzenie wymienione w § 8 ust. 3, 4 i/lub § 9 ust. 6, 7 lub/i § 11 ust. 3, 4 skutkujące zgłoszeniem wobec SIGNAL IDUNA roszczenia z tytułu umowy ubezpieczenia. Zmiana osoby ubezpieczonej wymaga wystawienia nowego dokumentu ubezpieczenia (przy ubezpieczeniu indywidualnym) lub zmiany w imiennej ewidencji osób ubezpieczonych (przy ubezpieczeniu zbiorowym).
5. W przypadku zmiany osoby ubezpieczonej w ubezpieczeniu anulacji biletu lotniczego, autokarowego, promowego prawa i obowiązki wynikające z umowy ubezpieczenia przechodzą na wskazaną przez Ubezpieczonego lub Ubezpieczającego osobę, która - za zgodą biura podróży lub przewoźnika - zastępuje Ubezpieczonego podczas jego podróży, pod warunkiem powiadomienia przez Ubezpieczającego SIGNAL IDUNA o tym fakcie, nie później niż przed rozpoczęciem podróży. Możliwość taka istnieje, jeżeli wcześniej nie nastąpiło zdarzenie wymienione w § 10 ust. 2, 3 skutkujące zgłoszeniem wobec SIGNAL IDUNA roszczenia z tytułu umowy ubezpieczenia. Zmiana osoby ubezpieczonej wymaga wystawienia nowego dokumentu ubezpieczenia.
6. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia powinno być dokonane na piśmie, pod rygorem nieważności.
7. Chcąc odstąpić lub rozwiązać umowę ubezpieczenia i ubiegać się o zwrot składki, Ubezpieczający zobowiązany jest do zwrócenia SIGNAL IDUNA oryginału umowy ubezpieczenia oraz podpisać druk odstąpienia lub rozwiązania umowy ubezpieczenia.

UBEZPIECZENIE REZYGNACJI Z IMPREZY TURYSTYCZNEJ

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

Wariant STANDARD

1. Przedmiotem ubezpieczenia są koszty poniesione przez Ubezpieczonego/ Ubezpieczającego w związku z rezygnacją z uczestnictwa w imprezie turystycznej zakupionej w biurze podróży prowadzącym swoją działalność na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Za koszty rezygnacji z imprezy turystycznej uważa się opłaty przewidziane w pisemnej umowie zawartej z biurem podróży przez Ubezpieczonego/ Ubezpieczającego, poniesione przez niego w związku z rezygnacją z uczestnictwa w imprezie turystycznej przed jej rozpoczęciem.
3. SIGNAL IDUNA zwraca opłaty poniesione przez Ubezpieczonego/ Ubezpieczającego w związku z rezygnacją, jedynie, gdy rezygnacja wynika z następujących powodów:
  - a) nieszczęśliwy wypadek, przedwczesny poród, nagłe zachorowanie Ubezpieczonego - jeżeli uniemożliwiają jego uczestnictwo w imprezie lub śmierć Ubezpieczonego,
  - b) poważna szkoda w mieniu Ubezpieczonego, powstała w wyniku działania ognia, katastrof żywiołowych lub będąca następstwem przestępstwa, powodująca konieczność wykonania czynności prawnych i administracyjnych, przy których niezbędna jest obecność Ubezpieczonego, bądź poważna szkoda w mieniu Współuczestnika podróży, powstała w wyniku działania ognia, katastrof żywiołowych lub będąca następstwem przestępstwa, powodująca konieczność wykonania czynności prawnych i administracyjnych, przy których niezbędna jest obecność Współuczestnika podróży, co skutkuje rezygnacją Współuczestnika podróży,
  - c) kradzież samochodu będącego własnością Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży, powodująca konieczność wykonania czynności prawnych i administracyjnych, przy których niezbędna jest obecność Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży w miejscu stałego zamieszkania,
  - d) nieszczęśliwy wypadek, przedwczesny poród, nagłe zachorowanie lub śmierć osoby bliskiej Ubezpieczonemu bądź nieszczęśliwy wypadek, przedwczesny poród, nagłe zachorowanie lub śmierć osoby bliskiej dla Współuczestnika podróży skutkujące rezygnacją Współuczestnika podróży,
  - e) udokumentowana kradzież dokumentów niezbędnych w podróży (dowodu osobistego, paszportu, wizy wyjazdowej) Ubezpieczonemu lub Współuczestnikowi podróży bądź osobom im bliskim, jeśli są Współuczestnikami podróży, pod warunkiem że kradzież dokumentów nastąpiła nie wcześniej niż na 30 dni przed datą rozpoczęcia imprezy turystycznej i została zgłoszona odpowiednim władzom oraz uniemożliwia realizację imprezy turystycznej,
  - f) uczestnictwo Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży w procedurze pobierania krwiotwórczych komórek (szpiku kostnego) do transplantacji uniemożliwiającej realizację imprezy turystycznej, jeśli procedura ta rozpoczęła się w trakcie trwania okresu ubezpieczenia.

Wariant SUPER

4. Przedmiotem ubezpieczenia w wariantcie SUPER są koszty związane z rezygnacją z uczestnictwa w imprezie turystycznej opisane w wariantcie STANDARD w ust. 1, 2 wynikające z powodów wymienionych w ust. 3 oraz z poniższych powodów:
  - a) wypadek komunikacyjny udokumentowany przez policję, któremu uległ Ubezpieczony lub Współuczestnik podróży, uniemożliwiający realizację imprezy turystycznej,
  - b) wypowiedzenie Ubezpieczonemu lub Współuczestnikowi podróży przez Pracodawcę umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony; SIGNAL IDUNA nie ponosi odpowiedzialności w przypadku dyscyplinarnego zwolnienia z pracy (bez zastosowania okresu wypowiedzenia),
  - c) wyznaczenie daty rozpoczęcia pracy Ubezpieczonemu lub Współuczestnikowi podróży przez pracodawcę na dzień rozpoczęcia imprezy turystycznej lub w okresie trwania imprezy turystycznej, o ile w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia Ubezpieczony lub Współuczestnik podróży był zarejestrowany w Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna i nie znał daty rozpoczęcia pracy. Wyznaczenie daty rozpoczęcia pracy musi nastąpić w okresie ubezpieczenia a rozpoczęcie pracy musi nastąpić w trakcie trwania imprezy turystycznej,
  - d) otrzymanie przez Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży w okresie ubezpieczenia wezwania do bezwarunkowego stawienia się w sądzie w okresie trwania imprezy turystycznej, jeśli obecność Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży jest obowiązkowa i uniemożliwia realizację imprezy turystycznej.

§ 9.

UBEZPIECZENIE PRZERWANIA UCZESTNICTWA W IMPREZIE TURYSTYCZNEJ

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

Wariant STANDARD

1. Przedmiotem ubezpieczenia są koszty związane z przerwaniem uczestnictwa w imprezie turystycznej zakupionej w biurze podróży prowadzącym swoją działalność na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Za niewykorzystane świadczenia podróżne uważa się, określoną w procentach ceny imprezy turystycznej, niewykorzystaną część świadczeń przewidzianych w umowie z biurem podróży.
3. SIGNAL IDUNA zwraca niewykorzystane świadczenia podróżne, o ile uczestnictwo w określonej w umowie imprezie turystycznej zostało przerwane z powodów wymienionych w ust. 6.
4. SIGNAL IDUNA zwraca dodatkowe koszty transportu powrotnego odpowiadającego standardowi usług transportowych przewidzianych w umowie z biurem podróży. Koszty transportu są zwracane tylko w przypadku, gdy umowa z biurem podróży obejmuje transport w obie strony.
5. SIGNAL IDUNA zwraca dodatkowe koszty transportu powrotnego, jeżeli uczestnictwo Ubezpieczonego, w określonej w umowie imprezie turystycznej, nie może być kontynuowane zgodnie z planem z powodów wymienionych w ust. 6.

6. SIGNAL IDUNA zwraca opłaty poniesione przez Ubezpieczonego/ Ubezpieczającego w związku z przerwaniem uczestnictwa, gdy przerwanie uczestnictwa wynika z następujących powodów:
- a) nieszczęśliwy wypadek, przedwczesny poród, nagłe zachorowanie Ubezpieczonego - jeżeli uniemożliwiają jego uczestnictwo w imprezie lub śmierć Ubezpieczonego,
  - b) poważna szkoda w mieniu Ubezpieczonego, powstała w wyniku działania ognia, katastrof żywiołowych lub będąca następstwem przestępstwa, powodująca konieczność wykonania czynności prawnych i administracyjnych, przy których niezbędna jest obecność Ubezpieczonego, bądź poważna szkoda w mieniu Współuczestnika podróży, powstała w wyniku działania ognia, katastrof żywiołowych lub będąca następstwem przestępstwa, powodująca konieczność wykonania czynności prawnych i administracyjnych, przy których niezbędna jest obecność Współuczestnika, co skutkuje rezygnacją Współuczestnika podróży,
  - c) kradzież samochodu będącego własnością Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży, powodująca konieczność wykonania czynności prawnych i administracyjnych, przy których niezbędna jest obecność Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży w miejscu stałego zamieszkania,
  - d) nieszczęśliwy wypadek, przedwczesny poród, nagłe zachorowanie lub śmierć osoby bliskiej Ubezpieczonemu bądź nieszczęśliwy wypadek, przedwczesny poród, nagłe zachorowanie lub śmierć osoby bliskiej dla Współuczestnika podróży skutkujące rezygnacją Współuczestnika podróży,
  - e) udokumentowana kradzież dokumentów niezbędnych w podróży (dowodu osobistego, paszportu, wizy wyjazdowej) Ubezpieczonemu lub Współuczestnikowi podróży bądź osobom im bliskim, jeśli są Współuczestnikami podróży, pod warunkiem że kradzież dokumentów nastąpiła po rozpoczęciu imprezy turystycznej i została zgłoszona odpowiednim władzom oraz uniemożliwia realizację imprezy turystycznej,
  - f) uczestnictwo Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży w procedurze pobierania krwiotwórczych komórek (szpiku kostnego) do transplantacji uniemożliwiającej realizację imprezy turystycznej, jeśli procedura ta rozpoczęła się w trakcie trwania okresu ubezpieczenia.

Wariant SUPER

7. Przedmiotem ubezpieczenia w wariantcie SUPER są koszty związane z przerwaniem uczestnictwa w imprezie turystycznej opisane w wariantcie STANDARD w ust. 1 - 5 wynikające z powodów wymienionych w ust. 6 oraz z poniższych powodów:
- a) wypadek komunikacyjny udokumentowany przez policję, któremu uległ Ubezpieczony lub Współuczestnik podróży, uniemożliwiający realizację imprezy turystycznej,
  - b) wypowiedzenie Ubezpieczonemu lub Współuczestnikowi podróży przez Pracodawcę umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony; SIGNAL IDUNA nie ponosi odpowiedzialności w przypadku dyscyplinarnego zwolnienia z pracy (bez zastosowania okresu wypowiedzenia),
  - c) wyznaczenie daty rozpoczęcia pracy Ubezpieczonemu lub Współuczestnikowi podróży przez pracodawcę w okresie trwania imprezy turystycznej, o ile w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia Ubezpieczony

lub Współuczestnik podróży był zarejestrowany w Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna i nie znał daty rozpoczęcia pracy. Wyznaczenie daty rozpoczęcia pracy musi nastąpić w okresie ubezpieczenia a rozpoczęcie pracy musi nastąpić w trakcie trwania imprezy turystycznej,

- d) otrzymanie przez Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży w okresie ubezpieczenia wezwania do bezwarunkowego stawienia w sądzie w okresie trwania imprezy turystycznej, jeśli obecność Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży jest obowiązkowa i uniemożliwia realizację imprezy.

§ 10.

UBEZPIECZENIE ANULACJI BILETU LOTNICZEGO, AUTOKAROWEGO, PROMOWEGO

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

Wariant STANDARD

1. Przedmiotem ubezpieczenia są koszty, jakimi Ubezpieczony został obciążony przez przewoźnika w związku z anulowaniem biletu lotniczego, autokarowego, promowego przed rozpoczęciem podróży lotniczej, autokarowej lub promowej, zgodnie z datą wylotu, wyjazdu lub wypłynięcia, określoną na bilecie lotniczym, autokarowym, promowym.
2. SIGNAL IDUNA zwraca opłaty poniesione przez Ubezpieczonego/ Ubezpieczającego w związku z anulowaniem biletu lotniczego, autokarowego lub promowego, jeśli anulacja wynika z następujących powodów:
  - a) nieszczęśliwy wypadek, przedwczesny poród, nagłe zachorowanie Ubezpieczonego - jeżeli uniemożliwiają realizację biletu lub śmierć Ubezpieczonego,
  - b) poważna szkoda w mieniu Ubezpieczonego, powstała w wyniku działania ognia, katastrof żywiołowych lub będąca następstwem przestępstwa, powodująca konieczność wykonania czynności prawnych i administracyjnych, przy których niezbędna jest obecność Ubezpieczonego, bądź poważna szkoda w mieniu Współuczestnika podróży, powstała w wyniku działania ognia, katastrof żywiołowych lub będąca następstwem przestępstwa, powodująca konieczność wykonania czynności prawnych i administracyjnych, przy których niezbędna jest obecność Współuczestnika podróży, co skutkuje rezygnacją Współuczestnika podróży,
  - c) kradzież samochodu będącego własnością Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży, powodująca konieczność wykonania czynności prawnych i administracyjnych, przy których niezbędna jest obecność Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży w miejscu stałego zamieszkania,
  - d) nieszczęśliwy wypadek, przedwczesny poród, nagłe zachorowanie lub śmierć osoby bliskiej Ubezpieczonemu bądź nieszczęśliwy wypadek, przedwczesny poród, nagłe zachorowanie lub śmierć osoby bliskiej dla Współuczestnika podróży skutkujące rezygnacją Współuczestnika,
  - e) udokumentowana kradzież dokumentów niezbędnych w podróży (dowodu osobistego, paszportu, wizy wyjazdowej) Ubezpieczonemu lub Współuczestnikowi podróży bądź osobom im bliskim, jeśli są

Współuczestnikami podróży, pod warunkiem że kradzież dokumentów nastąpiła nie wcześniej niż 30 dni przed datą rozpoczęcia podróży (realizacji biletu) i została zgłoszona odpowiednim władzom oraz uniemożliwia realizację biletu lotniczego, autokarowego, promowego,

f) uczestnictwo Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży w procedurze pobierania krwiotwórczych komórek (szpiku kostnego) do transplantacji uniemożliwiającej realizację biletu lotniczego, autokarowego, promowego, jeśli procedura ta rozpoczęła się w trakcie trwania okresu ubezpieczenia.

Wariant SUPER

3. Przedmiotem ubezpieczenia w wariantcie SUPER są koszty opisane w wariantcie STANDARD w ust. 1 wynikające z powodów wymienionych w ust. 2 oraz z poniższych powodów:
- a) wypadek komunikacyjny udokumentowany przez policję, któremu uległ Ubezpieczony lub Współuczestnik podróży, uniemożliwiający realizację biletu lotniczego, autokarowego, promowego,
  - b) wypowiedzenie Ubezpieczonemu lub Współuczestnikowi podróży przez Pracodawcę umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony; SIGNAL IDUNA nie ponosi odpowiedzialności w przypadku dyscyplinarnego zwolnienia z pracy (bez zastosowania okresu wypowiedzenia),
  - c) wyznaczenie daty rozpoczęcia pracy Ubezpieczonemu lub Współuczestnikowi podróży przez pracodawcę w okresie realizacji biletu lotniczego, autokarowego, promowego, o ile w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia Ubezpieczony lub Współuczestnik podróży był zarejestrowany w Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna i nie znał daty rozpoczęcia pracy. Wyznaczenie daty rozpoczęcia pracy musi nastąpić w okresie ubezpieczenia a rozpoczęcie pracy musi nastąpić w trakcie realizacji biletu lotniczego, autokarowego, promowego,
  - d) otrzymanie przez Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży w okresie ubezpieczenia wezwania do bezwzględnego stawiennictwa w sądzie w okresie trwania realizacji biletu jeśli obecność Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży jest obowiązkowa i uniemożliwia realizację biletu lotniczego, autokarowego, promowego.

§ 11.

UBEZPIECZENIE ANULACJI REZERWACJI NOCLEGÓW

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

Wariant STANDARD

1. Przedmiotem ubezpieczenia kosztów anulacji rezerwacji noclegów są koszty naliczone zgodnie z umową rezerwacji noclegów, jakimi Ubezpieczony/Ubezpieczający został obciążony w związku z anulowaniem rezerwacji noclegów najpóźniej przed zameldowaniem się w obiekcie hotelarskim pierwszego planowanego dnia pobytu.
2. W przypadku ubezpieczenia kosztów anulacji rezerwacji noclegów dotyczącego rezerwacji domu, mieszkania wakacyjnego, apartamentu, gdy cena rezerwacji noclegów została ustalona łącznie dla wskazanej liczby osób, ochroną ubezpieczeniową objęte są wyłącznie koszty anulowania całej rezerwacji obiektu hotelarskiego.

3. SIGNAL IDUNA zwraca opłaty poniesione przez Ubezpieczonego/ Ubezpieczającego w związku z anulowaniem rezerwacji noclegów, gdy anulacja wynika z następujących powodów:
- a) nieszczęśliwy wypadek, przedwczesny poród, nagłe zachorowanie Ubezpieczonego - jeżeli uniemożliwiają jego podróż lub śmierć Ubezpieczonego,
  - b) poważna szkoda w mieniu Ubezpieczonego, powstała w wyniku działania ognia, katastrof żywiołowych lub będąca następstwem przestępstwa, powodująca konieczność wykonania czynności prawnych i administracyjnych, przy których niezbędna jest obecność Ubezpieczonego, bądź poważna szkoda w mieniu Współuczestnika podróży, powstała w wyniku działania ognia, katastrof żywiołowych lub będąca następstwem przestępstwa, powodująca konieczność wykonania czynności prawnych i administracyjnych, przy których niezbędna jest obecność Współuczestnika, co skutkuje anulacją rezerwacji noclegów przez Współuczestnika podróży,
  - c) kradzież samochodu będącego własnością Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży, powodująca konieczność wykonania czynności prawnych i administracyjnych, przy których niezbędna jest obecność Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży w miejscu stałego zamieszkania,
  - d) nieszczęśliwy wypadek, przedwczesny poród, nagłe zachorowanie lub śmierć osoby bliskiej Ubezpieczonemu bądź nieszczęśliwy wypadek, przedwczesny poród, nagłe zachorowanie lub śmierć osoby bliskiej dla Współuczestnika podróży skutkujące anulacją rezerwacji noclegów przez Współuczestnika podróży,
  - e) udokumentowana kradzież dokumentów niezbędnych w podróży (dowodu osobistego, paszportu, wizy wyjazdowej) Ubezpieczonemu lub Współuczestnikowi podróży bądź osobom im bliskim, jeśli są Współuczestnikami podróży, pod warunkiem że kradzież dokumentów nastąpiła nie wcześniej niż na 30 dni przed datą rozpoczęcia pobytu w obiekcie hotelarskim i została zgłoszona odpowiednim władzom oraz uniemożliwia realizację pobytu w obiekcie hotelarskim,
  - f) uczestnictwo Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży w procedurze pobierania krwiotwórczych komórek (szpiku kostnego) do transplantacji uniemożliwiającej realizację pobytu w obiekcie hotelarskim, jeśli procedura ta rozpoczęła się w trakcie trwania okresu ubezpieczenia.

Wariant SUPER

4. Przedmiotem ubezpieczenia w wariantcie SUPER są koszty opisane w wariantcie STANDARD w ust. 1, 2 wynikające z powodów wymienionych w ust. 3 oraz z poniższych powodów:
- a) wypadek komunikacyjny udokumentowany przez policję, któremu uległ Ubezpieczony lub Współuczestnik podróży, uniemożliwiający realizację pobytu w obiekcie hotelarskim,
  - b) wypowiedzenie Ubezpieczonemu lub Współuczestnikowi podróży przez Pracodawcę umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony; SIGNAL IDUNA nie ponosi odpowiedzialności w przypadku dyscyplinarnego zwolnienia z pracy (bez zastosowania okresu wypowiedzenia),
  - c) wyznaczenie daty rozpoczęcia pracy Ubezpieczonemu lub Współuczestnikowi podróży przez pracodawcę w okresie planowanego

pobytu w obiekcie hotelarskim, o ile w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia Ubezpieczony lub Współuczestnik podróży był zarejestrowany w Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna i nie znał daty rozpoczęcia pracy. Wyznaczenie daty rozpoczęcia pracy musi nastąpić w okresie ubezpieczenia a rozpoczęcie pracy musi nastąpić w trakcie planowanego pobytu w obiekcie hotelarskim,

- d) otrzymanie przez Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży w okresie ubezpieczenia wezwania do bezwarunkowego stawiennictwa w sądzie w trakcie planowanego pobytu w obiekcie hotelarskim, jeśli obecność Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży jest obowiązkowa i uniemożliwia pobyt w obiekcie hotelarskim.

§ 12.

Ograniczenia odpowiedzialności

1. Z odpowiedzialności SIGNAL IDUNA wyłączone są szkody powstałe z przyczyn wymienionych w § 8 ust. 3, 4 i/lub § 9 ust. 6, 7 i/lub § 10 ust. 2, 3 i/lub § 11 ust. 3, 4 jeśli powstały w przypadku:
  - a) zdarzeń niemających charakteru losowego,
  - b) następstw choroby przewlekłej, nowotworowej, stwierdzonej u Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży bądź osób im bliskich przed zawarciem umowy ubezpieczenia, chyba że została opłacona dodatkowa składka,
  - c) zaburzeń psychicznych, depresji, wad wrodzonych, stwierdzonych u Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży bądź osób im bliskich,
  - d) wypadków spowodowanych umyślnie, samookaleczenia, usiłowania albo popełnienia samobójstwa lub przestępstwa przez Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży bądź osoby im bliskie,
  - e) zajęć i zdarzeń pozostających w związku ze spożyciem alkoholu, zażyciem narkotyków lub innych środków odurzających przez Ubezpieczonego, Współuczestnika podróży bądź osoby im bliskie,
  - f) wypadków komunikacyjnych, jeżeli Ubezpieczony, Współuczestnik podróży bądź osoby im bliskie prowadziły pojazd lub inny środek lokomocji bez wymaganych uprawnień, lub będąc pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających,
  - g) działań wojennych, stanu wyjątkowego, stanu wojennego, aktów terroru, aktów sabotażu oraz udziału Ubezpieczonego, Współuczestnika podróży bądź osób im bliskich w zamieszkach, rozruchach, strajkach, aktach protestacyjnych, blokadach dróg i bójkach,
  - h) istnienia przeciwwskazań lekarskich do odbycia podróży lub wskazania do wykonania zabiegu operacyjnego, lub poddania się leczeniu w warunkach szpitalnych, o których Ubezpieczony lub Współuczestnik podróży wiedział w momencie zawarcia umowy imprezy turystycznej, zakupu biletu lotniczego, autokarowego, promowego lub umowy rezerwacji noclegów a przyczyna rezygnacji lub przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej lub anulacji biletu lotniczego, autokarowego, promowego lub anulacji rezerwacji noclegów miała związek z powyższymi wskazaniami,
  - i) leczenia chorób wenerycznych, chorób wynikających z zakażenia wirusem HIV, epidemii i pandemii Ubezpieczonego, Współuczestnika podróży bądź osób im bliskich,

- j) niepoddania się przez Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży szczepieniom lub innym zabiegom prewencyjnym wymaganych przepisami administracyjnymi krajów, będących celem ich podróży,
  - k) porodu Ubezpieczonego, Współuczestnika podróży bądź osób im bliskich, który nastąpił po 32 tygodniu ciąży,
  - l) powikłań ciąży powstałych po 32 tygodniu ciąży,
  - m) zaistnienia zdarzeń wywołanych przerwaniem ciąży u Ubezpieczonego, Współuczestnika podróży bądź u osób im bliskich,
  - n) następstw chorób genetycznych, następstw chorób tropikalnych stwierdzonych u Ubezpieczonego, Współuczestnika podróży bądź osób im bliskich,
  - o) następstw operacji plastycznych i zabiegów kosmetycznych u Ubezpieczonego, Współuczestnika podróży bądź osób im bliskich,
  - p) następstw wszelkiego rodzaju szczepień,
  - q) anulacji (odwołania) lub przerwania imprezy turystycznej przez biuro podróży,
  - r) anulacji (odwołania) usługi transportowej przez przewoźnika,
  - s) upadłości lub niedotrzymania zobowiązań przez organizatora imprezy turystycznej lub przewoźnika lub przez obiekt hotelarski,
  - t) odwołania, zmiany terminu urlopu przez Ubezpieczonego, Współuczestnika podróży bądź osoby im bliskie lub nieudzielenia, odwołania, zmiany terminu urlopu przez pracodawcę.
2. SIGNAL IDUNA nie ponosi odpowiedzialności, jeśli Ubezpieczony/Ubezpieczający w związku z tym samym zdarzeniem uzyska odszkodowanie z tytułu innej umowy ubezpieczenia lub które zostały pokryte przez inne instytucje.
3. SIGNAL IDUNA nie zwraca dodatkowych kosztów poniesionych przez Ubezpieczonego/Ubezpieczającego w związku ze zgłoszeniem rezygnacji z imprezy turystycznej lub przerwania imprezy turystycznej, nie wliczonych w cenę imprezy (wizy, telefony, koszty szczepień związanych z podróżą itp.). Nie są również zwracane dodatkowe koszty związane z anulacją biletu lub anulacją rezerwacji noclegów, nie wliczone w cenę biletu lub noclegów np. koszty wizy.

§ 13.

Postępowanie w przypadku rezygnacji z imprezy turystycznej lub przerwania imprezy turystycznej lub anulacji biletu lotniczego, autokarowego, promowego lub anulacji rezerwacji noclegów.

1. W przypadku rezygnacji lub przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej lub anulacji biletu lotniczego, autokarowego promowego lub anulacji rezerwacji noclegów Ubezpieczony/Ubezpieczający zobowiązany jest:
- a) dołożyć wszelkich starań, aby zminimalizować koszty związane z rezygnacją/anulacją. W tym celu, natychmiast po powzięciu wiadomości, ale nie później niż w ciągu 2 (dwóch) dni od daty zaistnienia zdarzenia wymienionego w § 8 ust. 3, 4 lub § 9 ust. 6, 7 lub § 10 ust. 2, 3 lub § 11 ust. 3, 4, poinformować o tym biuro podróży lub obiekt hotelarski lub internetowy system rezerwacyjny lub przewoźnika i złożyć u nich wymagane dokumenty zgłoszenia rezygnacji/anulacji,

- b) w ciągu 7 dni od daty zdarzenia lub poinformowania biura podróży, obiektu hotelarskiego, internetowego systemu rezerwacyjnego, przewoźnika, dostarczyć do SIGNAL IDUNA dokumenty potwierdzające zasadność zgłaszanego roszczenia, w tym:
- 1) odpowiedni formularz zgłoszenia szkody,
  - 2) dokument ubezpieczenia oraz umowę uczestnictwa w imprezie turystycznej lub bilet lotniczy, autokarowy, promowy lub fakturę zakupu biletu lub umowę rezerwacji noclegów oraz dowody wniesionych opłat,
  - 3) oświadczenie o złożonej w biurze podróży, obiekcie hotelarskim, internetowym systemie rezerwacyjnym, u przewoźnika, rezygnacji z imprezy turystycznej lub przerwaniu imprezy turystycznej lub anulacji biletu lotniczego, autokarowego, promowego lub anulacji rezerwacji noclegów poświadczony przez te podmioty,
  - 4) zaświadczenie (rachunek) biura podróży, obiektu hotelarskiego, internetowego systemu rezerwacyjnego, przewoźnika o wysokości potrąceń z tytułu rezygnacji z imprezy turystycznej lub przerwania imprezy turystycznej lub anulacji biletu lotniczego, autokarowego, promowego lub anulacji rezerwacji noclegów,
  - 5) wymaganą przez SIGNAL IDUNA dokumentację medyczną Ubezpieczonego, Współuczestnika podróży bądź osób im bliskich z przeprowadzonego leczenia wraz z wynikami badań, rozpoznaniem lekarskim (diagnozą) wraz z datą tego rozpoznania, potwierdzającą konieczność rezygnacji lub przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej, anulacji biletu lotniczego, autokarowego, promowego lub anulacji rezerwacji noclegów, oraz zwolnienie lekarskie,
  - 6) poświadczenie organów administracyjnych lub policji o wystąpieniu szkody w mieniu,
  - 7) oświadczenie Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży o otrzymaniu informacji z jednostek współpracujących z Centrum Organizacyjno-Koordynacyjnym Do Spraw Transplantacji "POLTRANSPLANT" o zgodności antygenów HLA biorycy z antygenami HLA Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży z uwzględnieniem daty otrzymania tej informacji,
  - 8) dokumentację medyczną Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży z przebiegu procesu pobierania szpiku kostnego,
  - 9) dokumenty potwierdzające bezwzględną obecność Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży w miejscu ich zamieszkania w związku z koniecznością wykonania czynności prawnych i administracyjnych, przy których niezbędna jest obecność Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży,
  - 10) zaświadczenie policji o zgłoszeniu kradzieży dokumentów,
  - 11) zaświadczenie policji o wypadku komunikacyjnym, któremu uległ Ubezpieczony lub Współuczestnik podróży,
  - 12) zaświadczenie o zatrudnieniu wydane przez Pracodawcę,
  - 13) druk delegacji służbowej,
  - 14) pismo/wezwanie z sądu, zgodnie z którym Ubezpieczony lub Współuczestnik podróży zobowiązany jest do obowiązkowego stawiennictwa w sądzie,
  - 15) dokument wydany przez odpowiedni Urząd Pracy potwierdzający posiadanie statusu osoby bezrobotnej w momencie zawierania umowy ubezpieczenia.

- c) zwolnić inne zakłady ubezpieczeń, urzędy, leczących go lekarzy oraz placówki medyczne z obowiązku zachowania tajemnicy wobec SIGNAL IDUNA,
  - d) poddać się badaniu przez lekarza wyznaczonego przez SIGNAL IDUNA. SIGNAL IDUNA ponosi koszty związane z poddaniem się wyżej opisanemu badaniu, w tym również związane z utratą w tym dniu wynagrodzenia przez Ubezpieczonego.
2. Jeżeli Ubezpieczający/Ubezpieczony z powodu winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa nie dopełnił któregokolwiek z obowiązków, o których mowa w ust. 1, SIGNAL IDUNA może odpowiednio zmniejszyć świadczenie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia ubezpieczeniowego.
  3. W przypadku, gdy istnieje uzasadnione podejrzenie, że rezygnacja lub przerwanie uczestnictwa w imprezie turystycznej lub anulacja biletu lotniczego, autokarowego, promowego lub anulacja rezerwacji noclegów nastąpiła w okolicznościach wyłączających odpowiedzialność SIGNAL IDUNA, a Ubezpieczony/Ubezpieczający na prośbę SIGNAL IDUNA nie przedstawi właściwej dokumentacji opisanej w ust. 1, pkt. b), niezbędnej do wykluczenia tych podejrzeń, SIGNAL IDUNA zastrzega sobie prawo odmowy wypłaty odszkodowania.

§ 14.

Ustalenie i wypłata świadczenia

1. Ustalenie zasadności i wysokości odszkodowania następuje na podstawie dowodów przedłożonych przez Ubezpieczonego/Ubezpieczającego lub osobę uprawnioną, jednakże SIGNAL IDUNA ma prawo do ich weryfikacji i zasięgnięcia opinii specjalistów.
2. Wysokość odszkodowania w przypadku rezygnacji z imprezy turystycznej uzależniona jest od daty zgłoszenia rezygnacji w biurze podróży w stosunku do dnia rozpoczęcia imprezy i jest równa wysokości potrąceń dokonanych przez biuro podróży z tego tytułu, na podstawie warunków biura podróży dotyczących rezygnacji z imprezy, zawartych w umowie uczestnictwa w imprezie.
3. Wysokość odszkodowania za niewykorzystane świadczenia podróże jest określana w procencie ceny imprezy, będącym proporcją pomiędzy liczbą dni następujących po dniu przerwania uczestnictwa do dnia zakończenia imprezy a liczbą dni całej imprezy, przewidzianą w umowie z biurem podróży.
4. Wysokość odszkodowania w przypadku anulowania biletu lotniczego, autokarowego, promowego jest uzależniona od ceny biletu, daty zgłoszenia rezygnacji i jest równa wysokości potrąceń dokonanych przez przewoźnika z tego tytułu.
5. Wysokość odszkodowania w przypadku anulowania noclegów jest uzależniona od ceny noclegów, daty zgłoszenia anulacji rezerwacji noclegów oraz warunków anulacji rezerwacji noclegów zgodnie z zawartą umową rezerwacji noclegów i jest równa wysokości dokonanych potrąceń z tego tytułu.

6. W przypadku zawarcia ubezpieczenia w wersji ze zwrotem 80% poniesionych przez Ubezpieczonego/Ubezpieczającego kosztów, z każdego wypłacanego odszkodowania potrącana jest franszyza redukcyjna w wysokości 20% wartości odszkodowania przyznanego z tytułu umowy ubezpieczenia, lecz nie mniej niż 50 zł.
7. W przypadku zawarcia ubezpieczenia w wersji ze zwrotem 100% poniesionych przez Ubezpieczonego/Ubezpieczającego kosztów franszyza redukcyjna, o której mowa w ust. 6 nie znajduje zastosowania.
8. Górną granicę wypłaconych odszkodowań stanowi suma ubezpieczenia określona w § 4 ust. 1, 2, 3 z zastrzeżeniem postanowień § 14 ust. 6.
9. Jeżeli przyczyną wystąpienia o odszkodowanie jest śmierć Ubezpieczonego, odszkodowanie wypłacane jest osobie uprawnionej, o której mowa w § 2 ust. 24.
10. W razie śmierci Ubezpieczonego, jeżeli nie została wyznaczona żadna osoba imiennie, jako uprawniona do odszkodowania, występujący o wypłatę świadczenia obowiązany jest przedłożyć kopię aktu zgonu oraz dokument stwierdzający pokrewieństwo lub powinowactwo z Ubezpieczonym. Jeżeli Ubezpieczony był osobą samotną wymagany jest dokument potwierdzający prawo do odszkodowania. W przypadku, gdy Uprawniony został wyznaczony imiennie, wymaganymi dokumentami są: dokument tożsamości, kopia aktu zgonu oraz dokument potwierdzający, że osoba faktycznie jest Uposażonym.
11. Odszkodowanie wypłacane jest w złotych polskich. W przypadku, gdy cena imprezy turystycznej, biletu lotniczego, autokarowego, promowego lub rezerwacji noclegów została opłacona w walucie obcej, przeliczenia na złote polskie kosztów poniesionych w wyniku rezygnacji z uczestnictwa w imprezie turystycznej, przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej lub anulacji biletu lotniczego, autokarowego, promowego lub anulacji rezerwacji noclegów dokonuje się według średniego kursu walut ustalonego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego w dniu poprzedzającym dzień ustalenia świadczenia (po godz. 12.00).

§ 15.

Termin wypłaty świadczenia

1. SIGNAL IDUNA wypłaca świadczenie w terminie 30 dni od daty zgłoszenia roszczenia.
2. Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności SIGNAL IDUNA lub wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, świadczenie jest wypłacane w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część świadczenia, przez którą rozumie się udokumentowaną i nie pozostawiającą wątpliwości część świadczenia, SIGNAL IDUNA obowiązane jest wypłacić w terminie określonym w ust. 1.
3. Jeżeli świadczenie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określone w roszczeniu SIGNAL IDUNA informuje o tym Ubezpieczonego na piśmie, z zachowaniem terminu w ust. 1, wskazując na okoliczności i podstawę prawną uzasadniającą odmowę wypłaty świadczenia.
4. SIGNAL IDUNA powiadamia na piśmie Ubezpieczonego/Uprawnionego o wysokości przyznanego świadczenia.

§ 16.

Sposób rozpatrywania odwołań, skarg i wniosków

1. Od merytorycznej decyzji SIGNAL IDUNA w sprawie zakresu przyznanego świadczenia lub odmowy przyznania świadczenia, Ubezpieczonemu/Uprawnionemu w terminie 30 dni od dnia wydania powyższej decyzji, przysługuje prawo wniesienia odwołania do Zarządu SIGNAL IDUNA.
2. Odwołania są rozpatrywane przez SIGNAL IDUNA w terminie 30 dni o dnia ich otrzymania.
3. Ubezpieczający, Ubezpieczony i/lub Uprawniony, w innych sprawach niż opisane w ust. 1, mogą zgłaszać do SIGNAL IDUNA skargi i zażalenia.
4. Skargi i zażalenia są rozpatrywane w terminie 30 dni od dnia ich otrzymania, a o sposobie ich rozpatrzenia osoba, która je złożyła jest informowana niezwłocznie po ich rozpatrzeniu.
5. O zakwalifikowaniu otrzymanego pisma, jako odwołania bądź skargi lub zażalenia decyduje treść otrzymanego pisma.
6. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sądem właściwym dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego.

§ 17.

Roszczenia regresowe

1. Z dniem wypłaty świadczenia, roszczenie Ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę, do wysokości wypłaconego świadczenia, przechodzi z mocy prawa na SIGNAL IDUNA.
2. Jeżeli SIGNAL IDUNA pokryła tylko część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje, co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia roszczeń przed roszczeniami SIGNAL IDUNA.
3. Nie przechodzi na SIGNAL IDUNA roszczenie Ubezpieczonego przeciw osobom, z którymi Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.
4. Jeżeli Ubezpieczony bez zgody SIGNAL IDUNA rzekł się roszczenia przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę lub je ograniczył, SIGNAL IDUNA może odmówić wypłaty świadczenia lub je zmniejszyć.
5. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłaceniu świadczenia, SIGNAL IDUNA może żądać od Ubezpieczonego zwrotu całości lub części wypłaconego świadczenia.

§ 18.

Postanowienia końcowe

1. Wszelkie zawiadomienia i zaświadczenia Ubezpieczonego, Ubezpieczającego, Uprawnionego i osoby składającej roszczenie w związku z umową ubezpieczenia, powinny być składane na piśmie za pokwitowaniem lub przesyłane listem poleconym.
2. Jeżeli Ubezpieczony, Ubezpieczający, Uprawniony lub osoba składająca roszczenie zmienił adres lub siedzibę i nie zawiadomił o tym SIGNAL IDUNA, przyjmuje się, że SIGNAL IDUNA dopełniła swojego obowiązku

zawiadomienia lub oświadczenia, jeżeli pismo zostało wysłane pod ostatni znany mu adres siedziby Ubezpieczonego. Jeżeli Ubezpieczyciel zmienił adres lub siedzibę i nie zawiadomił o tym Ubezpieczającego i Ubezpieczonych, przyjmuje się, że Ubezpieczający i Ubezpieczony dopełnił swojego obowiązku zawiadomienia lub oświadczenia, jeżeli pismo zostało wysłane pod ostatni znany mu adres siedziby Ubezpieczyciela.

3. W sprawach nieuregulowanych w niniejszych OWU mają zastosowanie przepisy Kodeksu Cywilnego oraz Ustawy z dnia 22 maja, 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. z 2010 r. Nr 11, poz. 66).
4. Niniejsze OWU zostały zatwierdzone uchwałą Nr 17/Z/2013 Zarządu SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z dnia 27.03.2013 r. i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia, zawartych od dnia 30.04.2013 r.

Prezes Zarządu

Jan Myszkowski

Wiceprezes Zarządu

Jürgen Reimann

Aneks nr 1

do Ogólnych Warunków Ubezpieczenia KOSZTÓW IMPREZY TURYSTYCZNEJ zatwierdzonych uchwałą nr 17/Z/2013 Zarządu SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z dnia 27.03.2013 r.

W Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia KOSZTÓW IMPREZY TURYSTYCZNEJ zatwierdzonych uchwałą nr 17/Z/2013 Zarządu SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z dnia 27.03.2013 r. (zwanym dalej OWU) wprowadza się następujące zmiany:

I.

1) w § 1 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

3. Każde ubezpieczenie może zostać zawarte w jednej z dwóch wersji:
  - a) ze zwrotem 80% kosztów poniesionych przez Ubezpieczonego, lub
  - b) ze zwrotem 100% kosztów poniesionych przez Ubezpieczonego.

2) w § 2 ust. 12, ust. 14, ust. 18 oraz ust. 20 otrzymują poniższe brzmienie oraz dodaje się ust. 28 i ust. 29 w brzmieniu:

12. **Nagle zachorowanie** – powstały w sposób nagły stan chorobowy zagrażający zdrowiu lub życiu Ubezpieczonego, Współuczestnika podróży, osoby bliskiej Ubezpieczonemu lub Współuczestnikowi podróży, wymagający natychmiastowej pomocy lekarskiej, w związku z którym nastąpiła konieczność poddania się leczeniu.
14. **Nieszczęśliwy wypadek** – nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, w następstwie którego Ubezpieczony, Współuczestnik podróży, osoba bliska Ubezpieczonemu lub Współuczestnikowi podróży, niezależnie od swojej woli, doznał(a) trwałego uszczerbku na zdrowiu lub zmarł(a).
18. **Osoba bliska** – małżonek, rodzice, rodzeństwo, dzieci, osoba przysposobiona oraz jej małżonek, konkubent i konkubina, dziadkowie, teściowie, zięć i synowa.
20. **Składka ubezpieczeniowa** – należność jaką Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić SIGNAL IDUNA za udzielanie ochrony ubezpieczeniowej w okresie objętym ubezpieczeniem.
28. **Klient** – osoba fizyczna lub osoba prawna albo jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, która złożyła lub zamierza złożyć skargę.
29. **Skarga** – każde wystąpienie klienta kierowane do SIGNAL IDUNA, z jego zastrzeżeniami dotyczącymi świadczonych usług lub wykonywanej działalności przez SIGNAL IDUNA.

3) w § 3 ust. 2, 7, 8 i ust. 10 otrzymują brzmienie:

2. Zawarcie umowy ubezpieczenia może nastąpić tylko:
  - a) do 5 dni, licząc od dnia następnego od daty zawarcia umowy uczestnictwa w imprezie turystycznej (wpłaty całości należności za imprezę turystyczną lub pierwszej części tej należności – zaliczki)

- lub zakupu biletu lotniczego, autokarowego, promowego, lub zawarcia umowy rezerwacji noclegów (wpłaty całości należności za bilet lub części należności – zaliczki), gdy do rozpoczęcia imprezy turystycznej lub rozpoczęcia podróży, lub rozpoczęcia pobytu w obiekcie hotelarskim (data pierwszego noclegu) pozostało 30 lub więcej niż 30 dni,
- b) w dniu zawarcia umowy uczestnictwa w imprezie turystycznej (wpłaty całości należności lub pierwszej części należności – zaliczki) lub zakupu biletu lotniczego, autokarowego, promowego, lub zawarcia umowy rezerwacji noclegów (wpłaty całości należności lub pierwszej części należności – zaliczki), gdy do rozpoczęcia imprezy turystycznej lub rozpoczęcia podróży, lub rozpoczęcia pobytu w obiekcie hotelarskim (data pierwszego noclegu) pozostało mniej niż 30 dni.
7. Ubezpieczony jest uprawniony do żądania należnego odszkodowania bezpośrednio od SIGNAL IDUNA. Ubezpieczony może żądać, by SIGNAL IDUNA udzieliła mu informacji o postanowieniach zawartej umowy ubezpieczenia oraz ogólnych warunków ubezpieczenia w zakresie, w jakim one dotyczą praw i obowiązków Ubezpieczonego. Roszczenie o zapłatę składki przysługuje SIGNAL IDUNA wyłącznie wobec Ubezpieczającego.
8. Jeżeli nie uzgodniono inaczej, umowa ubezpieczenia musi zawierać: imię, nazwisko, datę urodzenia lub numer PESEL (w przypadku obywateli Rzeczypospolitej Polskiej) oraz miejsce zamieszkania Ubezpieczonego lub pełną nazwę, NIP i adres firmy, przedsiębiorstwa lub instytucji. Dodatkowo Ubezpieczający i Ubezpieczony są zobowiązani podać do wiadomości SIGNAL IDUNA wszystkie znane im okoliczności mające wpływ na zwiększenie prawdopodobieństwa wystąpienia zdarzenia ubezpieczeniowego, o które SIGNAL IDUNA pytał przed zawarciem umowy ubezpieczenia.
10. Jeżeli okoliczności, o których mowa w ust. 8 i ust. 9 zostały podane niezgodnie z prawdą, SIGNAL IDUNA nie ponosi odpowiedzialności za skutki tych okoliczności, chyba że okoliczności te nie mają wpływu na zwiększenie prawdopodobieństwa wystąpienia zdarzenia objętego umową ubezpieczenia.
- W przypadku podania nieprawdziwych okoliczności z winy umyślnej, w razie wątpliwości domniemywa się, iż zdarzenie ubezpieczeniowe i jego następstwa są skutkiem okoliczności podanych niezgodnie z prawdziwym stanem rzeczy.

4) w § 3 dodaje się ust. 15 w brzmieniu:

15. Przystępując do ubezpieczenia Ubezpieczony wyraża zgodę na zwolnienie z obowiązku zachowania tajemnicy lekarskiej określonej w art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodzie lekarza i lekarza dentysty tj. Ubezpieczony zwalnia leczących go lekarzy w kraju i za granicą z obowiązku zachowania tajemnicy lekarskiej oraz wyraża zgodę na udostępnienie SIGNAL IDUNA dokumentacji medycznej z jego leczenia, w celu ustalenia prawa do świadczenia z zawartej umowy ubezpieczenia i wysokości świadczenia, a także informacji o przyczynie śmierci Ubezpieczonego, z zastrzeżeniem iż powyższa zgoda ważna jest wyłącznie pod warunkiem zaistnienia zdarzenia ubezpieczeniowego.

- 5) w § 7 wykreśleniu ulega ust. 7, a ust. 6 otrzymuje brzmienie:
6. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia powinno być dokonane pisemnie.
- 6) w § 8 ust. 3 pkt a) i b) oraz ust. 4 pkt d), § 9 ust. 6 pkt a) i b) oraz ust. 7 pkt d), § 10 ust. 2 pkt a) i b) oraz ust. 3 pkt d), § 11 ust. 3 pkt a) i b) oraz ust. 4 pkt d) otrzymują brzmienie:
- a) nieszczęśliwy wypadek, przedwczesny poród, nagłe zachorowanie Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży, jeśli uniemożliwiają one realizację podróży lub śmierć Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży,
- b) szkoda w mieniu Ubezpieczonego, powstała w wyniku działania ognia, katastrof żywiołowych lub będąca następstwem przestępstwa, powodująca konieczność wykonania czynności prawnych i administracyjnych, przy których niezbędna jest obecność Ubezpieczonego, bądź szkoda w mieniu Współuczestnika podróży, powstała w wyniku działania ognia, katastrof żywiołowych lub będąca następstwem przestępstwa, powodująca konieczność wykonania czynności prawnych i administracyjnych, przy których niezbędna jest obecność Współuczestnika podróży, co skutkuje rezygnacją Współuczestnika z podróży,
- d) otrzymanie przez Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży w trakcie ubezpieczenia wezwania do stawienia się w sądzie w okresie trwania imprezy turystycznej, jeśli obecność Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży jest obowiązkowa i uniemożliwia realizację imprezy turystycznej.
- 7) w § 8 ust. 4 pkt b), § 9 ust. 7 pkt b), § 10 ust. 3 pkt b) oraz § 11 ust. 4 pkt b) otrzymują brzmienie:
- b) wypowiedzenia Ubezpieczonemu lub Współuczestnikowi podróży przez pracodawcę umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony; SIGNAL IDUNA nie ponosi odpowiedzialności w przypadku rozwiązania umowy o pracę (Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży) bez wypowiedzenia z winy Ubezpieczonego lub Współuczestnika podróży.
- 8) w § 12 ust. 2 ulega wykreśleniu, a ust. 1 pkt e) otrzymuje brzmienie:
- e) zdarzeń związanych bezpośrednio z działaniem Ubezpieczonego pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających,
- 9) w § 13 ust. 3 ulega wykreśleniu, a ust. 1 pkt b) ppkt 2) oraz ust. 2 otrzymują brzmienie:
- 2) dokument ubezpieczenia oraz oryginał umowy uczestnictwa w imprezie turystycznej wraz z warunkami uczestnictwa lub bilet lotniczy, autokarowy, promowy lub fakturę zakupu biletu lub oryginał umowy rezerwacji noclegów oraz dowody wniesionych opłat,
2. Jeżeli Ubezpieczony z powodu winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa nie dopełnił któregokolwiek z obowiązków, o których mowa w ust. 1, SIGNAL IDUNA może zmniejszyć świadczenie w takim stopniu, w jakim

naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia ubezpieczeniowego.

10) w § 14 ust. 1 oraz ust. 10 otrzymują brzmienie:

1. Ustalenie zasadności i wysokości odszkodowania następuje na podstawie dowodów przedłożonych przez Ubezpieczonego/ Ubezpieczającego lub osobę uprawnioną, jednakże SIGNAL IDUNA ma prawo do ich weryfikacji u organizatora turystyki, agenta lub pośrednika turystycznego, przewoźnika lotniczego, autokarowego lub promowego, w obiekcie hotelarskim lub u innych podmiotów oraz zasięgnięcia opinii specjalistów.
10. W razie śmierci Ubezpieczonego – Uprawniony wyznaczony imiennie, zobowiązany jest przedłożyć do wglądu dodatkowo wyciąg z aktu zgonu i dokumenty stwierdzające jego tożsamość, a w przypadku braku osoby wyznaczonej imiennie – występujący o wypłatę odszkodowania Uprawniony, obowiązany jest przedłożyć dokumenty stwierdzające pokrewieństwo lub powinowactwo z Ubezpieczonym.

11) w § 14 dodaje się ust. 12 w brzmieniu:

12. Zwrot poniesionych kosztów stanowiących przedmiot roszczenia następuje na podstawie oryginałów rachunków.

12) w § 15 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

3. Jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określone w roszczeniu, SIGNAL IDUNA informuje o tym Ubezpieczonego/Uprawnionego na piśmie, z zachowaniem terminu określonego w ust. 1, wskazując na okoliczność i podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania.

13) § 16 otrzymuje brzmienie:

§ 16

Sposób rozpatrywania skarg i odwołań

1. SIGNAL IDUNA podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
2. Od merytorycznej decyzji SIGNAL IDUNA w sprawie zakresu przyznanego świadczenia lub odmowy przyznania świadczenia, Ubezpieczonemu/Uprawnionemu przysługuje prawo wniesienia odwołania do Zarządu SIGNAL IDUNA w terminie 30 dni od dnia wydania powyższej decyzji.
3. Odwołania są rozpatrywane przez SIGNAL IDUNA w terminie 30 dni od dnia ich otrzymania.
4. Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu lub Uprawnionemu, w sprawach innych niż opisane w ust. 2, przysługuje prawo zgłoszenia skarg do SIGNAL IDUNA.

5. Skargi Ubezpieczający, Ubezpieczony lub Uprawniony może zgłaszać:
  - a) w formie pisemnej (za pośrednictwem poczty, kuriera lub posłańca) na adres:
SIGNAL IDUNA Polska TU S.A.
ul. Przykopywa 31
01-208 Warszawa;
  - b) faxem pod numer: 22 50 56 101;
  - c) za pośrednictwem poczty elektronicznej: reklamacje@signal-iduna.pl;
  - d) poprzez formularz kontaktowy umieszczony na stronie internetowej SIGNAL IDUNA; <http://www.signal-iduna.pl/signaliduna/wyslij-opinie>;
  - e) telefonicznie, pod numerem 0 801 120 120 lub 22 50 56 506;
  - f) osobiście w siedzibie SIGNAL IDUNA (adres jak wyżej) lub w Regionalnym Centrum Obsługi Ubezpieczeń (dane kontaktowe Regionalnych Centrów Obsługi Ubezpieczeń SIGNA IDUNA podane są na stronie internetowej spółki pod adresem: <http://www.signal-iduna.pl/signaliduna/kontakt>) i na bieżąco aktualizowane;
6. Skarga powinna zawierać podstawowe dane kontaktowe osoby składającej skargę umożliwiające identyfikację autora i sprawny kontakt w celu udzielenia odpowiedzi (imię i nazwisko, adres, numer umowy ubezpieczenia/polis, której starga dotyczy lub numer sprawy dotyczącej roszczenia, nadany wcześniej przez SIGNAL IDUNA).
7. SIGNAL IDUNA rozpatruje skargi niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od daty ich otrzymania. Odpowiedź na skargę jest udzielana w takiej formie, w jakiej skarga została zgłoszona, bądź w formie wskazanej przez zgłaszającego skargę. W przypadku braku możliwości udzielenia odpowiedzi w powyższym terminie, zgłaszający skargę zostanie poinformowany o przyczynie braku możliwości dotrzymania terminu, o okolicznościach koniecznych do ustalenia oraz o przewidywanym terminie udzielenia odpowiedzi nie dłuższym niż 90 dni od daty otrzymania skargi.
8. O zakwalifikowaniu otrzymanego pisma, jako skargi lub odwołania decyduje treść otrzymanego pisma.
9. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sądem właściwym dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpiezonego, Uposażonego lub Uprawnionego z umowy ubezpieczenia. Zastosowanie mają przepisy obowiązujące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
10. Spory wynikające z umowy ubezpieczenia mogą być również rozpatrywane przez sądy polubowne przy Rzeczniku Ubezpieczonych oraz Komisji Nadzoru Finansowego zgodnie z regulaminami tych sądów.

14) w § 17 ust. 4 oraz ust. 5 otrzymują brzmienie:

4. Jeżeli Ubezpieczony, bez zgody SIGNAL IDUNA, zrzekł się roszczenia przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę lub je ograniczył, SIGNAL IDUNA może odmówić wypłaty odszkodowania lub je odpowiednio zmniejszyć w takim stopniu, w jakim SIGNAL IDUNA nie może dochodzić roszczeń regresowych wobec osoby trzeciej.

5. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostaje ujawnione po wypłacie odszkodowania, SIGNAL IDUNA może żądać od Ubezpieczonego zwrotu odszkodowania w takiej części, w jakiej SIGNAL IDUNA nie może dochodzić roszczeń regresowych od osoby trzeciej.

15) w § 18 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

2. Ubezpieczający, Ubezpieczony, Uprawniony lub osoba składająca roszczenie mają obowiązek poinformować SIGNAL IDUNA o zmianie adresu.
3. W sprawach nieuregulowanych w niniejszych OWU mają zastosowanie przepisy Kodeksu Cywilnego oraz Ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej.

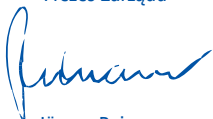
16) w całym dokumencie użyte sformułowania:

- „świadczenie” zastępuje się sformułowaniem „odszkodowanie”,
- koszty poniesione przez „Ubezpieczającego/Ubezpieczonego”, „opłaty poniesione przez Ubezpieczonego/Ubezpieczającego” zastępuje się odpowiednio sformułowaniem „koszty poniesione przez Ubezpieczonego”, „opłaty poniesione przez Ubezpieczonego”.

II.

- 1) Pozostałe postanowienia OWU nie ulegają zmianie.
- 2) Niniejszy Aneks nr 1 został zatwierdzony uchwałą nr 37/Z/2015 Zarządu SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z dnia 17.06.2015 r. i ma zastosowanie do umów zawartych od 18.06.2015 r.

Prezes Zarządu

Jürgen Reimann

Wiceprezes Zarządu

Agnieszka Kielbasińska

Aneks nr 2
 do Ogólnych Warunków Ubezpieczenia **KOSZTÓW IMPREZY TURYSTYCZNEJ**
 zatwierdzonych uchwałą nr 17/Z/2013 Zarządu SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.
 z dnia 27.03.2013 r. oraz zmienionych uchwałą nr 37/Z/2015 Zarządu z dnia 17.06.2015 r.

W Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia **KOSZTÓW IMPREZY TURYSTYCZNEJ** zatwierdzonych uchwałą nr 17/Z/2013 Zarządu SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z dnia 27.03.2013 r. oraz zmienionych uchwałą nr 37/Z/2015 Zarządu z dnia 17.06.2015 r. (zwanym dalej OWU) wprowadza się następujące zmiany:

I.

1) Zapisy § 1 zostają poprzedzone informacjami w poniższym brzmieniu:

Najważniejsze informacje dotyczące ubezpieczenia

Szanowny Kliencie,

poniżej przedstawiamy najważniejsze informacje zawarte w **Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia KOSZTÓW IMPREZY TURYSTYCZNEJ**.

Lp.	Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Kosztów Imprezy Turystycznej
1.	Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartości wykupu ubezpieczenia.	§ 8; § 9; § 10; § 11
2.	Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia.	§ 2 ust. 2, 6, 7, 8, 9, 13, 15, 18, 19, 23, 25, 26, 27; § 3 ust. 10; § 4; § 12; § 17 ust. 4

2) w § 3 ust. 6 – 8 otrzymują brzmienie:

6. Ubezpieczający zobowiązany jest do doręczenia Ubezpieczonemu OWU przed objęciem Ubezpieczonego ochroną Ubezpieczeniową oraz powiadomienia Ubezpieczonego o jego obowiązkach wynikających z umowy ubezpieczenia. OWU przekazywane są Ubezpieczonemu na piśmie lub na innym trwałym nośniku, jeżeli Ubezpieczony wyrazi na to zgodę.
7. Prawa wynikające z umowy ubezpieczenia przysługują osobie, na rzecz której zawarto ubezpieczenie. Ubezpieczony jest obok Ubezpieczającego odpowiedzialny za dotrzymanie obowiązków wynikających z umowy ubezpieczenia. Za zapłatę składki ubezpieczeniowej odpowiedzialny jest wyłącznie Ubezpieczający.
8. Jeżeli nie uzgodniono inaczej umowa ubezpieczenia musi zawierać: imię, nazwisko, datę urodzenia lub numer PESEL (w przypadku obywateli Rzeczypospolitej Polskiej) oraz miejsce zamieszkania Ubezpieczonego lub pełną nazwę, NIP i adres firmy, przedsiębiorstwa lub instytucji. Dodatkowo Ubezpieczający jest zobowiązany podać do wiadomości SIGNAL IDUNA, wszystkie znane sobie okoliczności mające wpływ na zwiększenie prawdopodobieństwa wystąpienia zdarzenia ubezpieczeniowego, o które SIGNAL IDUNA pytał przed zawarciem umowy ubezpieczenia. W razie zawarcia umowy na cudzy rachunek, obowiązek określony w zdaniu poprzednim spoczywa zarówno na Ubezpieczającym jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek. Jeżeli SIGNAL IDUNA zawarło umowę ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.

3) w § 6 dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

7. Ochrona ubezpieczeniowa wszystkich Ubezpieczonych kończy się z chwilą odstąpienia przez Ubezpieczającego od umowy ubezpieczenia.

4) § 7 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

1. Od umowy ubezpieczenia zawartej na okres dłuższy niż 6 miesięcy Ubezpieczający ma prawo odstąpienia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą, w terminie 7 dni od daty zawarcia umowy. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy SIGNAL IDUNA nie poinformowała Ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłaty składki za okres, w jakim SIGNAL IDUNA udzielała ochrony ubezpieczeniowej.

5) w § 13 w miejsce wykreślonego aneksem nr 1 ust. 3 dodaje się poniższy zapis nadając mu numer 3

3. O każdym zdarzeniu szkodowym Ubezpieczony zobowiązany jest powiadomić SIGNAL IDUNA niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 7 dni od daty powzięcia o nim wiadomości.

6) w § 13 dodaje się ust. 4 – 8 w poniższym brzmieniu:

4. Po otrzymaniu zawiadomienia o zdarzeniu szkodowym objętym ochroną, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, SIGNAL IDUNA informuje o tym Ubezpieczonego lub Ubezpieczającego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczenia, a także informuje osobę występującą z roszczeniem, na piśmie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności SIGNAL IDUNA lub wysokości świadczenia, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.

5. Za pisemną zgodą Ubezpieczonego, SIGNAL IDUNA może uzyskać od podmiotów wykonujących działalność leczniczą w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, które udzielały świadczeń zdrowotnych Ubezpieczonemu, informacje o okolicznościach związanych z weryfikacją podanych przez Ubezpieczonego danych o jego stanie zdrowia, z wyłączeniem badań genetycznych, ustaleniem prawa do świadczenia z umowy ubezpieczenia i wysokości tego świadczenia. Za pisemną zgodą Ubezpieczonego SIGNAL IDUNA może nadto uzyskać od Narodowego Funduszu Zdrowia dane o nazwach i adresach świadczeniodawców, którzy udzieliли świadczeń opieki zdrowotnej w związku z wypadkiem lub zdarzeniem będącym podstawą ustalenia jego odpowiedzialności oraz wysokości odszkodowania lub świadczenia.
6. W przypadku, gdy Ubezpieczony powziął informację o wszczęciu wobec niego postępowania przygotowawczego bądź wystąpienia na drogę sądową, obowiązany jest on niezwłocznie poinformować o tym fakcie SIGNAL IDUNA nawet, w przypadku gdy sam zgłosił zaistnienie zdarzenia szkodowego.
7. Ubezpieczony zobowiązany jest użyć wszelkich dostępnych mu środków w celu zmniejszenia szkody oraz niedopuszczenia do jej zwiększenia. Zobowiązany jest on również umożliwić SIGNAL IDUNA dokonanie czynności niezbędnych w celu ustalenia okoliczności powstania szkody, zasadności i wysokości roszczenia.
8. Ubezpieczony jest zobowiązany do powiadomienia SIGNAL IDUNA S.A., czy posiada inny dokument ubezpieczeniowy niż ten wystawiony przez SIGNAL IDUNA, o takim samym zakresie ryzyka.

7) § 16 otrzymuje brzmienie:

§ 16.

Sposób rozpatrywania reklamacji, sąd właściwy do rozstrzygania sporów

1. Ubezpieczający, Ubezpieczony lub Uprawniony z umowy ubezpieczenia, będący osobą fizyczną (zwany dalej „Klientem”) może składać skargi, zażalenia i reklamacje, zawierające zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez SIGNAL IDUNA (zwane dalej łącznie „reklamacjami”).
2. Reklamację można zgłaszać w następujących miejscach i formie:
  - a) pisemnie za pośrednictwem poczty, kuriera lub pośtańca na adres: SIGNAL IDUNA Polska TU S.A., ul. Przyokopowa 31, 01-208 Warszawa,
  - b) faksem na numer: 22 50 56 101,
  - c) pocztą elektroniczną: reklamacje@signal-iduna.pl,
  - d) telefonicznie, pod numerem 0 801 120 120 lub 22 50 56 506,
  - e) osobiście w siedzibie SIGNAL IDUNA (adres jak wyżej) lub Regionalnym Centrum Obsługi Ubezpieczeń (dane kontaktowe Regionalnych Centrów Obsługi Ubezpieczeń SIGNAL IDUNA podane są na stronie internetowej spółki pod adresem: www.signal-iduna.pl/signaliduna/kontakt) i na bieżąco aktualizowane.
3. Reklamacja powinna zawierać dane kontaktowe Klienta umożliwiające identyfikację i kontakt w celu udzielenia odpowiedzi (imię i nazwisko, adres, numer umowy ubezpieczenia/polis, której reklamacja dotyczy lub numer sprawy dotyczącej roszczenia, nadany wcześniej przez SIGNAL IDUNA).
4. SIGNAL IDUNA rozpatruje reklamację i udziela na nią odpowiedzi niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania, chyba że mają miejsce szczególnie skomplikowane okoliczności, uniemożliwiające rozpatrzenie reklamacji i udzielenia odpowiedzi w tym terminie. W takiej sytuacji SIGNAL IDUNA informuje Klienta, który złożył reklamację, o przyczynach opóźnienia, okolicznościach, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy oraz określi przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji. W przypadku niedotrzymania powyższych terminów rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, reklamację uważa się za rozpatrzoną zgodnie z wolą Klienta.
5. Odpowiedź na reklamację jest udzielana w formie papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji, a na wniosek Klienta – może być również dostarczona pocztą elektroniczną.

6. Klient może też składać skargi i zażalenia na działalność Ubezpieczyciela do Komisji Nadzoru Finansowego, Rzecznika Finansowego, miejskiego lub powiatowego Rzecznika Konsumentów oraz innych organów zajmujących się ochroną klientów podmiotów rynku finansowego.
7. Spory wynikające z Umowy ubezpieczenia mogą być rozpatrywane przez sądy polubowne przy Rzeczniku Finansowym oraz Komisji Nadzoru Finansowego zgodnie z regulaminami tych sądów.
8. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sądem właściwym dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, Uprawnionego lub innego uprawnionego z umowy ubezpieczenia, a także przed sądem właściwym dla miejsca zamieszkania lub siedziby spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
9. SIGNAL IDUNA podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

8) W § 18 w niezmienionym brzmieniu pozostaje ust. 4, który otrzymuje numer 7 a ust. 1 – 6 otrzymują brzmienie:

1. SIGNAL IDUNA udostępnia OWU na stronie internetowej www.signal-iduna.pl oraz w siedzibie SIGNAL IDUNA nieodpłatnie w formie umożliwiającej ich pozyskanie, odtwarzanie, utrwalanie i drukowanie.
2. Wprowadzenie do umowy ubezpieczenia postanowień dodatkowych lub odmiennych od OWU wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności.
3. Wszelkie zawiadomienia i oświadczenia wysyłane są odpowiednio na adres siedziby, miejsca zamieszkania lub na adres korespondencji adresata.
4. Wszelkie zawiadomienia i zaświadczenia SIGNAL IDUNA, Ubezpieczonego, Ubezpieczającego, Uprawnionego i osoby składającej roszczenie w związku z umową ubezpieczenia, powinny być składane na piśmie pod rygorem nieważności, za pokwitowaniem lub przesyłane listem poleconym, chyba że postanowienia OWU lub umowy ubezpieczenia dopuszczają inną formę.
5. Ubezpieczony, Ubezpieczający, Uprawniony lub osoba składająca roszczenie mają obowiązek poinformować SIGNAL IDUNA o zmianie adresu.
6. W sprawach nieuregulowanych w niniejszych OWU mają zastosowanie przepisy Kodeksu Cywilnego oraz Ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

II.

- 1) Pozostałe postanowienia OWU nie ulegają zmianie.
- 2) Niniejszy Aneks nr 2 został zatwierdzony uchwałą nr 70/Z/2015 Zarządu SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z dnia 15.12.2015 r. i ma zastosowanie do umów zawartych od 01.01.2016 r.

Prezes Zarządu

Jürgen Reimann

Wiceprezes Zarządu

Agnieszka Kiełbasińska